

Milla Vikström

TUTKIMUS MIKKELIN MUSIIKKIJUHLIEN ALUETALOUDELLISISTA VAIKUTUKSISTA

Opinnäytetyö

Liiketalouden ammattikorkeakoulututkinto

Liiketalouden koulutus

2025

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Tradenomi (AMK)
Tekijä	Milla Vikström
Työn nimi	Tutkimus Mikkelin Musiikkijuhlien aluetaloudellisista vaikutuksista
Toimeksiantaja	Mikkelin Musiikkijuhlien Kannatusyhdistys ry.
Vuosi	2025
Sivut	68 sivua, liitteitä 36 sivua
Työn ohjaaja	Heli Kesämaa

TIIVISTELMÄ

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia Mikkelimissä vuosittain järjestettävän klassisen musiikin festivaalin, Mikkelin Musiikkijuhlien, välillisiä aluetaloudellisia vaikutuksia. Välillisillä aluetalousvaikutuksilla tarkoitetaan festivaalivieraiden rahallisen kulutuksen volyyymiä ja näin ollen kyseisen festivaalin tuomaa rahavirtaa Mikkelin kaupungin alueelle. Tutkimuksen avulla toivottiin lisättävän ymmärrystä tapahtuman elinvoimavaikutuksista. Toimeksiantajan tavoitteena on turvata rahoituksen jatkuvuus, ja työn tarkoituksena on ollut tuottaa konkreettista ja riippumatonta dataa rahoituspäätösten tueksi.

Opinnäytetyön päätutkimuskysymys oli: ”Millaisia välillisiä aluetaloudellisia vaikutuksia Mikkelin Musiikkijuhlilla on?”. Päätutkimuskysymystä lähdettiin selvittämään seuraavien alakysymysten avulla: ”Minkä suuruinen on festivaalivieraiden tuoma kokonaisrahavirta Mikkelin kaupungin alueelle?” sekä ”Mihin ja kuinka paljon festivaalivieraat kuluttavat rahaa tapahtuman aikana?”.

Työn tutkimuksellinen lähestymistapa oli tapaustutkimus. Empiirinen aineisto hankittiin hyödyntäen määrällistä tutkimusmenetelmää ja käyttäen menetelmänä kyselytutkimusta. Kyselyn avulla selvitettiin asiakasprofilointiin ja festivaalin vetovoimaan liittyviä tekijöitä sekä vastaajien euromääräistä kulutusta eri palveluihin festivaalin aikana ja sen yhteydessä.

Tutkimus osoitti ulkopaikkakunnalta tulevien vieraiden kuluttavan rahaa eniten majoituspalveluihin sekä kahvila- ja ravintolapalveluihin. Paikkakunnalla asuvat vieraat kuluttivat rahaa eniten kahvila- ja ravintolapalveluihin. Kaikkien festivaalivieraiden keskimääräinen kokonaiskulutus Mikkelin Musiikkijuhlan aikana oli 203 euroa henkeä kohden. Mikkelin Musiikkijuhlien vuoden 2024 festivaalin aluetaloudellisten vaikutusten kokonaismäärän voidaan tulosten perusteella arvioida olevan minimissään 678 600 euroa, maksimissaan 1 049 000 euroa ja keskimäärin 864 000 euroa. Tarkkaa summaa aluetaloudellisista vaikutuksista on mahdoton selvittää. Todellinen kulutus ja näin ollen aluetaloudellinen vaikutus sijoittuneekin jonnekin edellä mainittujen minimi- ja maksimilukujen välille.

Tutkimuksen tuloksia toimeksiantaja voi hyödyntää neuvotteluissaan rahoittajien kanssa. Nähdessään konkreettisia lukuja festivaalin aluetaloudellisten vaikutusten suuruudesta rahoittajatahot voivat arvioida myöntämänsä rahoituksen tuottavuutta Mikkelin kaupungin alueelle.

Asiasanat: taide- ja kulttuurifestivaali, festivaalien aluetaloudelliset vaikutukset, pohjoismainen menetelmä

Degree title	Bachelor of Business Administration
Author	Milla Vikström
Thesis title	Research on the Regional Economic Impacts of the Mikkeli Music Festival
Commissioned by	Mikkeli Music Festival Support Association
Time	2025
Pages	68 pages, 36 pages of appendices
Supervisor	Heli Kesämaa

ABSTRACT

The object of the thesis was to study the indirect regional economic impacts of an annual classical music festival in Mikkeli. The study aims to increase understanding about the overall regional economic impacts of the event. The commissioner's aim is to secure the continuity of the funding. The purpose of the study is to produce concrete and independent data for funding decisions.

The main research question of the thesis was: "What are the indirect regional economic impacts of the Mikkeli Music Festival?". This main question was researched using the following sub-questions: "What is the total cash flow brought to the Mikkeli region by festival attendees?" and "On what and how much do festival attendees spend money during the event?".

The research was conducted as a case study. Empirical material was acquired using a quantitative research method and using a method of surveying. The survey was used to find factors related to customer profiling and the appeal of the festival as well as the respondents' monetary spending during the festival.

The study showed that guests from outside the city spent most money on accommodation services and café and restaurant services. Local guests spent most money on café and restaurant services. The total average consumption of all festival attendees during the Mikkeli Music Festival was 203 euros per person. The total regional economic impact of the 2024 Mikkeli Music Festival can be estimated to be a minimum of EUR 678,600, a maximum of EUR 1,049,000 and an average of EUR 864,000. The absolute sum of the regional economic impacts is impossible to obtain. Based on the data the estimated number of consumption and the regional economic impact will be somewhere around the average figure mentioned above.

The research provided answers to the research questions and the commissioner will utilize the results in the negotiations considering the future funding on the event. When seeing concrete figures on the regional economic impacts of the festival, funders can assess the effects of the funding for Mikkeli.

Keywords: arts and culture festival, regional economic impacts, nordic method

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	KULTTUURITOIMINNAN ALUETALOUDELLISTEN VAIKUTUSTEN MEKANISMIT...8	
2.1	Taide- ja kulttuurifestivaali	9
2.2	Festivaalien aluetaloudelliset vaikutukset	11
2.3	Festivaalien aluetaloudellisten vaikutusten tutkimus.....	14
2.4	Aluetaloudellisten vaikutusten tutkimuksen tavallisimpia menetelmiä.....	16
2.5	Esimerkkitutkimuksia Suomesta	18
2.6	Tutkimuskentän ongelmat ja kritiikki	22
3	TOIMEKSIANTAJA.....	23
3.1	Toimeksiantajan esittely	23
3.2	Nykytila ja tutkimuksen merkitys	24
4	TUTKIMUSMENETELMÄ JA TUTKIMUSAINEISTO	26
4.1	Tapaustutkimus	26
4.2	Määrällinen tutkimus.....	27
4.3	Aineiston hankinnan menetelmänä kyselytutkimus.....	28
4.3.1	Kyselylomakkeen laatiminen.....	31
4.3.2	Tiedonkeruu (otanta).....	33
4.3.3	Aineiston käsittely ja analysointi	35
4.4	Tutkimuksen toteutus tässä työssä.....	37
5	TUTKIMUKSEN TULOKSET	46
5.1	Festivaalivieraita koskevat taustatekijät.....	46
5.2	Festivaalin vetovoima	47
5.3	Festivaalin aluetaloudelliset vaikutukset	50
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	58
7	LOPUKSI	64
	LÄHTEET.....	66
	LIITTEET	

Liite 2. Saatekirje suomeksi ja englanniksi

Liite 3. Tietosuojailmoitus

Liite 4. Frekvenssi- ja prosenttijakaumat (festivaalivieraita koskevat taustatietokysymykset)

Liite 5. Frekvenssi- ja prosenttijakaumat (festivaalin vetovoimaa koskevat kysymykset)

Liite 6. Frekvenssi- ja prosenttijakaumat (festivaalivieraiden kulutusta koskevat kysymykset)

Liite 7. Kyselyyn vastanneiden suhteuttaminen kaikkiin kävijöihin

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön toimeksiantaja on Mikkelin Musiikkijuhlien Kannatusyhdistys ry., joka järjestää Mikkelissä vuosittaisen klassisen musiikin festivaalin. Festivaalitoiminta luokitellaan kuuluvaksi tapahtumateollisuuden toimialaan, jolle tyypillistä on, että toiminta perustuu usein alueellisesti rakentuneisiin yritysten ja muiden toimijoiden välisiin riippuvuusverkostoihin eli ekosysteemeihin. Tapahtumateollisuus vaikuttaa siten laajasti toiminnallaan myös muihin toimialoihin sekä aluetalouksiin. (Kuusisto & Sahlstedt 2021, 5.)

Tämän opinnäytetyön aiheena on tutkia Mikkelin Musiikkijuhlien aluetaloudellisia vaikutuksia. Festivaalin aluetaloudellisilla vaikutuksilla tarkoitetaan festivaalin vuoksi kyseisellä alueella tapahtuvaa talouden volyymin lisääntymistä, jota tapahtuu useammassa eri ulottuvuudessa (Luonila ym. 2022, 15–16). Festivaaleilla voidaan olettaa olevan positiivisia vaikutuksia alueensa elinvoimaan ja aluetalouteen. Sen lisäksi, että festivaalin omat ostot ja työllisyysvaikutukset tunnetusti vahvistavat aluetaloutta, vaikuttaa siihen myös festivaalivieraiden kulutuskäyttäytyminen. Tämän tutkimuksen tavoite on selvittää nimenomaan mihin ja kuinka paljon festivaalivieraat kuluttavat rahaa festivaalien aikana. Tämä auttaa selvittämään minkä suuruinen on festivaalin tuoma rahavirta Mikkelin kaupungin alueelle.

Mikkelin Musiikkijuhlien toiminta on hyvin riippuvainen rahoittajien avustuksista. Niiden turvin muun muassa mahdollistetaan kansainvälinen yhteistyö sekä nimekkäiden ulkomaisten artistien esiintymiset. (Tykkyläinen 2024a.) Mitä tulee taiteen ja kulttuurin rahoitukseen, on kilpailu kovaa. Nyt toteutettavalla tutkimuksella onkin suuri merkitys niin Mikkelin alueelle, toimeksiantajalle itselleen kuin viime kädessä festivaalien asiakaskunnallekin. Toimeksiantaja toivoo tutkimuksen lisäävän ymmärrystä tapahtuman taloudellisista aluevaikutuksista ja vaikutuksista alueen elinvoimaan. Toiveena on turvata rahoituksen jatkuvuus, ja tarkoituksena tuottaa tutkimuksella konkreettista dataa rahoituspäätöksiä tueksi.

Tämän opinnäytetyön päätutkimuskysymys on: ”Millaisia välillisiä aluetaloudellisia vaikutuksia Mikkelin Musiikkijuhlilla on?”. Päätutkimuskysymystä lähde-tään tutkimuksessa lähestymään seuraavien alakysymysten avulla: ”Minkä suuruinen on festivaalivieraiden tuoma kokonaisrahavirta Mikkelin kaupungin alueelle?” sekä ”Mihin ja kuinka paljon festivaalivieraat kuluttavat rahaa tapahtuman aikana?”. Työn tavoitteena on tuottaa selvitys Mikkelin Musiikkijuhlien aluetaloudellisista vaikutuksista, mikä palvelee toimeksiantajaa muun muassa yhteistyössä rahoittajien suuntaan. Tämä työ rajataan koskemaan ainoastaan festivaalin välillisiä aluetaloudellisia vaikutuksia, eli festivaalikävijöiden kulu-tusta alueella. Työssä ei oteta huomioon festivaalin omaa elinvoimavaikutusta, kuten festivaaliorganisaation ostoja ja työllisyysvaikutusta.

Opinnäytetyön tutkimuksellinen lähestymistapa on tapaustutkimus, joka soveltuu hyvin tämän työn tarkoitukseen, tutkimuksen kohteen ollessa tiettyyn ajan-kohtaan sijoittuva tapahtuma, jonka vaikutuksia kyseisen alueen aluetalouteen halutaan syvällisesti ymmärtää. Päämääränä tässä tutkimuksessa ei ole tilas-tollinen yleistettävyyys, vaan kyseisen tapauksen syvällinen ymmärtäminen. Tutkimuksen toteuttamiseksi tarvitaan melko yksityiskohtaista tietoa festivaali-kävijöiden ostokäyttäytymisestä ja kulutuksen volyyymistä. Koska lopputulok-sen kannalta on relevanttia, että tietoa saadaan mahdollisimman suurelta jou-kolta festivaalikävijöitä, tullaan empiirisen aineiston hankinnassa hyödyntä-mään määrällistä tutkimusmenetelmää.

Tutkimus toteutetaan festivaalikävijöille suunnatulla kyselytutkimuksella, joka tehdään Webropol-ohjelmalla. Webropolilla luodaan verkkokyselylomake, jolla pyritään tavoittamaan kohderyhmä verkkolinkin, sähköpostin tai sosiaalisen median kanavien kautta. Lisäksi laaditaan vastaavanlainen paperinen kysely-lomake, jonka täyttäminen on mahdollista festivaalien aikana festivaalialu-eella. Paperisten lomakkeiden tiedot viedään manuaalisesti Webropoliin, minkä jälkeen myös aineiston analysointi ja raporttien luominen onnistuu ky-seistä ohjelmaa käyttäen.

Tämän opinnäytetyön teoriaosuudessa luvussa kaksi käsitellään kulttuuritoi-minnan aluetaloudellisten vaikutuksien tutkimusta, arviointia ja mekanismeja.

Keskeisiä käsitteitä ovat taide- ja kulttuurifestivaali, festivaalien aluetaloudelliset vaikutukset, festivaalien aluetaloudellisten vaikutuksien tutkimus ja pohjoismainen menetelmä. Luvussa kolme esitellään tarkemmin työn toimeksiantaja sekä analysoidaan toimeksiantajaa teoreettisen viitekehyksen valossa. Luvussa neljä käsitellään opinnäytetyössä käytettyjä tutkimusmenetelmiä sekä empiirisen aineiston hankinnan menetelmiä, ensin teorian näkökulmasta ja sen jälkeen tämän työn käytännön toteutuksen näkökulmasta. Luvussa viisi esitellään tutkimuksen tulokset ja luvussa kuusi esitetään johtopäätökset. Lopuksi pohditaan työn onnistumista tavoitteeseen nähden ja analysoidaan prosessia kokonaisuutena.

2 KULTTUURITOIMINNAN ALUETALOUDELLISTEN VAIKUTUSTEN MEKANISMIT

Kulttuurifestivaaleilla oletetaan yleisesti olevan positiivisia vaikutuksia alueensa elinvoimaan ja aluetalouteen. Festivaaliorganisaation tekemät ostot sekä sen työllisyysvaikutukset tunnetusti vahvistavat aluetaloutta. Lisäksi siihen vaikuttaa myös festivaalikävijöiden kulutuskäyttäytyminen niin festivaali-alueella kuin sen lähiympäristössä. Tässä luvussa määritellään mitä taide- ja kulttuurifestivaalilla tarkoitetaan sekä millaisia lainalaisuuksia sen toimintaan ja toimintaympäristöön kuuluu. Lisäksi luvussa käsitellään kulttuuritoiminnan aluetaloudellisten vaikutuksien mekanismeja, niiden tutkimusta ja tutkimuksen arviointia. Aluetaloudellisten vaikutusten tutkimiseen on käytössä monenlaisia menetelmiä. Tässä luvussa esitellään käsillä olevassa opinnäytetyössä käytettävä niin kutsuttu pohjoismainen menetelmä sekä muutama muu keskeinen ja yleisesti käytössä oleva menetelmä.

Tämä luku pohjustaa festivaalien toimintakentän ja -ympäristön sekä toisaalta sen aluetaloudellisten vaikutusmekanismien ymmärtämistä. Tavoitteena on ollut myös tarkoituksenmukaisen tiedon kartoittaminen ja rajaaminen empiirisen aineiston hankintaa pohjustaen. Teoreettisen viitekehyksen sekä käsillä olevan tutkimuksen tutkimuskentän ymmärtämiseksi kirjallisuuskatsauksessa on myös tutustuttu vastaavanlaisiin, kulttuuritapahtumien aluetaloudellisia vaikutuksia käsitteleviin tutkimuksiin. Tässä luvussa esitellään myös näiden tutkimuksien osoittamia tuloksia ja johtopäätöksiä. Kirjallisuuskatsaus on koottu

käyttämällä eri hakupalveluita ja tietokantoja (muun muassa Google Scholar, Journal.fi, Finna.fi, Kaakkuri sekä valtioneuvoston julkaisuarkisto Valto).

2.1 Taide- ja kulttuurifestivaali

Taide- ja kulttuurifestivaalin käsitetään olevan säännöllinen tai toistuva, aika- ja paikkasidonnainen suunniteltu tapahtuma, joka koostuu festivaaliorganisaation tuottamasta, yleisölle avoimesta taiteeseen ja kulttuuriin perustuvasta ohjelmistosta. Festivaalit ovat osa aineetonta kulttuuriperintöä ja heijastelevat aikansa taide- ja kulttuurielämää sekä kulttuuripolitiikkaa. Opetus- ja kulttuuriministeriön (2016, 12) taide- ja kulttuurifestivaaleja käsittelevässä raportissa todetaan useiden tutkimusten osoittavan taide- ja kulttuurifestivaalien yhteiskunnallisen vaikuttavuuden voivan olla merkittävää. Tässä opinnäytetyössä käsiteltävien taloudellisten vaikutusten lisäksi, merkittävyys ilmenee OKM:n raportin mukaan niin kulttuurisina kuin sosiaalisinakin vaikutuksina. Yhteiskunnallisissa keskusteluissa liittyen kulttuurin talouteen sekä kulttuurivetoiseen aluekehittämiseen on jo 1980-luvulta lähtien noussut yhä enemmän esiin kulttuurifestivaalien ja tapahtumatuotannon merkitys. Tätäkin aiemmin niiden positiivinen vaikutus aluekehityksessä on toki tunnustettu. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016, 12–13, 15–16.)

Festivaaliorganisaatiolla on usein kausittaista painotusta sisältävä, mutta ympärivuotinen toimintarakenne. Läpi vuoden suunnittelu-, resursointi-, varainhankinta- sekä muuta asiantuntijatyötä tehdään festivaalin ydinorganisaation kesken pienin henkilöstöresurssein. Varsinaisen tapahtuman lähestyessä toiminta laajenee käytännön toimiin ja markkinointitoimenpiteisiin sekä lopulta lopulliseen toteutukseen tapahtumaan liittyvine infrastruktuureineen ja muine palvelukokonaisuuksineen. Myös henkilöstön määrä tällöin lisääntyy huomattavasti. (Luonila ym. 2022, 13.) Tapahtumat ja festivaalit ovat usein kolmannen sektorin järjestämiä ja niiden toiminta nojaa vahvasti vapaaehtoistyöhön. Monesti festivaalit saattavat olla alan harrastajien alulle panemia ja ne kokoavat laajasti yhteen niin ammattilaisia kuin harrastajiakin. (Herranen & Karttunen 2016, 8.)

Festivaalitoiminnan ansaintamekanismi keskittyy sisällöntuotantoon ja sen ympärille rakentuneeseen palveluntuotantoon sekä tuotantoketjuihin. Kokonaisrahoitus muodostuu tulovirrasta, joka koostuu festivaalivieraiden kulutuksesta tapahtuma-alueella (liput ja oheispalvelut), julkisista avustuksista, yksityisestä rahoituksesta, kuten sponsorisopimuksista sekä säätiöiden tai rahastojen avustuksista. Festivaalitoiminnan kulut muodostuvat pääasiassa ohjelma- ja tapahtumatuotannon kuluista (esiintyjäpalkkiot, tekninen tuotanto, markkinointi) sekä henkilöstökuluista. (Luonila ym. 2019, 26–30.)

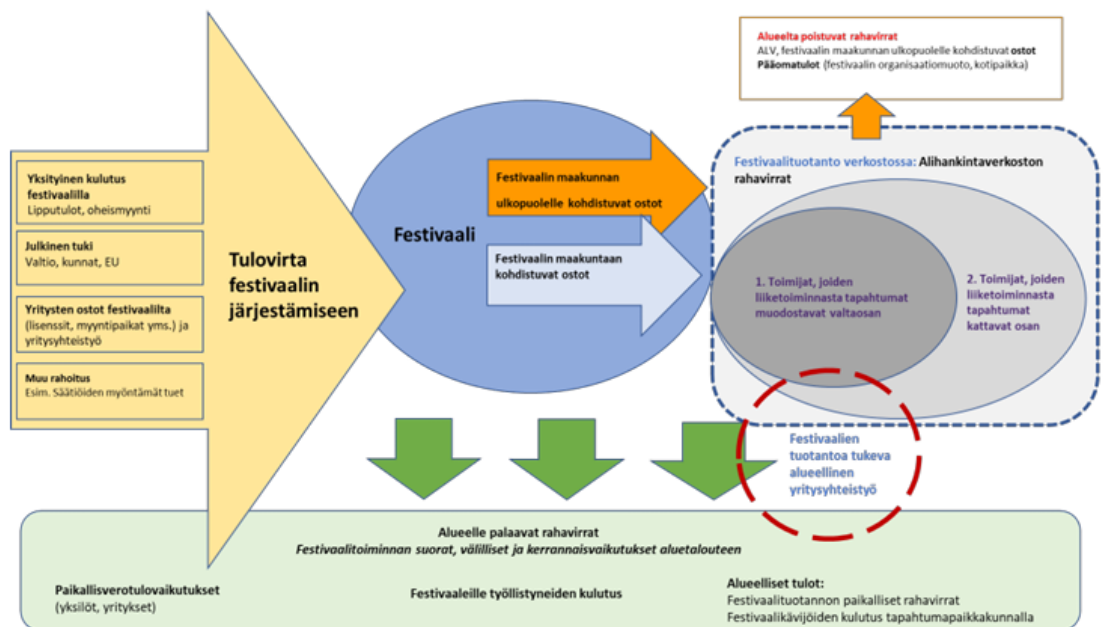
Festivaalitoiminta luokitellaan kuuluvaksi tapahtumateollisuuden toimialaan. Tapahtumateollisuus on osa luovaa taloutta, jossa aineeton pääoma nousee merkittäväksi tuotannontekijäksi. Toimialalle tyypillistä on, että toiminta perustuu usein alueellisesti rakentuneisiin, yritysten ja muiden toimijoiden välisiin riippuvuusverkostoihin, eli ekosysteemeihin. Tapahtumateollisuus vaikuttaa näin ollen laajasti toiminnallaan myös muihin toimialoihin sekä aluetalouksiin. (Kuusisto & Sahlstedt 2021, 5,16.) Tapahtumateollisuuden välilliset vaikutukset näkyvät erityisesti majoitus-, ravitsemis-, liikennöinti- ja vähittäiskauppojen toimialoilla. Lisäksi tapahtumat toimivat vahvasti hyvinvoinnin, kaupankäynnin, liiketoiminnan ja demokratian vahvistamisen areenoina. (Tapahtumateollisuus ry. 2024.) Tapahtumateollisuudella on lisäksi kolmannen sektorin toimijoita aktivoiva vaikutus (Kuusisto & Sahlstedt 2021, 5). Kulttuuritoiminnan ja matkailualan voidaan sanoa olevan keskenään hyötysuhteessa, sillä taide- ja kulttuuritapahtumien ollessa myös matkakohteita, laajentavat ne matkailijoiden käytettävissä olevien kulutus- ja viihdemahdollisuuksien valikoimaa samalla kun laajeneva matkailuala lisää kulttuuritoiminnan ja -tapahtumien taloudellista kannattavuutta (Torre & Scarborough 2017). Tapahtumateollisuuden toimialan kokonaisarvo Suomessa on 2,35 miljardia euroa, työllistäen lähes 200 000 ihmistä ja vastaten noin 1,2 % Suomen bruttokansantuotteesta (Tapahtumateollisuus ry. 2024).

Merkittävyytensä ansiosta taide- ja kulttuurifestivaaleja edistetään sekä tuetaan niin julkisen, kolmannen sektorin kuin yksityisen sektorin toimilla (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016, 12). Toisaalta festivaaleja ei käsitetä samalla tavalla instituutioiksi kuten esimerkiksi orkesterit tai teatterit, vaan niiden nähdään olevan enemmän projektinomaisia. Tämä saattaa olla yksi syy siihen, että ne saattavat jäädä valtion kulttuuri- ja tukipolitiikassa usein toissijaisiksi.

Näin ollen festivaalien taloudelliset vaikutukset ovatkin usein merkittävässä roolissa, kun etsitään oikeutuksia ja perusteluita festivaalien julkiselle tuelle. (Amberla 2013, 194–196.)

2.2 Festivaalien aluetaloudelliset vaikutukset

Tapahtumateollisuuden ja festivaalien taloudellista rakennetta voidaan hahmottaa erilaisten siellä liikkuvien rahavirtojen avulla. Näitä rahavirtoja ovat tapahtumateollisuuteen tulevat, sen sisällä liikkuvat, alueelle palaavat ja sieltä poistuvat rahavirrat. Kuvassa 1 esitetään kyseisiä liikkuvia rahavirtoja.

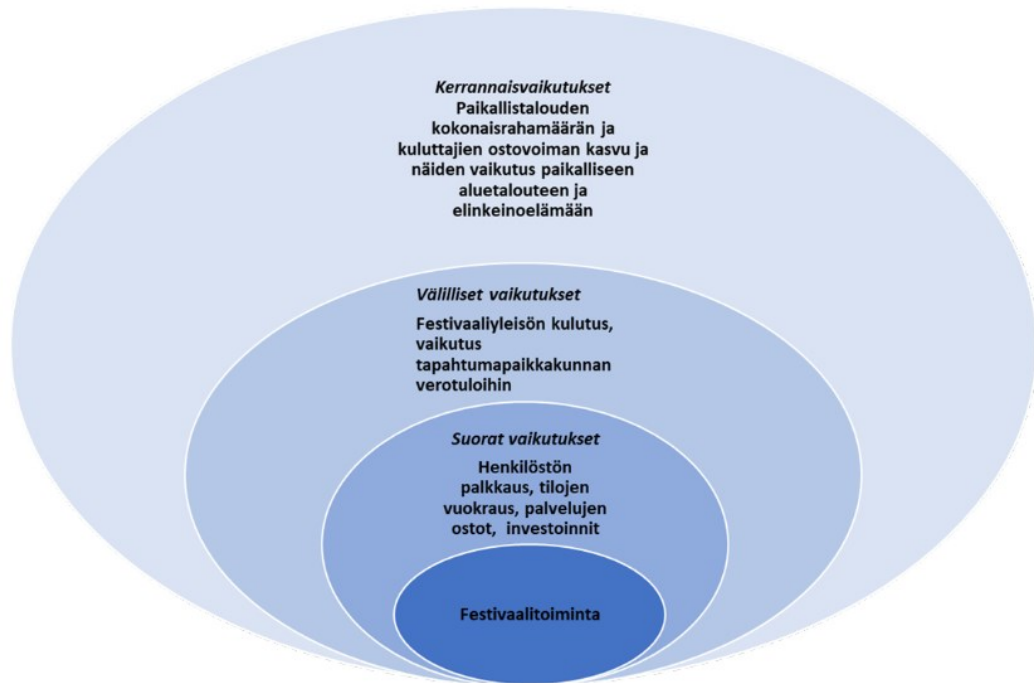

Kuva 1. Aluetalouden vaikutusten muodostumismekanismi ja rahavirrat (Luonila ym. 2022, 41)

Tapahtumien tulovirrat koostuvat yksityisestä kulutuksesta, kuten lipputulot ja oheismyynti, julkisen ja kolmannen sektorin tuista sekä yritysten ostoista, kuten markkinointiyhteistyöstä ja sponsoroinneista. Tulovirrat jakautuvat siten myyntiin sekä tukimuotoisiin eriin. Tapahtumateollisuuden sisällä liikkuvilla rahavirroilla tarkoitetaan rahavirtoja, jotka syntyvät tapahtuman tuotanto-organisaation koordinoimissa erilaisia toimintoja eteenpäin omalle alihankintaverkostolle. Alueelle palautuvilla ja kertyvillä rahavirroilla tarkoitetaan yksilöiden ja yritysten paikallisia verotuloaikutuksia, festivaaleille työllistyneiden lisääntyneitä kulutusta sekä muita alueellisia tuloja, kuten festivaalivieraiden kulutusta ja festivaalin tuotannon paikallisia rahavirtoja. Alueelta poistuvat rahavirrat

puolestaan muodostuvat arvonlisäverosta sekä festivaaliorganisaation alueen ulkopuolelle kohdistuvista ostoista. (Luonila ym 2022, 41.)

Festivaalien aluetaloudellisilla vaikutuksilla tarkoitetaan festivaalin takia aiheutuvaa alueellista talouden volyymin lisääntymistä, jota tapahtuu useammassa eri ulottuvuudessa (kuva 2).

Kuva 2. Festivaalitoiminta ja sen aluetalousvaikutusten ulottuvuudet (Luonila ym. 2022, 16)

Puhuttaessa festivaalien aluetaloudellisista vaikutuksista, on tärkeää eritellä suorat, eli primääriset talousvaikutukset ja välilliset, eli sekundääriset talousvaikutukset. Suorilla talousvaikutuksilla tarkoitetaan festivaalien järjestämisestä, kuten henkilöstön palkkauksesta, tilojen vuokraamisesta tai tarvikkeiden hankinnasta syntyviä vaikutuksia. Välillisillä talousvaikutuksilla puolestaan tarkoitetaan festivaaliyleisön paikkakunnan yrityksiin ja palveluihin kohdistaman kulutuksen vaikutuksia. Laajemmin tarkasteltaessa voidaan puhua myös kerrannaisvaikutuksista, joilla tarkoitetaan paikallistalouden ja kuluttajien ostovoiman kasvun säteilyvaikutusta paikalliseen elinkeinoelämään. (Luonila ym. 2022, 15–16.) Näiden lisäksi Kainulainen (2005, 98–99) mainitsee väitöskirjassaan myös niin kutsutut tertiääriset aluetaloudelliset vaikutukset, jotka luonteensa vuoksi käytännössä jäävät usein mittaamattomiksi ja tulokinnanvaraisiksi. Tällaisia ovat Kainulaisen mukaan muun muassa imagon rakentuminen

ja luovan toimintaympäristön kehittyminen, joita tarkastellaan usein osana sosiokulttuurisia vaikutuksia.

Tapahtuman aluetaloudellisten vaikutusten suuruus riippuu muun muassa tapahtuman kestosta, kävijämäärästä sekä ulkopaikkakuntalaisten kävijöiden osuudesta. Mikäli valtaosa kävijöistä tulee paikkakunnan ulkopuolelta ja tapahtuma kestää useamman päivän, voi jo pienelläkin tapahtumalla olla merkittäviä vaikutuksia aluetalouteen. Paikallisten kuluttamisen voidaan nähdä aiheuttavan positiivista aluevaikutusta vain silloin, kun se on niin sanottua korvaavaa kulutusta toisella paikkakunnalla, tai ulkomailla tapahtuvalle kulutukselle. Tätä paikallisten tuomaa nettovaikutusta on usein äärimmäisen hankalaa arvioida. (Kilpeläinen ym. 2012.)

Herrasen ja Karttusen (2015, 44) mukaan tapahtumien tukeminen on kuntien näkökulmasta usein kannattava investointi, rahan palautuessa moninkertaisena alueen elinkeinotoimintaan. Tärkeää on ymmärtää, että tapahtuman aluetaloudellinen vaikutus on eri asia kuin sen taloudellinen menestys. Tapahtuma saattaa menestyä taloudellisesti hyvin, ollen silti aluetaloudellisilta kokonaisvaikutuksiltaan vähäpätöinen. Vastaavasti tapahtuma itsessään voi olla tappiollinen ja omata silti paljon myönteisiä aluetaloudellisia vaikutuksia. (Kilpeläinen ym. 2012, 19.)

Kansalliset ja kansainväliset tutkimukset osoittavat festivaaleilla olevan merkitystä paikallistaloudelle sekä alueiden kehitykselle. Festivaalit ja niiden järjestäminen nojaa vahvasti verkostoon, johon kuuluu taiteen- ja kulttuurialojen lisäksi muita toimialoja. Toimijaverkostolla on laajasti vaikutusta kyseisen paikkakunnan kehitykseen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016, 26.) Tästä toimijoiden verkostosta käytetään nimeä tuotannollinen klusteri (Karppinen & Luonila 2014, 4). Festivaalien ja tapahtumien alueellinen merkitys tunnustetaan hyvin laajalti, ja ne ovat myös keskeinen kohde alueellisen kehittämisen strategioissa aina EU-tasolta alue- ja paikallistasoille. Festivaalien ja tapahtumien merkitystä on perusteltu muun muassa sillä, että toimintoihin liittyvät klusterit yleisesti ottaen ovat voimakkaasti kasvavia ja niiden työllistävyys on korkea. Syntyvät työpaikat ovat lisäksi myös globaalin kilpailun toimintaympäristössä verrattain pysyviä, kun verrataan esimerkiksi teollisuustoimintaan. Kun paikallista tapahtumaa on käytännössä mahdoton viedä muualle, on riski

aluekehittämisen pysyvän vaikuttavuuden suhteen pienempi. Merkittävyyttä lisää myös se, että kulttuuritapahtumat voivat toimia uusien innovaatioiden kasvualustoina. Voidaan myös todeta, että laaja-alaisen klusterin ollessa kyseessä, tapahtumatuotantoon tehtävät kehittämispanostukset ikään kuin valuvat laajalti useille eri toimialoille paikallisessa aluetaloudessa. Näin ollen on koko ajan tullut tärkeämmäksi arvioida festivaalien taloudellista merkitystä ja aluetaloudellisia vaikutuksia erilaisin aluetaloudellisin mallein ja tunnusluvuin. (Karppinen & Luonila 2014, 4, 12–13.)

Aluevaikutuksen ja alueellisen merkityksen vuoksi festivaalitoiminta nauttii yhteiskunnan eri osa-alueiden ja politiikkasektoreiden laajaa kiinnostusta (Luonila ym 2022, 8). Tutkittujen taloudellisten vaikutusten lisäksi taide- ja kulttuurifestivaaleilla on tutkitusti myös sosiokulttuurisia vaikutuksia. Festivaalit ovat merkittäviä kohtaamispaikkoja, jotka tarjoavat mahdollisuuden yhdessä kokemiseen. Tämä on merkittävä tekijä sosiaalisen koheesion ja sosiaalisen pääoman rakentamisen näkökulmasta. Festivaali muokkaa aluettaan ja pitkällä aikavälillä nämä vaikutukset näkyvät muun muassa paikkakunnan imagoissa, tunnettuudessa, identiteetin vahvistumisena sekä hyvinvointivaikutuksina. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016, 26–27.) Vaikka kulttuurialalla onkin tärkeänä tehtävänään muun muassa rikastuttaa alueväestönsä maailmankuvaa, kulttuurin tukemisen ja rahoituspäätösten perusteet nojaavat kuitenkin usein kulttuurialan taloudellisiin vaikutuksiin (Tohmo 2005, 431).

2.3 Festivaalien aluetaloudellisten vaikutusten tutkimus

Festivaali- ja tapahtumatuotannot eivät yksinään muodostu vain yhdestä selkeästä toimialasta, vaan joukosta enemmän tai vähemmän toisistaan riippuvaisia toimijoita. Festivaalitapahtuman järjestämiseen liittyy itse tapahtuman tuotannon lisäksi suuri joukko tätä tapahtumaa palvelevaa toimintaa, vapaaehtoistoimintaa sekä voittoa tavoittelemattomia toimijoita. Kuten jo aiempaan mainittiin, tästä toimijoiden verkostosta käytetään nimeä tuotannollinen klusteri. Yksittäinen festivaali on rajatun kestoisen ja jokaisella järjestämiskerralla kokonaisvaikutuksiltaan ainutkertainen. Näin ollen yksittäisen festivaalin vaikutukset ajoittuvat lyhyelle aikaperiodille ja tapahtuma vaatiikin aina tapauskohtaisen erillistutkimuksen. (Karppinen & Luonila 2014, 4.)

Kun tarkastellaan festivaalitoiminnan rahavirtoja, on olennaista huomioida se seikka, että festivaaliorganisaation tuotantoon liittyvien ostojen merkitys aluetalouteen on vähäinen verrattaessa festivaalivieraiden kulutukseen ja sen kerrannaisvaikutuksiin. Alueellisten talousvaikutusten arvioinnin näkökulmasta onkin tärkeää kerätä tietoja kävijämäärästä, asuuko kävijä paikkakunnalla vai tuleeko hän alueelle muualta sekä kävijöiden kulutuksen kohteesta ja volyyminä. (Luonila ym 2022, 46–47.)

Festivaalien aluetaloudellisia vaikutuksia yksityisen kulutuksen näkökulmasta laskettaessa ratkaisevaa on kävijäkohtainen tulo, eli kävijöiden suoran kulutuksen vuoksi syntyvä tulo. Tulosten luotettavuuden takaamiseksi on tärkeää erottaa toisistaan käsitteet kävijäkohtainen ja käyntikohtainen, sillä usein festivaalit saattavat koostua monesta irrallisesta tapahtumasta. Yksi kävijä saattaa käydä näistä useammassa ja sitä kautta rekisteröityä moneksi kävijäksi. Mikäli analyysissä ei huomioida tätä, saattavat tulokset osoittaa liioitellun suurta aluetaloudellista vaikutusta. Kävijäkohtainen tulo tulee laskea siten, että huomioidaan tulo, joka jää tarkastelun kohteena olevalle alueelle. Kun kävijäkohtainen tulo kerrotaan toteutuneella kävijämäärällä (eikä edellä mainitulla käyntikerroilla), saadaan laskettua alueelle festivaalin ansiosta jäävä kokonaistulo. (Luonila ym. 2022, 33–34.)

Festivaalien työllisyysvaikutuksia voidaan selvittää suoraan festivaalijärjestäjille ja niiden yhteistyökumppaneille ja -yrityksille suunnatuilla kyselytutkimuksilla tai niihin kohdistetulla muunlaisella tiedonhankinnalla. Työllisyysvaikutuksia voidaan selvittää myös panos-tuotos-analyysien laskennallisina tuloksina, joissa huomioidaan aluetaloudelliset kerrannaisvaikutukset. (Luonila ym. 2022, 37.) Karppisen ja Luonilan (2014, 34–35, 44–66) luoman tapahtuma- ja festivaaliklusterin laskennallisen aluevaikutusmallin mukaan työllisyys on laskettavissa sen perusteella, paljonko jokainen festivaalikulutuksen aikaansaama liikevaihtomiljoona vaatii panoksena henkilötyövuosia.

Taide- ja kulttuurifestivaalien vaikuttavuus -raportissaan Luonila ym. (2019, 31) kokoavat yhteen eri tutkimusten osoittamia näkemyksiä siitä, että erilaisien festivaalien kirjo ja niiden verkostomainen toimintarakente vaikeuttaa festivaalien vaikutusten arviointia. Useiden kulttuuritapahtumien organisaatiot kokevat, etteivät yksin kävijämäärät tai taloudelliset mittarit kerro tapahtuman

vaikutuksista riittävästi. Taloudellisten ja ei-taloudellisten vaikutusten erottaminen koetaan monesti ongelmalliseksi, sillä kulttuuriset, sosiaaliset ja taloudelliset asiat kietoutuvat festivaalituotannon kentällä hyvin moniulotteisesti yhteen.

2.4 Aluetaloudellisten vaikutusten tutkimuksen tavallisimpia menetelmiä

Taide- ja kulttuurifestivaalien aluetaloudellisten vaikutusten selvittämisen menetelmiä löytyy yksinkertaisista festivaaleihin liittyvistä rahavirtojen kuvauksista aina monimutkaisiin matemaattisiin mallinnuksiin, joissa selvityksen kohteena ovat aluetaloudelliset kerrannaisvaikutukset (Luonila ym. 2020, 18). Tapahtumien alueellisia vaikutuksia pyritäänkin arvioimaan ja mittaamaan monenlaisin käytettävissä olevin menetelmin. Osa menetelmistä perustuu kyselyihin tai haastatteluihin, osa tilastoihin. Kullakin menetelmällä on vahvuutensa ja heikkouksensa ja vaihtelevuutta niissä on esimerkiksi työmäärän sekä käytettävän empiirisen aineiston osalta. Tuloksissakin voidaan havaita huomattavaa eriävyyttä. (Herranen & Karttunen 2016.) Menetelmän valinnalla on suuri merkitys saataviin tuloksiin, ja yleisesti tunnustetaan, että menetelmäksi tulisi valita sellainen, jolla arvellaan saatavan mitattua juuri kyseisessä tutkimuksessa tutkittavia vaikutuksia. Tällaisia erilaisia vaikutuksia voivat olla esimerkiksi infrastruktuurin luominen, työpaikkojen luominen, tulojen tuottaminen, investointien houkuttelemine, taiteiden kehittäminen, aluekehityksen edistäminen tai imagon rakentaminen. (Saayman ym. 2014, 156.)

Pohjoismainen menetelmä

Pohjoismainen menetelmä, tai pohjoismainen malli, on usein Suomessa käytetty ja tässäkin tutkimuksessa käytetty festivaalien aluetaloudellisen mallintamisen menetelmä. Menetelmä jakautuu meno- ja tulomenetelmiin. Menomenetelmää käytettäessä yleisökyselyn avulla selvitetään festivaalikävijöiden kuluttama rahamäärä. Tulomenetelmää käytettäessä vastaavasti yrityksille suunnatuilla kyselytutkimuksilla tai haastatteluiden avulla pyritään selvittämään yrittäjien saama tulonlisä. Menomenetelmässä, joka tässäkin tutkimuksessa on käytössä, tapahtuman kävijöiltä kysytään heidän tapahtuman aikana käyttämänsä rahamäärä eri palveluihin (majoitus, ravintola, kuljetus, vähittäiskauppa), minkä jälkeen kävijöiden keskimäärin käyttämä rahamäärä kerrotaan

kaikkien tapahtumakävijöiden määrällä. Näin saadaan arvio tapahtuman kaikkien kävijöiden keskimäärin käyttämästä rahamäärästä. Vaikka meno- ja tulomenetelmä ihannetilanteessa tukisivatkin toisiaan, valikoituu menomenetelmä useimmiten näistä kahdesta ainoaksi menetelmäksi vaivattomamman toteutavuutensa ansiosta. Pohjoismaisen mallin menetelmään liittyviä ongelmia ovat matkailijakäsitteen määrittely ja vastaajien ilmoittamien summien luotettavuus. (Herranen & Karttunen 2016.)

Panos-tuotosmenetelmä

Panos-tuotosmenetelmä on tilastollisesti monimutkainen, mutta se soveltuu hyvin kulttuuritapahtumien vaikutuksen mittaamiseen paikallistalouksissa. Menetelmä tarjoaa tuloksia, joita voidaan hyödyntää aluepoliittisessa päätöksenteossa. (Tohmo 2005, 431.) Saayman ym. (2014, 159) toteavat panos-tuotosmenetelmän olleen jo pitkään yleisimmin käytetty menetelmä hankkeiden tai tapahtumien taloudellisten vaikutusten arvioimiseksi. Se on ikään kuin yksi analyttinen kehys, jonka perustarkoituksena on analysoida toimialojen keskinäistä riippuvuutta taloudessa. Se on yhtälöiden järjestelmä, joista jokainen kuvaa jonkin toimialan tuotteen jakaumaa koko taloudessa.

Malli pyrkii selvittämään tapahtuman aiheuttamaa kulutuksen kiertoa paikallistaloudessa. Suhdelukua tai kertoimia käyttäen menetelmän avulla määritetään tilastollisin menetelmin syntyviä talousvaikutuksia. (Herranen & Karttunen 2016.) Kyseisellä menetelmällä tehdyissä tutkimuksissa käytetään Tilastokeskuksen panos-tuotostaulukoita, joiden avulla kuvataan maakuntien elinkeinorakennetta (panos-tuotosvirtoja) toimialojen välillä, kuten myös toimialojen riippuvuutta muualla maakunnissa tai ulkomailla tuotettujen hyödykkeiden osalta (Karppinen & Luonila 2014, 37). Panos-tuotostaulukot kuvaavat alueiden taloudellisia rakenteita ja keskinäisiä riippuvuuksia, ja niiden käyttö mahdollistaa alueellisten vaikutusten mittaamisen melko tarkasti (Tohmo 2005, 432). Muun muassa Kainulainen (2005, 103) perustelee mallia väitöskirjassaan kustannusten säästöllä sekä määrällisen aineiston suhteellisen nopealla keräämisellä. Tulokset kuitenkin usein liioittelevat positiivisia talousvaikutuksia menetelmän saattaessa jättää huomiotta negatiivisia vaikutukset (Herranen & Karttunen 2016). Koska Tilastokeskuksen taulukot ovat maakuntakohtaisia, ei

kerrannaisvaikutuksia ole yleensä mahdollista tällä menetelmällä laskea maakuntaa pienemmältä alueelta (Luonela ym. 2022, 44).

Panos-tuotosmallista on johdettu Laskennallinen tasapainomalli, joka ottaa laajemmin huomioon myös muut taloudelliset vaikutukset, kuten työvoimavaikutukset. Malli ottaa huomioon myös mahdolliset negatiiviset talousvaikutukset, joiden puuttumisesta panos-tuotosmallia on kritisoitu. Menetelmän ongelmana voidaan nähdä sen monimutkaisuus ja toteutuksen kustannukset. (Herranen & Karttunen 2016.)

Laskennallinen aluevaikutusmalli

Verrattain uusi menetelmä tapahtumien aluetaloudellisten vaikutusten tutkimiseksi on Kaisa Herrasen ja Sari Karttusen (2014) kehittämä tapahtumaklusterin laskennallinen aluevaikutusmalli. Se arvioi tapahtumatuotannon työllisyys- ja tulovaikutuksia sekä tapahtumien merkitystä matkailulle ja alueen vetovoimalle. Kyseisen mallin kehittämisen tavoitteena on ollut luoda laskennallinen ja helposti päivitettävä, alueellisen ja ajallisen vertailun mahdollistava laskentamalli. Mallissa klusterin toimialat määritellään Tilastokeskuksen toimialaperusteisista yritysrekistereistä hyödyntäen alueellista panos-tuotosmallia, mutta tämän lisäksi myös haastatteluita ja aiempia määritelmiä sekä tutkimuksia. Keskeisinä muuttujina tarkastelussa ovat kyseisen klusterin liikevaihto sekä henkilötyövuodet. Mallin perusteella määritellään aluevaikutus tapahtumaklusterille, vaikuttavuusalueoletuksena maakunta.

2.5 Esimerkkitutkimuksia Suomesta

Suomessa kunnat ovat suurin alueellaan järjestettävien festivaalien ja tapahtumien rahoittaja, ja tästä syystä kuntien kiinnostus panostuksiensa hyödyistä nouseekin monesti yhdeksi aluetaloudellisia vaikutuksia koskevien tutkimusten motiiveista. Festivaalien ja kulttuurimatkailuklusterin aluetaloudellisia vaikutuksia on selvitetty Suomessa useissa tutkimuksissa. Yhteenvetona monista tehdyistä tutkimuksista opetus- ja kulttuuriministeriön raportissa (2018, 26) todetaan kulttuurimatkailuklusterin aluetaloudellisen vaikutuksen olevan keski-

määrin 40 euroa matkailijaa kohden. Kulttuurimatkailuklusteriin kuuluvat kulttuurikohteiden lisäksi matkailupalveluita tuottavat tahot kuten majoitus-, ravitsemis- ja liikennepalvelut.

Pirkanmaan kulttuurikohteiden vaikuttavuudesta tehdyn tutkimuksen (Pirfest ry & Innolink Research Oy 2013, 4,13) mukaan alueen festivaalien tukeminen on ollut kunnille kannattava investointi. Tutkimuksessa mukana olleiden 37 festivaalin tutkimukset ja tilastot osoittavat alueen kuntien tekemien panostuksien palautuneen 126-kertaisena alueen elinkeinotoiminnan hyväksi. Kulttuuripalveluun ostettu pääsylippu edusti keskimäärin kuudesosaa festivaalivieraiden käyttämästä rahamäärästä. Näin ollen rahankäytön todettiin tutkimuksen mukaan kohdistuvan yli 80-prosenttisesti muihin ostoihin tapahtuman vaikutusalueella.

Tutkimus- ja analysointikeskus TAK Oy:n (2017, 5) toteuttamassa, matkailun tulo- ja työllisyysvaikutuksia Keski-Suomessa arvioivassa tutkimuksessa, osoitetaan matkailijan keskimääräisen rahankäytön olevan päiväkävijällä 40 euroa matkaa kohden ja yöpyvällä kävijällä 126 euroa matkaa kohden (oletuksena yhden yön matka).

Karppisen ja Luonelan (2014, 79) tutkimuksessa, jossa he kehittivät tapahtuma- ja festivaaliklusterin laskennallisen aluevaikutusmallin, osoitetaan tapahtumaklusterille olevan ominaista korkea työllisyys, sekä aluetaloudellisen kimmoisuuden koheneminen. Aluetaloudellisella kimmoisuudella tarkoitetaan tilannetta, jossa tulonmuodostus kyseisessä klusterissa jakautuu monelle toimialalle ja keskikooltaan pienille yrityksille. Tällöin jokainen ansaittu liikevaihtomiljoona on huomattavan paljon vähemmän riskialtis taloudessa tapahtuville häiriöille, mikä osaltaan parantaa aluetalouden kimmoisuuskykyä. Tätä alueiden kimmoisuuskykyä korostetaan muun muassa Euroopan komission Eurooppa 2020 -kasvustrategiassa ja se ilmenee myös tämän hetken kaupunki-keskeisen kehittämistyön keskiössä. Karppisen ja Luonelan mukaan tapahtumatuotannon ja -kysynnän ollessa aina lähtökohtaisesti paikkasidonnaisia, jokainen aluekehittämiseen panostettu euro leviää tehokkaasti kyseisen tapahtumaklusteriverkoston sisällä aluetalouteen.

Taide- ja kulttuurifestivaalien aluetaloudelliset tekijät -tutkimushankkeessaan Luonela ym. (2022, 7) tutkivat suomalaisten taide- ja kulttuurifestivaalien aluetaloudellisia vaikutuksia tavoitteenaan tuottaa tietoa festivaalien aluetaloudellisten vaikutusten muodostumisesta ja tuottaa ehdotuksia arvioinnin tapojen mittaamiseksi sekä määrittää tähän liittyviä tiedontarpeita. Tavoitteena tutkimuksessa on ollut myös tuoda tiettäväksi taide- ja kulttuurifestivaalien rooli osana taide- ja kulttuuripolitiikkaa sekä aluekehitystä. Raportin tulokset vahvistavat jo aiempaa käsitystä siitä, että festivaalitoimintaan liittyvää määrällistä ja laadullista tiedontuottoa tulee johdonmukaistaa ja tehdä ristiriidattommaksi. Raportin mukaan talousvaikutusten arvioinnissa ja tutkimuksissa tulisi hyödyntää tehokkaammin jo olemassa olevia tietoresursseja. Myös resursseja uuden tiedon keräämiseen tulisi osoittaa. Konkreettisenä esimerkkinä he mainitsevat kävijöitä koskevan massadatan hyödyntämisen.

Luonela ym. toteavat raportissaan (2022, 43–44) festivaalitoiminnan synnyttävän aluetalouteen suoria vaikutuksia, kuten festivaalituotannon synnyttämät paikalliset rahavirrat, välillisiä vaikutuksia, kuten festivaalikävijöiden kulutus sekä kerrannaisvaikutuksia, kuten festivaaleille työllistyneiden kulutus ja paikallisverovaikutukset. Nämä alueelliset talousvaikutukset syntyvät toimijaverkostoissa, jonka festivaalit ja paikalliset yritykset yhdessä muodostavat. Tutkimuksessa tehdyistä kyselyistä ilmenee verkostojen monialaisuus sekä se, kuinka laajalle festivaalien tuottamat vaikutukset lopulta ulottuvat. He korostavat raportissaan myös festivaalin koon merkitystä; pienillä festivaalituotannoilla on usein kokonsa nähden suhteellisen paljon aluetaloudellisia vaikutuksia. Toisaalta suuret festivaalit volyyminsä ansiosta tuottavat paljon paikallisia vaikutuksia.

Luonelan ym. tutkimuksessa tarkasteltiin kolmesta eri maakunnasta (Pohjois-Pohjanmaa, Satakunta ja Etelä-Pohjanmaa) kustakin kymmentä eri festivaalia. Festivaalien nimeämiltä yhteistyökumppaniyrityksiltä eri toimialoilta (tukku- ja vähittäiskauppa, majoitus, viihde, virkistys ja teollisuus) kysyttiin heidän omaa arviotaan festivaalin vaikutuksesta omaan liiketoimintaansa. Noin puolet yrityksistä kertoi valmistautuvansa festivaaleihin lisäämällä oheistapahtumia, ja mainontaa. Kolmasosa lisäsi henkilökuntaa ja joka neljäs yritys käytti vuokratyövoimaa festivaalin aiheuttaman liiketoiminnan vilkastumisen vuoksi. Vas-

taajayrityksistä 80 % näki festivaaliin merkityksen positiiviseksi liiketoiminnalleen, loput 20 % eivät nähneet festivaalilla olevan vaikutusta. (Luonela ym. 2022, 38–39.)

Etelä-Pohjanmaan vuoden 2012 kesätapahtumista tehdyn selvityksen (Tuuri ym. 2012, 61–62) mukaan yksittäiset kävijät käyttivät keskimäärin rahaa henkilöä kohti Seinäjoen Tangomarkkinoilla 339 euroa, Provinssirockissa 200 euroa ja Ilmajoen Musiikkijuhlilla 106 euroa. Kaikkien edellä mainittujen tapahtumien kohdalla rahankulutus oli kasvanut vertailuvuoteen 2008 katsottuna. Kaikkien tapahtumien kävijät kuluttivat keskimäärin suuremman osan rahasta tapahtuma-alueella, mutta verrattaessa vuoteen 2008, vuonna 2012 hieman suurempi osa kulutetusta rahasta käytettiin tapahtuma-alueen ulkopuolisiin palveluihin. Näiden kolmen tapahtuman kävijät kuluttivat tutkimuksen mukaan tapahtumapaikkakunnilla rahaa huomattavan määrän. Seinäjoen Tangomarkkinoiden kävijöiden kulutus tapahtuman aikana oli noin 8,6 miljoonaa euroa, Provinssirockin kävijöiden kulutus oli noin 5,3 miljoonaa euroa ja Ilmajoen Musiikkijuhlien kävijöiden kulutus noin 0,6 miljoonaa euroa. Erityisesti tapahtuma-alueen ulkopuolella kulutettu raha jää varmemmin paikkakunnan yrityksiin ja lisää siten alueen elinvoimaa ja yritysten tapahtumasta saamaa hyötyä. Tutkimuksessa tarkasteltavien tapahtumien osalta tapahtumien kokonaisrahankäytöstä tapahtuma-alueen ulkopuolella rahaa käytettiin Tangomarkkinoiden osalta 4,1 miljoonaa euroa, Provinssirockin osalta 1,6 miljoonaa euroa ja Ilmajoen Musiikkijuhlien osalta noin 200 000 euroa. (Tuuri ym. 2012, 63–65.)

Timo Tohmon (2005) julkaisussa ”Economic impacts of cultural events on localeconomies: an input–output analysis of the Kaustinen Folk Music Festival”, käsitellään Kaustisen Kansanmusiikkijuhlien vaikutusta paikalliseen aluetalouteen. Tutkimus on tehty panos-tuotosmenetelmää hyödyntäen, ja Tohmo raportoi kokonaisvaikutuksia havaittavan tuotannossa, työllisyydessä, kotitalouksien nettotuloissa ja verotuloissa. Festivaalin vaikutus tuotantoon on noin 1,7 miljoonaa euroa suoran vaikutuksen ollessa 1,6 miljoonaa euroa ja välillisen vaikutuksen 62 000 euroa. Tapahtuma voidaan nähdä Tohmon mukaan Kaustisen kannalta hyvänä investointina talouden aggregaattien osalta: se nostaa alueveroja lähes 66 000 eurolla vastineeksi 40 365 euron suuruisesta vuosit-

taisesta enimmäistuesta. Vaikutus työllisyyteen on 27 työntekijää, ja kotitalouksien nettotulojen kasvu on tutkimuksen mukaan yhteensä noin 262 000 euroa.

Yhteenvedona voidaan todeta, että useissa edellä mainituissa tutkimuksissa todettiin tapahtumilla olevan positiivisia vaikutuksia alueensa talouteen – sen tulovirtoihin, työllisyyteen, elinvoimaan sekä yritysten hyvinvointiin, unohtamatta imagovaikutuksen merkitystä.

2.6 Tutkimuskentän ongelmat ja kritiikki

Festivaalien alueellisista talousvaikutuksista tehtyjen tutkimusten kertaluonteisuus ja keskenään heikko vertailukelpoisuus ovat osoittautuneet ongelmaksi päätöksenteon näkökulmasta (Luonila ym. 2022). Haasteena ovat määrittämien, käytettyjen menetelmien sekä aineistojen eriävyys. Festivaaleja koskeva tutkimustieto on merkittävältä osin hajanaista. Lisäksi tutkimusmenetelmät, tutkimuskysymysten asettaminen ja tutkimuskohteena olevan festivaalijoukon rajaaminen vaihtelevat myös suuresti. (Herranen & Karttunen 2016.) Tutkimuksellisia haasteita muodostuu, kun festivaali- ja tapahtumatuotannot eivät itsessään muodostu yhdestä selkeästä toimialasta. Sen sijaan ne muodostuvat joukosta toimijoita, jotka ovat enemmän ja vähemmän riippuvaisia toistensa toiminnasta. Haasteita tutkimukseen tuo myös se, että festivaalit ja tapahtumat ovat jokaisella järjestyskerralla kokonaisvaikutuksiltaan ainutlaatuisia. Yksittäisen tapahtuman vaikutukset ajoittuvat lyhyelle ajanjaksolle. Koska asiakkaiden tapahtumaa kohtaan kulloinkin osoittama mielenkiinto vaihtelee, vaikutukset ovat varsin herkkiä muutoksille. Tapahtuman vaikutusten tarkka arviointi vaatii siten aina tapauskohtaisen erillistutkimuksen (Karppinen, Luonila 2014, 4, 13.)

Aihetta koskevia tutkimuksia on osin kritisoitu tarkoitushakuisiksi, positiivisia talousvaikutuksia yliarvioiviksi sekä käytettyjen menetelmien osalta epäjohtamukaisiksi. Tutkimusten tulokset ovat saattaneet joissain tapauksissa olla todellisuutta parempia tai tilaajan tai rahoittajan odotuksien mukaisia. On saatettu menetellä harhaanjohtavasti ja ottaa esimerkiksi tuloksissa virheellisesti huomioon myös paikallisten asukkaiden kulutus. Myös kertoimia on saatettu

käyttää väärin, kustannuksia ja kuluja vähätelty tai kävijämääriä liioiteltu. Periaatteessa taloudelliset nettovaikutukset saattavat olla todellisuudessa joskus jopa negatiivisia, sillä tapahtumat saattavat syrjäyttää muuta turismia. (Herranen & Karttunen 2016, 46.)

3 TOIMEKSIANTAJA

Tässä luvussa esitellään toimeksiantaja sekä lähtötilanne tutkimukselle. Luvussa avataan myös tutkimuksen tarkoitusperiä ja opinnäytetyöprosessin aloittamiseen johtaneita syitä sekä sen toteuttamisen merkitystä niin toimeksiantajalle kuin tekijälle itselleenkin. Luvussa käsitellään myös tarkemmin sitä, kuinka toimeksiantaja tulevaisuudessa tulee hyödyntämään tämän tutkimuksen tuloksia.

3.1 Toimeksiantajan esittely

Tämän opinnäytetyön toimeksiantaja on Mikkelin Musiikkijuhlien Kannatusyhdistys ry. Yhdistys järjestää Mikkelissä vuosittaisen klassisen musiikin tapahtuman, jonka juuret ulottuvat aina 1990-luvun alkuun. Mikkelin Musiikkijuhlat järjestettiin ensimmäisen kerran jo vuonna 1992 pienimuotoisena kamarimusiikkitapahtumana, jonka jälkeen toiminta on kasvanut monipuoliseksi ja kansainväliseksi festivaaliksi kaikkine oheistapahtumineen. (Mikkeli Music Festival.)

Mikkelin Musiikkijuhlat on kokenut viime vuosien aikana suuria muutoksia, ja yhteistyökumppanit sekä toiminnan fokus ovat siirtyneet idästä länteen. Maailmanpoliittinen tilanne ennen kesää 2022 pakotti festivaalin lopettamaan 30-vuotisen yhteistyönsä Pietarin Mariinski-teatterin kanssa. Tämän seurauksena Musiikkijuhlat rakensi onnistuneesti ja nopealla aikataululla yhteistyön lontolaisen Philharmonia-orkesterin kanssa. Tämän yhteistyön on määrä jatkua ainakin vuoteen 2026 saakka, kertoo Mikkelin Musiikkijuhlien Kannatusyhdistys ry:n puheenjohtaja Markus Tykkyläinen (2024a) tätä tutkimusta varten tehdyssä haastattelussa. Suomalaisia taide- ja kulttuurifestivaaleja edustava Finland Festivals on nimennyt Mikkelin musiikkijuhlat Vuoden festivaaliksi 2023, yhtenä perustelunaan juuri tämä ilmiömäinen kyky nopeaan toiminnan muutokseen ja uudistumiseen kesällä 2022 (Mikkeli Music Festival).

Musiikkijuhlien festivaaliorganisaatiota johtaa kahdeksanjäseninen hallitus. Henkilöstöön kuuluu kaksi palkattua kokoaikaista henkilöä, festivaalijohtaja sekä vastaava tuottaja. Heidän lisäksi henkilöstöön kuuluu vaihtuva määrä osa-aikaisia työntekijöitä. Musiikkijuhlilla työskentelee festivaalin aikana vuosittain myös 20–30 vapaaehtoista talkoolaista. Festivaalin missiona on tuoda Suomeen korkeatasoisia maailmanluokan artisteja, verkostoitua muiden Saimaan alueen kulttuuritoimijoiden kanssa sekä nostaa esille nuoria muusikoita. (Tykkyläinen 2024a.)

Mikkelin Musiikkijuhlien budjetti koostuu pääosin avustuksista ja lipputuloista. Asiakkaita ovat paikalliset asukkaat, kesäasukkaat sekä muut kotimaiset ja ulkomaiset vieraat. Vaikka lipputulot ovatkin viime vuosina olleet kasvussa, on festivaalitoiminta hyvin riippuvainen rahoittajien avustuksista. Rahoituksen turvin muun muassa mahdollistetaan kansainvälinen yhteistyö, sekä nimekkäiden ulkomaisten artistien esiintymiset. (Tykkyläinen 2024a.)

Tämän opinnäytetyön tekijällä on vuosien työkokemus taloushallinnon erilaisista työtehtävistä sekä kiinnostus talouden eri tasoihin ja rakenteisiin. Kansantaloudelliset, aluetaloudelliset, kuntatalouksiin liittyvät, sekä globaalit ilmiöt talouden saralla siinä missä yrityksiä taloudet inspiroivat tutkimuksen tekijää oppimaan lisää. Näin ollen tämä toimeksianto tarjoaakin toteuttajalleen mielenkiintoisen mahdollisuuden perehtyä yksittäisen tapahtuman aluetaloudellisiin vaikutuksiin. Aihe koetaan tutkimuksen tekijän taholta yhteiskunnallisesti merkittäväksi, sekä kulttuuria koskevan aiheensa vuoksi myös henkilökohtaisesti tärkeäksi.

3.2 Nykytila ja tutkimuksen merkitys

Markus Tykkyläisen haastattelusta (2024b) käy ilmi, että Mikkelin Musiikkijuhlien toimintaedellytykset perustuvat keskeisiltä osin avustuksiin ja sponsorointisopimukseen. Hänen mukaansa festivaali ansaitsee olemassaolonsa, kun voidaan osoittaa sen tuovan alueelle hyvää. Sidosryhmien ja rahoittajien kanssa tulee voida käydä keskustelua tosiasioihin perustuen. Näitä kumppanuusneuvotteluita voidaan edistää, mikäli pystytään osoittamaan festivaalilla olevan positiivisia aluetaloudellisia vaikutuksia. Sponsorointisopimusten ja avustusten saaminen edellyttää tietoa positiivisista talousvaikutuksista, joita tällä hetkellä

ei pystytä osoittamaan. Mikkelin kaupungilta, joka on suurin yksittäinen festivaalin rahoittaja, on tullut pyyntö toteuttaa selvitys festivaalin aluetaloudellisista vaikutuksista. Tämä nyt opinnäytetyönä toteutettava tutkimus vastaa siten suoraan tähän tarpeeseen, ja tuloksia voidaan hyödyntää edellä kuvatuissa kumppanuusneuvotteluissa. Tutkimus on ensimmäinen laatuaan kyseisen festivaalin osalta.

Luvussa 2 kuvattiin festivaalien toimialaa, toimintakenttää, budjetti- ja organisaatorakennetta. Näiltä osin Mikkelin Musiikkijuhlat ei poikkea viiteryhmistään. Mikkelin Musiikkijuhlilla, kuten kulttuurifestivaaleilla yleisesti, oletetaan olevan positiivisia talousvaikutuksia. Tämä oletus ilmenee Markus Tykkyläisen haastatteluista (2024a; 2024b). Oletuksen tueksi ei kuitenkaan ole saatavilla dataa, faktoja tai numeroita, vaan ainoastaan oletuksiin ja ympäristön havainnointiin perustuvia näkökulmia menneiltä tapahtumavuosilta. Näitä oletuksia, havaintoja ja näkökulmia selventämään sekä tilannekuvaa laajentamaan on tätä tutkimusta varten haastateltu myös yhteistyökumppaneita ja paikallisia toimijoita Mikkelin kaupungin alueella.

Mikkelin torikauppiasyhdistyksen puheenjohtaja Kaija Ahosen (2024) tätä tutkimusta varten antaman haastattelun mukaan Musiikkijuhlien siirtämisellä kesäkuusta elokuulle on ollut selvästi havaittavaa vaikutusta torikauden kesäsesongin pitenemisenä. Musiikkijuhlien vaikutus näkyy kesäasukkaiden määrässä noin yhden viikon ajan ennen ja jälkeen tapahtuman. Kesäkausi pitenee ja tämä näkyy konkreettisesti torimyyjien kasvavana myyntinä. Kävijäkunta koostuu tällöin selkeästi ulkopaikkakuntalaisista ja kesäkausi päättyy loivemmin kuin vuosina, jolloin Musiikkijuhla sijoittui alkukesään. Mikkelin keskustassa sijaistevan Carlson-tavaratalon johtaja Taru Kuosma (2024) kertoo haastattelussa, että tavaratalossa seurataan asiakasvirtoja ja myyntiä päivä-, viikko- ja kuukausitasolla. Kävijämäärä- sekä kassamyyntidataan perustuen, hän kertoo Musiikkijuhlien aikana olevan havaittavissa aiempien vuosien osalta molemmissa selkeää kasvua. Kuosman mukaan musiikkijuhlat näyttäisi venyttävän kautta asiakasvirtojen osalta huomattavasti. Hän painottaa myös, että Mikkelin Musiikkijuhlat on Suomen mittapuussa korkeatasoinen tapahtuma ja sen vaikutukset näkyvät myös kaupungin imagossa. Etelä-Savon kärsiessä muuttotappiosta ja väestön ikääntymisestä, lisää Musiikkijuhlien kaltainen kansainvälinen ja korkeatasoinen tapahtuma kaupungin vetovoimaa.

Osuuskauppa Suur-Savon toimitusjohtaja Ari Miettinen (2024) kertoo haastattelussa Mikkelin Musiikkijuhlien ajanjakson näyttäytyvän positiivisena majointustoiminnassa ja ravintoloissa. Hän painottaa kuitenkin, että Musiikkijuhlien vaikutusta on vaikea erottaa muutenkin lämpimän ajanjakson ehkä tavallista vilkkaammasta kaupunkielämästä. Miettisen mukaan kaikki tapahtumat joita alueella voidaan toteuttaa, lisäävät alueen kiinnostavuutta ja kulttuurimatkaillijat sinänsä eivät kuluta rahaa sen enempää kuin muutkaan matkailijat.

4 TUTKIMUSMENETELMÄ JA TUTKIMUSAINEISTO

Käsillä oleva tutkimus toteutetaan määrällisenä tutkimuksena, käyttäen empiirisen aineiston hankinnassa kyselytutkimusta. Tässä luvussa esitellään tutkimuksen metodologiaa ja esitetään perusteluita käytettyjen menetelmien valinnan tueksi. Menetelmien teoriaa käsittelevän osuuden jälkeen luvussa esitellään myös tutkimuksen toteutuksen prosessi käytännössä aina empiirisen aineiston hankinnasta sen analysointiin.

4.1 Tapaustutkimus

Tämän opinnäytetyön tutkimuksellinen lähestymistapa on tapaustutkimus, jolle ominaista on, että ilmiöistä voidaan tuottaa informaatiota niiden todellisissa toimintaympäristöissä ja tilanteissa. Tutkittavasta tapauksesta tai ilmiöstä pyritään tuottamaan syvällistä ja spesifiä tietoa, jolloin tutkimuksen kohdetta on mahdollista ymmärtää kokonaisvaltaisesti realistisessa ympäristössään. Pyrkimyksenä on enemmänkin selvittää suppeasta tutkimuksenkohteesta paljon kuin laajasta tutkimusjoukosta vähän. Tapaustutkimuksella ei pyritä tilastolliseen yleistettävyyteen, vaan tutkimuksessa huomioidaan nimenomaan ajalliset, paikalliset ja sosiaaliset yhteydet sekä tilanteet. On oleellista, että tutkimuksen kohde ja ilmiö nähdään yhtenä ja erillisenä kokonaisuutenaan. (Ojasalo ym. 2015, 52–53.)

Tapaustutkimus soveltuu hyvin tämän työn tarkoitukseen, sillä tutkimuksen kohde, ”tapaus”, on tiettyyn paikkaan ja ajankohtaan sijoittuva tapahtuma, jonka vaikutuksia kyseisen alueen aluetalouteen halutaan syvällisesti ymmärtää. Päämääränä tässä tutkimuksessa ei ole tilastollinen yleistettävyyden, vaan kyseisen tapauksen, eli Mikkelin musiikkijuhlien aluetalousvaikutusten ymmärtäminen.

Tapaustutkimukselle tyypillistä on, että tutkimusta voidaan tehdä niin määrällisellä kuin laadullisillakin menetelmillä, tai niitä yhdistelemällä. Usein nämä menetelmät täydentävätkin toisiaan tutkimuksen kohteen syvällisen ja kokonaisvaltaisen ymmärtämisen näkökulmasta. (Ojasalo ym. 2015, 55.) Tässä opin- näytetyössä tehtävän tutkimuksen toteuttamiseksi tarvitaan melko yksityiskoh- taista tietoa festivaalivieraiden ostokäyttäytymisestä sekä kulutuksen volyy- mistä mahdollisimman suurelta joukolta festivaalikävijöitä. Tämän vuoksi em- piirisen aineiston hankinnassa hyödynnetään määrällistä tutkimusmenetelmää ja aineisto hankitaan kyselytutkimuksen avulla, käyttäen tiedonhankinnassa sekä sähköistä että manuaalisesti täytettävää paperista kyselylomaketta. Ta- pauksen kokonaisvaltaiseksi ymmärtämiseksi, on tutkimusprosessin alkuvai- heessa tehty myös perusteellinen kirjallisuuskatsaus ja tutustuttu vastaavan- laisiin moniin tapaustutkimuksiin liittyen erilaisten kulttuuritapahtumien alueta- loudellisiin vaikutuksiin. Tilannekuvan hahmottamiseksi ennen varsinaista ai- neiston keruuta on myös haastateltu Mikkelin Musiikkijuhlien edustajaa, Mu- siikkijuhlien yhteistyökumppaneita sekä muita paikallisia toimijoita. Näitä haas- tatteluista käytetään tässä tutkimuksessa lähdeaineistona tilannekuvaa kartoit- tettaessa, eikä niinkään empiirisenä aineistona. Haastatteluista ilmenneitä asi- oita ei tästä syystä raportoida tutkimuksen tuloksissa, vaan ne on tuotu esiin henkilöiden haastatteluihin viitaten käytännön tilannekuvaa havainnollistavissa luvuissa.

4.2 Määrällinen tutkimus

Valitakseen tutkimukseensa määrällisen tutkimusmenetelmän tulee tutkijan tuntea sen edellytykset. Yksi määrällisen tutkimuksen keskeinen edellytys on tutkittavan ilmiön ja siihen vaikuttavien tekijöiden aiempi tuntemus. On olen- naista konkreettisesti tiedostaa, mitä ollaan mittaamassa. Määrällinen tutki- mus on suurelta osin muuttujien mittaamista, niiden välisten suhteiden laske- mista sekä niiden määrällistä laskemista. Kulloinkin tutkittavan ilmiön tekijät muutetaan muuttujiksi, jotta niitä voidaan analysoida tilastollisin menetelmin. Näistä muuttujista laaditaan mittareita, joilla muuttujien vaikutusta ilmiöihin mi- tataan, ja näistä laadituista mittareista puolestaan johdetaan kysymykset em- piirisen aineiston hankintaa varten. (Kananen 2011, 12–14.) Tätä työvaihetta, eli tiedon muuttamista mitattavaan muotoon, kutsutaan operationalisoinniksi.

Yksinkertaistettuna tämä tarkoittaa teoreettisten käsitteiden muuttamista empiiriselle tasolle, jotta aineisto on mahdollista koota kyselyllä, haastatteluilla tai muulla valitulla menetelmällä. (Vilka 2021a, 17.)

Määrällisen tutkimuksen selvittäessä lukumääriin ja prosentiosuuksiin liittyviä kysymyksiä, voidaan sitä nimittää myös tilastolliseksi tutkimukseksi. Onnistukseen määrällinen tutkimus tarvitsee numeerisesti tarpeeksi suuren ja riittävän edustavan otoksen. Aineisto kerätään usein standardoiduilla kyselylomakkeilla, joissa on valmiit vastausvaihtoehdot. Tuloksia kuvataan numeerisesti ja havainnollistetaan esimerkiksi taulukoin. Ominaista on, että tutkimusaineistosta saatuja tuloksia pyritään tilastollisen päättelyn keinoin yleistämään tutkituja yksiköitä laajempaan joukkoon. Määrällisestä tutkimuksesta johdetut analyysit ovat usein yksiselitteisempiä kuin laadullisissa tutkimuksissa. (Heikkilä 2014, 15–16.) Vilka (2007, 17) määrittelee määrällisen tutkimuksen ominaispiirteiksi tiedon strukturoinnin, mittaamisen, mittareiden käyttämisen, tiedon esittämisen numeroin, tutkimuksen objektiivisuuden sekä vastaajien suuren lukumäärän. Määrällinen tutkimus perustuu positivismiin - tieteenfilosofiseen suuntaukseen, joka pyrkii absoluuttiseen ja objektiiviseen totuuteen (Kananen 2011, 18).

Tutkimusaineiston keräämisen vaihtoehtoina määrällisessä tutkimuksessa ovat kysely, haastattelu, systemaattinen havainnointi sekä valmiiden tilastojen ja rekistereiden käyttö (Vilka 2021b, luku 4). Kunkin menetelmän käyttöön liittyy niin hyviä kuin huonojakin puolia, ja tutkimuksen tavoite, tutkimuskohteen luonne sekä aikaan ja rahaan liittyvät resurssit vaikuttavat kaikki tahoillaan kulloinkin valittavaan menetelmään (Heikkilä 2014, 17). Määrällinen tutkimus on hyvin systemaattista, ja siinä jokaisessa eri vaiheessa tehdyt ratkaisut vaikuttavat tutkimusprosessin seuraaviin vaiheisiin. Kysymysten mittarit voidaan asettaa, ja samaa asiaa kysyä monin eri tavoin. On hyvä muistaa, että tehdyt ratkaisut vaikuttavat aina myös analyysivaiheeseen. (Kananen 2011, 21.)

4.3 Aineiston hankinnan menetelmänä kyselytutkimus

Tässä tutkimuksessa empiirisen aineiston hankinnan menetelmäksi valikoitui kyselytutkimus, joka on hyvin tavallinen tapa kerätä määrällisen tutkimuksen

aineistoa (Vilkkä 2021b, luku 4). Kysely sopii käytettäväksi tässä tutkimuksessa, sillä tarkoitus on kerätä tietoa mahdollisimman monelta festivaalivieraalta heidän kulutuskäyttäytymisestään festivaalien aikana. Kysely on tähän resursseja vähiten vievä ja samalla tehokkain menetelmä. Kysymysten liittyessä rahankäyttöön on myös anonymiteetin takaamisen mahdollistaminen kyselytutkimusta puoltava seikka.

Kysely-termin sisään mahtuvat kaikki ne empiirisen aineiston keruun tekniikat, joissa kaikille kyselyyn osallistujalle esitetään sama kysymyssarja samassa ennalta määritellyssä järjestyksessä (Seppola 2023, 78). Kyselyä sopii käytettävän monipuolisesti erilaisten aiheiden ja ilmiöiden tutkimisessa. Perusvaatimuksena kuitenkin useimmiten on määrälliselle tutkimukselle ominainen vaatimus tutkimuksen kohteesta olemassa olevasta riittävästä aiemmasta tiedosta. Aiemman tiedon puute hankaloittaa huomattavasti kyselylomakkeen laatimista. (Ojasalo ym. 2015, 121.) Kysely soveltuu hyvin tutkimuksiin, joissa kuvataan ja selitetään ilmiöitä samalla tavalla tulkittavien ja vakioitujen kysymysten keinoin. Esimerkiksi mielipiteiden, asenteiden, käyttäytymisen tai ominaisuuksien tutkimisessa kysely on oivallinen väline. (Seppola 2023, 78.) Määrällisellä kyselytutkimuksella voidaan selvittää esimerkiksi täsmällisiä tai arvionvaraisia tosiasioita, mielipiteitä, arvoja ja asenteita. Käyttäytymisen tai ilmiöiden syitä ei sen sijaan pystytä määrällisin menetelmin kovinkaan hyvin selvittämään. Tällöin suositellaankin käytettävän laadullisia menetelmiä. (Heikkilä 2014, 53–54.)

Kyselylomaketutkimuksen etuina voidaan pitää vastaajan anonymiteettiä. Tällöin voidaan muun muassa tutkia henkilökohtaisempiakin asioita (Vilkkä 2021b, luku 4). Hyvänä puolena voidaan pitää myös sitä, ettei tutkijan läsnäolo pääse vaikuttamaan vastauksiin. Myös mahdollisuus esittää runsaasti kysymyksiä, etenkin valmiita vastausvaihtoehtoja käytettäessä, on kyselylomakkeen etu. Aineiston keruu on kustannustehokkaampaa, sillä tutkijan aikaa säästyy, kun hänen ei tarvitse matkata tutkittavan luokse. Tutkimusaluetta voidaan näin ollen tarvittaessa myös helposti laajentaa ilman kustannusten nousua. (Valli 2015, luku 4.) Kyselylomaketutkimus on nopea ja tehokas. Näin ollen se mahdollistaa laajan tutkimusaineiston keräämisen. Sen avulla saadaan kerättyä paljon numeroihin perustuvaa dataa, jota tilastollisin menetelmin voidaan analysoida. (Ojasalo ym. 2015, 121.)

Kyselylomaketutkimuksen keskeisimpänä heikkoutena voidaan pitää datan pinnallisuutta sekä sitä, ettei useinkaan pystytä arvioimaan annettujen vastausten laatua esimerkiksi vastaajien suhtautumisen, annettujen vastausvaihtoehtojen soveltuvuuden tai vastaajien itsensä soveltuvuuden näkökulmasta (Ojasalo ym. 2015, 121). Haittana voidaan pitää myös alhaista vastausprosenttia. Lisäksi väärinymmärrykset ovat mahdollisia, sillä vastaajalla ei ole mahdollisuutta tehdä tarkentavia kysymyksiä. Väärinymmärrysten mahdollisuutta voidaan kuitenkin minimoida lomakkeen selkeydellä sekä lomakkeen esitestauksella. (Valli 2015, luku 4.)

Tyypillisimpiä kyselyn tekniikoita ovat posti- tai verkkokyselyt, joissa vastaajat täyttävät lomakkeen itse sekä haastatteluina joko puhelimitse tai kasvotusten tehtävät kyselyt, joissa haastattelija täyttää lomakkeen vastaajan puolesta. Käytetyllä tiedonkeruun tekniikalla on vaikutusta tutkimustulosten luotettavuuteen: siihen millaisia kysymyksiä voidaan esittää sekä siihen, mitkä tekijät saattavat vaikuttaa vastauksiin. Esimerkiksi haastatteluna toteutettavassa kyselyssä vuorovaikutuksesta voidaan nähdä olevan etua tietopohjaisten kysymysten kohdalla, mutta samainen vuorovaikutustilanne taas saattaa vääristää vastauksia arkaluonteisten kysymysten kohdalla. Posti- ja verkkokyselyissä taas on epävarmuustekijöitä, sillä haastattelija ei tällöin ole avustamassa vastaamisessa. (Ojasalo ym. 2015, 121.)

Verkkokyselyt ovat kasvattaneet suosiotaan ja niiden avulla kyselylomaketutkimuksien vastausprosentit ovatkin nousseet. Verkkokyselyn vahvuus piilee sen monissa visuaalisissa mahdollisuuksissa, sillä visuaalisuus lisää huomattavasti kyselylomakkeen mielekkyyttä ja houkuttelevuutta. Etuna on myös sen nopea toteutettavuus sekä toteutuksen taloudellisuus. Tutkijan työtunteja säästyy, kun aineisto on jo valmiiksi sähköisessä muodossa eikä sitä tarvitse erikseen syöttää ohjelmiin. Verkkokyselyssä ei myöskään ole lainkaan maantieteellisiä rajoja. (Valli 2015, luku 4.)

Verkossa toteutettavien kyselyiden toteuttamiseksi on olemassa internetpohjaisia tutkimus- ja tiedonkeruuhjelmia, joista tässä työssä käytössä on Webropol-ohjelma. Sen avulla voidaan toteuttaa tutkimus alkaen kyselyn

suunnitteluvaiheesta aina tulosten tarkasteluun ja analysointiin saakka. Ohjelmaa ei tarvitse ladata koneelle, vaan sen käyttö onnistuu verkon välityksellä. Haluamansa henkilöt voi kutsua vastaamaan kyselyyn joko sähköpostitse, tai luoda linkin verkkosivuille tai sosiaaliseen mediaan. Webropol sisältää toimintoja, joilla voi tehdä yhteenvetoja ja taulukoita, tehden niistä joko suoraan tulostettavia raportteja tai siirtää dataa esimerkiksi Office-ohjelmiin tai tilastollisen analysoinnin ohjelmistoihin. (Heikkilä 2014, 67.) Monesti verkkokyselyä täydentämään käytetään myös paperisia lomakekyselyitä. Tällaista käsin täytettävää vastaavaa paperilomakekyselyä käytetään myös tämän tutkimuksen empiirisen aineiston hankinnassa riittävän vastaajamäärän varmistamiseksi.

4.3.1 Kyselylomakkeen laatiminen

Kyselylomaketta laadittaessa sen pituuteen ja kysymysten määrään tulee kiinnittää huomiota. On tärkeää, että vastaajan mielenkiinto säilyy loppuun saakka, ja tämän saavuttaminen on hankalaa liian pitkällä kyselyllä. Liian pitkiin kyselylomakkeisiin saatetaan jättää kokonaan vastaamatta tai vastaukset saattavat olla harkitsemattomia. (Valli 2015, 43.) Kyselyissä tekstit ja muotoilut tulee asetella harkiten, jolloin virhetulkinnan mahdollisuus pienenee. Myös kyselylomakkeen ulkoasuun tulee kiinnittää huomiota, tehden siitä vastaajaystävällinen ja vastaamiseen houkutteleva. Ennen aineiston keruuta, lomake tulee myös testata mahdollisimman laajasti. Usein tutkija sokeutuu ei vain kirjoitusvirheilleen, vaan myös kysymystensä ymmärrettävyydelle. Testaamisen jälkeen luonnollisesti siinä ilmenneet puutteet ja virheet korjataan. (Kananen 2011, 21–22.)

Kyselylomaketta laadittaessa tulee aiheen kirjallisuuteen olla perehtynyt huolellisesti. Käsitteet tulee olla määritelty ja tutkimusongelma täsmentynyt. Tulee tietää mihin kysymyksiin etsitään vastauksia kuten myös se, mitkä tekijät vaikuttavat tutkittaviin asioihin. Tutkijan tulee mahdollisimman tarkasti varmistaa, että tutkittava asia saadaan kyselylomakkeen avulla selvitettyä, sillä tiedonkeruun jälkeen ei kysymyksiä voida enää hioa tai muuttaa. (Heikkilä 2014, 45–46.) Kysymysten, vastausten ja mittaustuloksen tulee olla luotettavia. Mittaustulos on validi, kun pystytään todentamaan mitattavan sitä, mitä on tarkoitus mitata. Mittaustulos on reliabili silloin, kun se on toistettavissa. Tällä tarkoite-

taan sitä, että toistettaessa tutkimus saadaan kerta toisensa jälkeen sama mitaustulos. Panostaminen huolelliseen suunnitteluvaiheeseen on avainasemassa, mitä tulee saatujen vastausten määrään sekä reliabiliteetin ja validiteetin saavuttamiseen (Seppola 2023, 78, 80.)

Kyselylomakkeen kysymykset voivat olla joko avoimia, eli vapaamuotoista vastausta hakevia, tai strukturoituja, eli valmiilla vastausvaihtoehdoilla varustettuja kysymyksiä. Avoimet kysymykset ovat usein helppoja laatia, mutta luokittelun ollessa hankalaa ne ovat työläitä käsitellä. Avoimilla kysymyksillä voidaan kuitenkin saada laadukkaita vastauksia; tietoa, jota ei olisi muuten huomattu kysyä sekä arvokkaita kehitys- tai parannusehdotuksia. Määrällisessä tutkimuksessa käytetään pääasiassa strukturoituja kysymyksiä, joskin mukana saattaa harkitusti olla joitain avoimia kysymyksiä. Strukturoiduissa kysymyksissä on asetettuna valmiit vastausvaihtoehdot, joista vastaaja valitsee itselleen sopivat. Vastaaminen on tällöin nopeaa, ja vastausten tilastollinen käsittely helppoa. Kaikille vastaajille tulee vastauksista löytyä vaihtoehto ja vastausvaihtoehtojen tulee olla toisensa poissulkevia. (Heikkilä 2014, 47–49.)

Tilastollisia muuttujia kuvataan erilaisin mitta-asteikoin, mikä on hyvä huomioida lomaketta suunniteltaessa. Luokittelu- eli nominaaliasteikko kuvaa, mihin luokkaan muuttajat kuuluvat. Muuttujien arvoista voidaan tällöin päätellä vain se, ovatko ne samanlaisia vai erilaisia. Tällaisia arvoja ovat esimerkiksi sukupuoli, siviilisääty tai kotipaikkakunta. Järjestys- eli ordinaaliasteikossa muuttujien arvot voidaan laittaa mitattavan asian mukaiseen järjestykseen. Mittausarvojen etäisyyttä toisistaan ei kuitenkaan voida tarkasti mitata, koska arvot eivät useinkaan esiinny tasavälein. Välimatka- eli intervalliasteikossa mittausarvojen etäisyys toisistaan on tiedossa, mutta asteikolla ei ole yksiselitteistä nollakohtaa. Esimerkiksi vuosilukuihin liittyvät muuttajat ovat hyvä esimerkki välimatka-asteikollisesta muuttujasta. Suhde- eli absoluuttinen asteikko sisältää edellisten asteikkojen ominaisuuksia ja lisäksi myös yksiselitteisen nollakohdan. Sillä voidaan mitata myös muuttujan arvon moninkertaisuutta toiseen muuttujaan nähden. Suurin osa fysikaalisista suureista, kuten matka ja aika sekä raha- tai lukumääriin liittyvät muuttajat ovat suhdeasteikollisia. (Heikkilä 2014, 81–82.)

Jo lomaketta laadittaessa on otettava huomioon tietokantapohja, jolle saadut vastaukset ja tulokset syötetään tai mihin ne automaattisesti tallentuvat sähköisen kyselyn ollessa kyseessä. Valmiit vastausvaihtoehdot on hyvä numeroida ja muutenkin miettiä tapaa, jolla ne ovat helposti syötettävissä tietokantaan ja koodattavissa. Helpoimmat kysymykset on hyvä sijoittaa kyselyn alkuun ikään kuin lämmittelykysymyksiksi ja arkaluonteisemmat taas kyselyn loppuosaan. Toisiinsa liittyvät kysymykset ja kysymyssarjat on hyvä asettaa loogisesti peräkkäin, ja johdattelevia kysymyksiä tulee välttää. Kyselyssä voidaan käyttää myös niin kutsuttuja kontrollikysymyksiä, joiden avulla voidaan jokin asia kahteen kertaan kysymällä ja näiden vastauksia keskenään vertaamalla testata vastaajan paneutumista aiheeseen. Kontrollikysymysten käyttöä tulee aina kuitenkin harkita tarkkaan ja vähintäänkin muotoilla kysymykset siten, ettei vastaaja huomaa toistoa. (Valli 2015, 43–44.)

Kyselyn yhteyteen tulee aina laittaa saate, jossa vastaajalle saatetaan tiedoksi perustiedot tutkimuksesta. Siinä tulee mainita tutkimuksen toteuttaja ja rahoittajat, kuinka vastaajat ovat valikoituneet, tutkimuksen tavoite sekä mihin tuloksia tullaan käyttämään. Saatekirjeeseen merkitään myös ohjeet ja määräaika palautukselle sekä maininta tietojen ehdottomasta luottamuksellisuudesta ja mahdollisesta anonymiteetistä. Hyviin tapoihin kuuluu saatekirjeen yhteydessä jo etukäteen kiittää vastaamisesta sekä lisätä loppuun tukijan oma tai sidosryhmän signeeraus. Saatekirjeellä on merkittävä rooli vastaajan punnitessa vastatako kyselyyn vai hylätäkö se. (Heikkilä 2014, 59.)

4.3.2 Tiedonkeruu (otanta)

Populaatiolla eli perusjoukolla tarkoitetaan koko kohderyhmää, jota tutkittava ilmiö koskettaa. Perusjoukko on siten se, jota tutkitaan, ja se on syytä määrittellä ja rajata hyvin tarkasti. Kokonaistutkimuksessa koko perusjoukko eli kaikki sen tilastoyksiköt mitataan. Otantatutkimuksessa puolestaan koko perusjoukkoa ei mitata, vaan sitä edustaa otos, josta saatuja tuloksia yleistetään koskemaan koko perusjoukkoa. Tällöin perusjoukosta tulisi olla olemassa luetelo otannan toteuttamisen mahdollistamiseksi sekä määrittellä perusjoukon rakenne otoksen ja perusjoukon vastaavuuden todentamiseksi. Otoksella tavoitellaan ikään kuin pienoiskuvaa perusjoukosta. (Kananen 2011, 65–66.)

Otos ei voi kuitenkaan koskaan täydellisesti kuvata perusjoukkoa, ja siitä saatavat tulokset ovat voimassa koko perusjoukossa vain tietyllä todennäköisyydellä. Otannassa on olennaista satunnaistaminen, eli valikoituvien yksien tulee määräytyä sattumanvaraisesti. Sattumanvaraisuus mahdollistaa otantavirheiden suuruuden mittauksen sekä harhattomien tulosten saannin. (Heikkilä 2014, 32–33.)

Otoksen koko voidaan ilmaista joko tilastoyksiköiden lukumääränä tai otantasuhteena, joka on otoskoko jaettuna perusjoukon koolla. (Heikkilä 2014, 32–33.) Otantatutkimuksessa jokainen havaintoyksikkö lähtökohtaisesti lisää tutkimuksen kustannuksia havaintoyksikön verran, joten otoskokoon vaikuttaa luonnollisesti tutkimuksen budjetti. Tämän lisäksi otoskokoon vaikuttaa myös perusjoukko, erityisesti sen heterogeenisuus. Mitä heterogeenisempi perusjoukko on, sen suurempi tulee otoksen olla perusjoukon ja otoksen vastaavuuden takaamiseksi. Toisaalta mikäli perusjoukko on täysin homogeeninen, eli kaikki tilastoyksiköt ovat keskenään samankaltaisia, riittää otokseksi teoriassa vain yksi tilastoyksikkö. Voidaankin perustellusti todeta, että otoskoon lisääminen nostaa usein tutkimuksen kustannuksia, mutta tutkimuksen luotettavuus ei samassa suhteessa kuitenkaan läheskään aina kasva. Heterogeenisuuden mittaamisessa käytetään tiettyjä tilastollisia hajontalukuja, joiden laskeminen on mahdollista perusjoukon yksityiskohtaisen rakenteen ollessa tiedossa. Tutkimuksen budjetin ja perusjoukon lisäksi otoskokoon vaikuttaa myös tarkkuusvaatimus. Pääsääntöisesti vaatimuksena on, että tilastoyksiköitä olisi vähintään sama määrä kuin mikä tutkimuksen muuttujien määrä on. (Kananen 2011, 66.)

Perusjoukosta voidaan poimia havaintoyksiköitä edustamaan perusjoukkoa erilaisin otantamenetelmin. Käytettävä otantamenetelmä tulee harkita huolellisesti, sillä väärin valittu otantamenetelmä saattaa aiheuttaa systemaattisia virheitä tuloksissa. Otostutkimuksessa on suositeltavaa käyttää todennäköisyysotantaa. (Heikkilä 2014, 32.) Käytetyimpiä todennäköisyysotannan menetelmiä ovat yksinkertainen satunnaisotanta, systemaattinen otanta, ositettu otanta ja ryväotanta, joissa kaikissa havaintoyksiköt valikoituvat enemmän ja vähemmän sattumanvaraisesti ja jokaisella perusjoukon havaintoyksiköllä on sama todennäköisyys tulla valikoiduksi otantaan (Kananen 2011, 68–72).

Todennäköisyysotanta edellyttää kuitenkin tarkat tiedot sekä listan tai rekisterin perusjoukosta. Aina tällaista ei ole saatavilla ja tällöin joudutaan turvautumaan harkinnanvaraiseen näytteeseen. Harkinnanvaraisessa näytteessä tutkimusyksiköt pyritään poimimaan mahdollisimman hyvin perusjoukkoa edustavaksi, mutta esimerkiksi tilastollista päättelyä ja tarkkaa laskentaa ei näytteen perusteella voida luotettavasti suorittaa. Luotettavuutta kuitenkin edesauttaa perusjoukon sekä tutkimuksen aihealueen hyvä tunteminen. (Heikkilä 2014, 38–39.) Harkinnanvaraisen näytteen menetelmiä ovat kiintiöpoiminta ja mukavuusotanta, joissa menetelmästä riippuen käytetään muun muassa harkintaa tai erilaisia kiintiöitä otantaan valikoinnissa. Näin ollen havaintoyksiköiden välillä todennäköisyys tulla valikoiduksi vaihtelee. (Kananen 2011, 68–72.)

Tässä tutkimuksessa perusjoukosta ei ole saatavilla listaa ja kysymyksessä on itsevalikoitunut näyte, toisin sanoen mukavuusnäyte. Mukavuusnäyte syntyy, kun aineisto hankitaan ilman harkintaa ja mahdollisimman helpolla tavalla, esimerkiksi vapaasti saatavilla olevana internetkyselynä (Heikkilä 2014, 39).

4.3.3 Aineiston käsittely ja analysointi

Kun kyselyllä kerätty aineisto on saatu koottua, alkaa aineiston käsittely. Ensiksi lomakkeet ja niillä kerätty käsittelemätön aineisto tarkastetaan. Tarkastuksen tärkeä vaihe on arvioida puuttuvien tietojen määrä, eli tutkimuksen kato. Nämä puutteet voivat koskea havaintoyksiköitä tai havaintoyksiköiden muuttujia. Katoon on hyvä varautua jo tutkimuksen otosta suunniteltaessa. Mikäli katoanalyysi osoittaa aineiston vinoutuneen ja jonkin ryhmän olevan joko ali- tai yliedustettuna, eikä otos vastaa enää perusjoukkoa, voidaan havaintoja tietyillä lasketuilla kertoimilla tarvittaessa painottaa. (Vilkkä 2007, 59, 106–110.)

Tarkastuksen jälkeen tiedot syötetään ja tallennetaan (elleivät ne sähköisesti ole jo tallentuneet) sellaiseen muotoon, että niitä voidaan taulukko- ja tilasto-ohjelmia hyödyntäen analysoida numeerisesti. Taulukkoa, johon tiedot syötetään, kutsutaan havaintomatriisiksi. Matriisiin vaakariville asetetaan havaintoyksiköt ja pystyriville muuttujat, eli tutkittavat asiat. Tietojen syöttämisessä tulee olla huolellinen, sillä virheet tässä työvaiheessa aiheuttavat mittausvir-

heitä. Syöttämisessä tapahtuvia virheitä on mahdollista kontrolloida esimerkiksi syöttämällä tiedot kahteen kertaan. Tällöin useimmat tallennusohjelmat ilmoittavat tuplatallennusten poikkeamat. Tietojen syöttämisen ja tallentamisen jälkeen on vielä tarkastettava aineisto. Muuttujien arvojen tulee vastata kyselylomakkeessa olevia asioita, jotta ei tule tulkintavirheitä. Käsitteellinen vastavuus tulee teorian ja empirian välillä säilyttää aina tutkimussuunnitelmasta raportointiin. (Vilka 2007, 111–114.)

Vielä analyysivaiheessa saattaa esiin nousta virheitä, joita tarkastusvaiheissa ei olla huomattu. Saatetaan havaita epäloogisuutta tai muuta epäilyttävää, mikäli näppäily- tai muita virheitä on tullut esimerkiksi muuttujien määrittelyssä tai niiden arvoissa. Jos tutkija havaitsee epäloogisuutta, on hänen tarkastettava tiedot uudelleen. Mitä virheettömämpi tallennettu aineisto on, sitä parempi on sen laatu ja tulokset. Mitä huolellisemmin lomake on suunniteltu, muuttujat nimetty ja tiedot syötetty, sitä vähemmän tarvitsee palata tutkimuksen työvaiheissa taaksepäin tarkastamaan jo aiemmin tehtyä. (Vilka 2007, 114–115.)

Jos tutkimuksen suunnittelussa ja aineiston keräysvaiheessa tutkittava ilmiö operationalisoitiin, eli siirryttiin teoreettiselta tasolta empiiriselle, analysointivaiheessa edetään päinvastoin (Vilka 2021a, luku 4). Analysointitapa valitaan sen perusteella, ollaanko tutkimassa yhtä muuttujaa vai yhden tai useamman muuttujan välistä riippuvuutta. Mikäli tavoitellaan tietoa yhden muuttujan jakaumasta, käytetään sijaintilukuja, eli havaintoarvon sijaintia kuvaavia tunnuslukuja. Tavallisimmin käytettyjä sijaintilukuja ovat keskiarvo ja moodi. Mikäli tutkitaan havaintoarvojen poikkeavuutta suhteessa toisiinsa, käytetään hajontalukuja, kuten vaihteluväli tai keskihajonta. Kun tavoitteena on analysoida muuttujien välistä riippuvuussuhdetta, käytetään korrelaatiokerrointa ja ristiintaulukointia. Tämän tutkimuksen analyysivaiheessa on käytössä moodi, eli muuttujan arvo, joka sisältää eniten havaintoja. Käytössä on myös mediaani, eli suuruusjärjestykseen järjestettyjen lukujen keskimäinen luku tai kahden keskimäisen keskiarvo. Lisäksi käytössä on keskiarvo, joka saadaan summaamalla havaintojen mittaustulokset ja jakamalla summa havaintojen lukumäärällä. Keskiarvon tukena tässä työssä käytetään myös keskihajontaa, joka kuvaa keskimääräistä poikkeamaa keskiarvosta. Mitä pienempi keskihajonta on, sen lähemmäksi muuttujan arvot keskiarvon ympärille sijoittuvat. (Vilka

2007, 119–122.) Lisäksi tässä tutkimuksessa käytetään suoria jakaumia, jotka kertovat kuinka suuri osa vastaajista antoi väittämille minkäkin arvon sekä riskiintaulukointia, jonka avulla selvitetään kahden muuttujan välistä yhteyttä (Heikkilä 2014, 143).

Tutkimuksen empiirisen aineiston käsittelyyn löytyy lukuisia tilasto-ohjelmia ja useimmista yleisohjelmista on saatavilla sekä Mac -että Windows-versiot. Näiden käyttö vaatii monesti hieman opettelua sekä tilastomatematiikan taitoja. Myös Excel-taulukkolaskentaohjelmalla pystyy toteuttamaan monenlaisia tilastollisia analyyseja. (Vilkkä 2021a, luku 4.) Tässä tutkimuksessa hyödynnetään Webropol-ohjelmaa, joka on käytössä kyselyn laatimisesta lähtien sekä SPSS-ohjelmistoa, joka on tilastollisen analysoinnin ohjelmisto.

4.4 Tutkimuksen toteutus tässä työssä

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää Mikkelin Musiikkijuhlien vaikutusta alueensa elinvoimaan ja aluetalouteen. Päämääränä tutkimuksessa ei ole ollut tilastollinen yleistettävyyden, vaan kyseisen, tiettyyn ajankohtaan sijoittuvan festivaalin aluetaloudellisten vaikutusten syvälinen ymmärtäminen. Taloudellisen vaikutuksen volyyymiä lähdettiin selvittämään tutkimalla festivaalin välillisiä talousvaikutuksia, eli festivaaliyleisön paikkakunnan yrityksiin ja palveluihin kohdistamaa kulutusta. Tavoitteena oli selvittää festivaalivieraiden kulutuksen volyyymi, eli mihin ja kuinka paljon festivaalivieraat kuluttavat rahaa festivaalien aikana ja minkä suuruinen on festivaalin tuoma rahavirta Mikkelin kaupungin alueelle.

Päätutkimuskysymys tässä tutkimuksessa on: ”Millaisia välillisiä aluetaloudellisia vaikutuksia Mikkelin Musiikkijuhlilla on?”. Päätutkimuskysymystä lähdettiin tutkimuksessa lähestymään seuraavien alakysymysten avulla: ”Minkä suuruinen on festivaalivieraiden tuoma kokonaisrahavirta Mikkelin kaupungin alueelle?” sekä ”Mihin ja kuinka paljon festivaalivieraat kuluttavat rahaa tapahtuman aikana?”. Työn tavoitteena on tuottaa selvitys Mikkelin Musiikkijuhlien aluetaloudellisista vaikutuksista, mikä palvelee toimeksiantajaa muun muassa yhteistyössä rahoittajien suuntaan. Tässä luvussa esitellään kuinka kyselytutkimus ja aineiston hankinta käytännössä toteutettiin sekä miten kerätty aineisto käsiteltiin ja analysoitiin.

Kysely ja aineiston hankinta

Koska tämän tutkimuksen toteuttamiseksi tarvittiin melko yksityiskohtaista tietoa festivaalikävijöiden ostokäyttäytymisestä sekä kulutuksen volyymistä ja koska lopputuloksen kannalta oli relevanttia, että tietoa tuli saada mahdollisimman suurelta joukolta festivaalikävijöitä, empiirisen aineiston hankinnassa hyödynnettiin kyselytutkimusta. Tutkimus toteutettiin festivaalikävijöille suunnatulla, pääosin sähköisellä kyselytutkimuksella, joka toteutettiin Webropol-ohjelmalla (liite 1). Tässä tutkimuksessa on käytössä harkinnanvarainen näyte, mukavuusnäyte, sillä perusjoukosta ei ole saatavilla listaa, eikä näin ollen perusjoukosta ollut mahdollista saada otosta.

Sähköinen kysely aukesi festivaalin avajaispäivänä ja sinne ohjattiin vastaajia Mikkelin Musiikkijuhlien sosiaalisen median kanavien kautta kyselyn [www-osoitteen linkkiä käyttäen](http://www-osoitteen-linkkiä-käyttäen). Tapahtumassa oli myös mainos ja QR-koodi, jota kautta vierailijoita ohjattiin sähköiseen kyselyyn. Linkki kyselyyn lähetettiin festivaalin jälkeen myös lippu.fi -palvelusta lipun ostaneille henkilöille, jotka ovat antaneet luvan yhteystietojensa käyttöön, sekä Mikkelin Musiikkijuhlien omalla postituslistalla oleville henkilöille. Kysely oli avoinna festivaalin päättämispäivästä 12 vuorokautta eteenpäin. Sähköisen kyselyn lisäksi laadittiin vastaavanlainen paperinen kyselylomake, jonka täyttäminen oli mahdollista festivaalialueella festivaalien aikana, aikavälillä 2.–11.8. Paperisten lomakkeiden tiedot vietiin manuaalisesti Webropoliin muiden sähköisten vastausten joukkoon.

Kyselylomake rakennettiin huolellisesti tutkimuksen tavoite ja tutkimuskysymykset mielessä pitäen. Kysymysten suunnittelu aloitettiin tutkimuskysymysten operationalisoinnilla. Tutkittavan ilmiön tekijät muutettiin muuttujiksi, jotta niitä voitaisiin jatkossa analysoida tilastollisin menetelmin. Näistä muuttujista laadittiin kyselyyn mittareita, joilla muuttujien vaikutusta tutkittavaan ilmiöön voitaisiin mitata. Kysymykset ja mittarit valikoitiin tutkimuskysymyksiin perustuen sekä nojaten aiheen teoriaan. Kysymysten laadinnan vaiheessa konsultoitiin myös toimeksiantajaa ja hyödynnettiin näin jo olemassa olevaa tietoa aiheesta. Kysely pyrittiin pitämään riittävän lyhyenä ja vain tutkimuskysymyksen kannalta olennaisia asioita kysyttiin, lukuun ottamatta muutamaa toimeksiantajan mukaan haluamaa kysymystä liittyen esimerkiksi festivaalin ympäristövaikutuksiin.

Kyselylomakkeesta tehtiin monia eri versioita, jokainen versio aina edellistä hi-oen ja parantaen. Versioita testattiin, ja niihin pyydettiin kommentteja lähipiiriltä, ohjaavalta taholta ja toimeksiantajalta. Kommentoinnissa pyydettiin kiinnittämään huomiota kysymysten ymmärrettävyyteen, niiden asetteluun analysoinnin näkökulmasta, kieliasuun, ulkoasuun, kokonaisuuteen sekä englanninkielisen käännöksen oikeellisuuteen. Testauskierrosten ja kommenttien perusteella jokaista versiota parannettiin edellä mainittujen seikkojen osalta. Ulkopuoliset arviot ja kommentit olivat erittäin tärkeitä ja saivat huomion kiinnittämään asioihin, jotka olivat jääneet tutkimuksen toteuttajalta itseltään huomiomatta.

Tutkimuskysymyksen ”Millaisia välillisiä aluetaloudellisia vaikutuksia Mikkelin Musiikkijuhlilla on?” kannalta oli olennaista selvittää erityisesti Mikkelin ulkopuolelta festivaaleille matkustavien festivaalien aikana ja yhteydessä käyttämä rahamäärä eri palveluihin. Olennaista oli myös selvittää, kuinka paljon Mikkelissä vakituisesti asuvat kuluttivat ja erityisesti miltä osin heidän festivaalien aikana tapahtuva kulutus oli niin sanottua korvaavaa kulutusta jollakin toisella paikkakunnalla tai ulkomailla tapahtuvalle kulutukselle. Kuten tutkimuksen kirjallisuuskatsauksessa todetaan, paikallisten kuluttamisen voidaan nähdä aiheuttavan positiivista aluevaikutusta vain silloin, kun se on edellä mainittua korvaavaa kulutusta.

Kyselyn kulku

Kansainvälisen tapahtuman ollessa kyseessä oli kysely rakennettu kaksikieliseksi. Kielivaihtoehtoina oli suomen kielen lisäksi vain englannin kieli, sillä lisävaihtoehtojen tuoma hyöty suhteessa käännöksen vaatimiin resursseihin koettiin vähäiseksi. Kielivalinnan tehtyään vastaaja ohjattiin saatekirjeen (liite 2) sivulle, jossa kerrottiin muun muassa tutkimuksen toteuttaja, tavoite, mihin tuloksia tullaan käyttämään sekä maininta tutkimuksen anonymiteetistä. Saatekirjeen avulla pyrittiin myös motivoimaan vastaajia osallistumaan kyselytutkimukseen. Saatekirjeessä olikin maininta vastaajien kesken arvottavista lipuista seuraavan vuoden konserttiin.

Varsinaisessa kyselyssä (Liite 1) ensimmäisenä, ja samalla lämmittelykysymyksenä, oli kysymys Musiikkijuhlilla vierailujen määrästä. Tämä oli kysymys, jonka toimeksiantaja halusi kyselyyn, mutta hyödyllinen myös tutkimuksen tekijälle antaen tietoa konserttavieraiden jakautumisesta välillä vakiasiakkaat - ensikertalaiset. Koska kyselyssä oli olennaista jaotella Mikkelissä asuvat ja ulkopaikkakuntalaiset eri segmentteihin, tehtiin tämä jaottelu heti seuraavalla kysymyksellä "Onko Mikkelä vakituinen asuinpaikkakuntasi?". Mikäli vastaaja vastasi kotipaikkakuntansa olevan Mikkelä, esitettiin hänelle huomattavissa määrin eri kysymyksiä kuin ulkopaikkakuntalaisiksi itsensä määrittäville. Tämä toteutettiin Webropolin toiminnolla, jossa vastaajan valitessa tietyn vastausvaihtoehdon, piilottaa kysely vastaajalta asetuksissa valitut tietyt kysymykset. Esimerkiksi mikäli vastaaja vastaa kotipaikkakuntansa olevan Mikkelä, piilottaa kysely automaattisesti häneltä kysymykset 4, 5, 6, 7 ja niin edelleen. Taulukossa 1 havainnollistetaan tätä jaottelua. Kysymykseen 2 saakka kysymykset ovat kaikille näkyvissä, mutta kysymyksen 2 vastausvaihtoehdon (mikkeliläinen - ulkopaikkakuntalainen) mukaan valikoituvat kyselyn tulevat kysymykset. Kysymykset ovat molemmilta vastaajasegmenteiltä joko "piilotettu" tai "näkyvissä". Taulukosta 1 ilmenee myös vastauksen pakollisuus: pakolliset kysymykset ovat taulukossa tummennettuina.

Taulukko 1. Kyselyn kysymysten jaottelu ja pakollisuus

Kysymys	Vastausvaihtoeh- tona mikkeliläinen	Vastausvaihtoeh- tona ulkopaikkakunt alainen
1. Kuinka monena vuotena olet vierailut Mikkelin Musiikkijuhlilla (mukaan lukien tämän vuoden festivaali)?	näkyvässä	näkyvässä
2. Onko Mikkelin vakituinen asuinpaikkakuntasi?	näkyvässä	näkyvässä
3. Millä Mikkelin postinumeroalueella asut?	näkyvässä	piilotettu
4. Oletko Mikkelin tai naapurikuntien kesäasukas / vapaa-ajanasukas?	piilotettu	näkyvässä
5. Millä liikennevälineellä matkustit Mikkelin? Valitse pääasiallinen liikenneväline.	piilotettu	näkyvässä
6. Onko Mikkelin Musiikkijuhlilla vierailu paikkakunnalle matkustamisen ensisijainen syy?	piilotettu	näkyvässä
7. Kuinka todennäköisesti olisit matkustanut Mikkelin, jos kyseistä festivaalia ei tänä vuonna järjestettäisi?	piilotettu	näkyvässä
8. Montako yötä vietit tai arvioit viettäväsi Mikkelin kaupungin alueella koko matkasi aikana?	piilotettu	näkyvässä
9. Kuinka monena päivänä osallistuit tai arvioit osallistuvasi Musiikkijuhlien ohjelmaan?	näkyvässä	näkyvässä
11. Paljonko arvioit käyttäväsi rahaa majoituspalveluihin Musiikkijuhlien ja matkasi aikana Mikkelin alueella? (Esim. hotelli, Airbnb, leirintäalue, tms.)	piilotettu	näkyvässä
12. Paljonko arvioit käyttäväsi rahaa kahvila- ja ravintolapalveluihin Musiikkijuhlien aikana ja yhteydessä? Mikäli olet ulkopaikkakuntalainen, laske mukaan kulutus koko Mikkelissä olosi ajalta.	näkyvässä	näkyvässä
13. Paljonko arvioit käyttäväsi rahaa kulttuuri-, virkistys- ja hyvinvointipalveluihin matkasi aikana Mikkelin alueella? (Esim. näyttelyt, museot, teatteri, liikunta, aktiviteetit, kauneus- ja terveyspalvelut tms.)	piilotettu	näkyvässä
14. Paljonko arvioit käyttäväsi rahaa liikkumiseen Musiikkijuhlien aikana ja yhteydessä? (Esim. taksit, joukkoliikenne, polttoaine, autonvuokraus tms.). Mikäli olet ulkopaikkakuntalainen, laske mukaan kulutus koko Mikkelissä olosi ajalta.	näkyvässä	näkyvässä
15. Paljonko arvioit käyttäväsi rahaa muihin ostoihin ja palveluihin Musiikkijuhlien aikana ja yhteydessä? (esim. myymälät, päivittäistavarakaupat, muut palvelut). Mikäli olet ulkopaikkakuntalainen, laske mukaan kulutus koko Mikkelissä olosi ajalta.	näkyvässä	näkyvässä
16. Jos et osallistuisi Mikkelin Musiikkijuhlille, kuinka todennäköisesti käyttäisit Musiikkijuhlien johdosta kuluttamasi rahan vaihtoehtoisesti festivaali- tai lomamatkaan jollekin toiselle paikkakunnalle tai ulkomaille?	näkyvässä	piilotettu
17. Minkä ikäinen olet?	näkyvässä	näkyvässä
18. Mikä on sukupuolesi?	näkyvässä	näkyvässä
19. Mikä on asuinmaasi?	piilotettu	näkyvässä
20. Mikä on vakituinen asuinpaikkakuntasi?	piilotettu	näkyvässä
21. Mikä seuraavista kuvaa mielestäsi parhaiten tämän hetken tilannettasi työmarkkinoilla?	näkyvässä	näkyvässä
22. Kuinka tärkeäksi itsellesi koet Mikkelin Musiikkijuhlat asteikolla 0-10?	näkyvässä	näkyvässä
23. Kuinka tyytyväinen olet tapahtumaan asteikolla 0-10?	näkyvässä	näkyvässä
24. Mikä on mielestäsi tapahtuman suurin hyöty paikkakunnalle?	näkyvässä	näkyvässä

Taulukossa 1 näkyvän jaottelun mukaan eroavuutta esitettävissä kysymyksissä on monelta osin. Kysymys 3 on tarkoitettu Mikkelissä asuville ja on lisätty kyselyyn toimeksiantajan pyynnöstä. Toimeksiantaja halusi selvittää omaa asiakassegmentointiaan varten, mille postinumeroalueille Mikkelissä asuva asiakaskunta sijoittuu. Kysymys 4 on tarkoitettu ulkopaikkakuntalaisille, ja sen avulla selvitetään kuinka suuri osa ulkopaikkakuntalaisista on kesä- ja vapaa-ajanasukkaita. Toimeksiantajan esittämän hypoteesin mukaan on oletettavissa, että Musiikkijuhlat pidentää kesäasukkaiden mökkikautta noin yhdellä viikolla, ja tätä kesäasukkaiden määrää pyritään tämän kysymyksen avulla selvittämään. Kysymys 5 on lisätty kyselyyn toimeksiantajan pyynnöstä ja se palvelee heidän omaa kartoitustaan festivaalin ympäristövaikutuksista.

Kysymykset 6–8 on tarkoitettu ulkopaikkakuntalaisille ja niiden avulla pyritään selvittämään, kuinka suuri rooli Musiikkijuhlilla on ollut tehtäessä päätöstä matkustaa paikkakunnalle sekä selvittämään aikaa, jonka he Mikkelin tultuaan paikkakunnalla viettävät. Kysymys 9 on tarkoitettu kaikille vastaajille ja

sen avulla selvitetään ulkopaikkakuntalaisten kohdalla ajallista suhdetta Mikkelissä oleilun ja Musiikkijuhlille osallistumisen välillä ja mikkeliäisten kohdalla puolestaan sitä, kuinka monen päivän kesken heidän arvioimansa kulutus jakautuu.

Kysymykset 11–15 ovat tutkimuskysymykseen nähden avainasemassa ja koskevat vastaajien kulutusta erilaisiin palveluihin. Nämä eri palvelut on eritelty viideksi eri kysymyksiksi kategorioittain: majoituspalvelut, kahvila- ja ravintolapalvelut, kulttuuri-, virkistys- ja hyvinvointipalvelut, henkilökuljetuspalvelut sekä muut ostot ja palvelut. Näistä eri kategorioista ulkopaikkakuntalaiselta kysytään kulutus jokaisen kategorian osalta, kun taas Mikkelissä asuvalta on piilotettu kysymys majoituspalveluihin liittyvästä kulutuksesta oletuksena majoittuminen omassa kodissa. Mikkelissä asuvalta on piilotettu myös kysymys kulttuuri-, virkistys- ja hyvinvointipalveluihin liittyvästä kulutuksesta sen vuoksi, että näihin osallistumisella ei nähdä paikkakunnalla asuvien kohdalla yhteyttä Musiikkijuhlilla vierailuun. Kysymys 16 on osoitettu Mikkelissä asuville ja on tärkeä mitattaessa sitä kuinka suuri osuus paikallisten kulutuksesta ”valuisi” muille paikkakunnille tai ulkomaille, heidän etsiessään vaihtoehtoisia elämystä sellaisessa oletetussa tilanteessa, jossa Mikkelin Musiikkijuhlat puuttuisi paikkakunnan tapahtumavalikoimasta. Kysymykset 17–21 ovat taustatietokysymyksiä ja kaikille vastaajille näkyvissä. Kysymykset 22–24 taas mittaavat vastaajien tyytyväisyyttä sekä tapahtuman merkityksellisyyttä. Ne ovat myös näkyvissä kaikille vastaajille.

Kyselyä rakennettaessa pyrittiin siihen, että mahdollisimman moni vastaaja kyselyn täyttämisen aloitettuaan täyttää sen loppuun saakka. Tämän tavoitteen takia tehtiin päätös, että vain kyselyn tulosten kannalta keskeisimmät ja välttämättömät kysymykset merkitään pakollisiksi olettaen, että hankalaksi koetun kysymyksen tullessa eteen riskinä on vastaamisen keskeyttäminen, mikäli kysymyksen yli ei voi hypätä. Taulukossa 1 on merkitty tummalla tekstillä pakolliset kysymykset ja haaleammalla tekstillä kysymykset, joiden yli vastaaja pystyi hyppäämään.

Kyselyssä käytettiin strukturoituja kysymyksiä, hyödyntäen vastausvaihtoehtojen asettelussa yhden vastausvaihtoehdon monivalintaa sekä pudotusvalikkoa. Vastaajien tyytyväisyyttä sekä tapahtuman merkityksellisyyttä mitaavissa

kysymyksissä käytettiin havainnollistamisessa liukukytkintä, jonka vastaaja sai asettaa haluamaansa kohtaan asteikolla 0–10.

Kyselyä rakennettaessa sähköisen kyselyn asetuksissa poistettiin mahdollisuus saman vastaajan vastata useammin kuin kerran. Tämän oletettiin pienentävän riskiä tilanteesta, jossa yksittäinen vastaaja voisi halutessaan pyrkiä vääristämään tuloksia vastaamalla kyselyyn moneen kertaan. Paperisten kyselylomakkeiden kohdalla ei ollut samanlaista kontrollointimahdollisuutta. Paperilomakkeilla vastanneiden osuus kokonaisvastaajamäärästä oli kuitenkin vain 4,5 %.

Otoskoon laskemista varten on olemassa erilaisia laskukaavoja, mutta useimmiten otoskoko ratkaistaan käytännön opettamalla kokemuksella ilman laskukaavoja. Yleisesti voidaan sanoa, että otoskoon tulisi olla vähintään 100, jos kohderyhmä on suppea ja tuloksia tarkastellaan kokonaistasolla. Otoskoon tulisi olla vähintään 200–300, mikäli perusjoukko sisältää ryhmiä, joiden väliin vertailuihin tutkimuksessa keskitytään. Otoskoon tulisi olla vähintään 500–1000, kun tehdään valtakunnallisia kuluttajatutkimuksia. (Heikkilä 2014, 43.) Tässä tutkimuksessa vastauksia kyselyyn saatiin yhteensä 535 kappaletta, joista 510 tuli sähköisessä muodossa ja 25 paperilomakkeella. Tämä 535 vastaajan määrä edustaa 3,2 prosenttia kaikista festivaalikävijöistä, kun mukaan lasketaan ilmais- ja oheistapahtumat ja 11,6 prosenttia tapahtumaan lipun ostaneista henkilöistä.

Kysely toteutettiin anonymisti, eikä yksittäistä vastaajaa kyselyn vastausten perusteella voida missään tutkimuksen vaiheessa tunnistaa. Tämä vaati teknistä toteutusta muun muassa vastanneiden kesken arvontaa varten jätettävien yhteystietojen keräämisen suhteen. Yhteystietojen keruu tuli tehdä erillisessä kyselyssä, jonne vastaaja varsinaisesta kyselystä vastaamisen jälkeen ohjautui. Vaikka varsinaisia henkilötietoja ei tutkimuksessa käsitelläkään, niin tutkimuksen tietosuojailmoitus (liite 3) laadittiin ja se oli nähtävillä tutkimukseen osallistuville joko sähköisesti tai paperisena. Kyselyn aineisto on ollut koko tutkimuksen ajan sähköisenä vahvojen salasanojen takana. Paperiset kyselylomakkeet ovat olleet toimeksiantajan hallussa keruun ajan, minkä jälkeen ne on toimitettu tutkimuksen tekijälle. Tämän jälkeen paperisten lomak-

keiden vastaukset on viety sähköisen aineiston joukkoon ja paperiset vastauslomakkeet talletettu säilöön. Niitä säilytetään kolmen kuukauden ajan opinnäytetyön julkaisemisesta eteenpäin, jonka jälkeen ne hävitetään tietoturvasyistä. Kaikki sähköinen materiaali kyselyyn liittyen toimitetaan toimeksiantajalle ja kysely poistetaan Webropol-ohjelmistosta kolmen kuukauden kuluttua opinnäytetyön julkaisemisesta.

Analyysi

Kuten aiempaan jo laajemmin kuvattu, tämän tutkimuksen analyysivaiheessa on käytössä moodi, mediaani, keskiarvo sekä keskihajonta. Lisäksi tässä tutkimuksessa on käytetty suoria frekvenssijakaumia, jotka kertovat havaintojen lukumäärän muuttujan luokassa sekä prosenttijakaumia, jotka kuvaavat kuinka suuri prosentti vastaajista antoi väittämille minkäkin arvon (Heikkilä 2014, 143). Lisäksi analyysivaiheessa on laskettu vastaajien rahankäytön minimi- ja maksimimäärät eri palvelukokonaisuuksiin ja suhteutettu näitä lukuja kaikkiin lipun ostaneisiin henkilöihin.

Datan esikäsittely ja analysointi

Aineiston analysoinnissa hyödynnettiin sekä Webropol-, että SPSS-ohjelmistoa ja lisäksi Excel-taulukkolaskentaohjelmaa. Ensiksi kaikista strukturoiduista kysymyksistä tehtiin frekvenssi- ja prosenttijakaumat (liitteet 4–6) Webropolin raportointityökalua hyödyntäen sekä otettiin vastausten keskiarvot, keskihajonnat, moodit ja mediaanit. Tämän jälkeen data vietiin Webropolista riippuvuussuhteiden analysointia varten SPSS-ohjelmistoon, ja esikäsittelyssä data muokattiin mahdollisimman helposti luettavaan muotoon.

SPSS-ohjelmisto osaa tulkita sinne ladattua dataa, ja kysymysmatriisin oletusasetukset ovatkin jo alun perin melko oikein. Matriisista tulee kuitenkin varmistaa, että kaikki asetukset ovat kuten kuuluu. Käytännössä kaikkien kysymysten kohdalla käytiin läpi, onko vastaustyyppi numeerinen vai tekstityyppinen ja onko kysymys luokittelu-, järjestys- vai suhde/väliasteikkoihin kuuluva. Desimaalit muutettiin nolllaksi, ja siltä osin kun vastausvaihtoehtoina oli ”en osaa

sanoa” tai ”en tiedä”, kyseiset vastausvaihtoehdot luokiteltiin kuuluvaksi puuttuvien vastausten luokkaan. SPSS-ohjelmistoa käytettiin selvittämään eri muuttujien välistä yhteyttä, eli suoritettiin ristiintaulukointia.

Koska kyselyssä rahankulutusta mittaavat vastausvaihtoehdot olivat kategorisia eivätkä numeerisia, ei keskiarvoa ja keskihajontaa saatu suoraan kyselyn tuloksista. Analyysi antoi vastausluokkien (vastausvaihtoehto 1, 2, 3, jne.) keskiarvon, jolloin vastausvaihtoehtojen keskiarvoa lähinnä oleva kategoria pystyttiin arvioimaan keskiarvoksi ja vastausvaihtoehtojen vaihteluväli keskihajonaksi. Myös mediaanin kohdalla tuli hakea analyysin antamaa lukua vastaava vastausvaihtoehto.

Rahan mahdollista minimi- ja maksimikulutusta arvioitaessa siirrettiin vastauskategorioista kategorioiden pienimmät mahdolliset rahasummat kerrottuna kuhunkin kategoriaan vastanneiden määrällä (MIN) ja kategorioiden suurimmat mahdolliset rahasummat kerrottuna kuhunkin kategoriaan vastanneiden määrällä (MAX). Tästä saatiin kunkin kulutusta mittaavan kysymyksen kohdalla tietää, kuinka paljon kaikki vastaajat ovat minimissään kuluttaneet ja kuinka paljon he ovat maksimissaan kuluttaneet. Absoluuttista totuutta ei aineiston perusteella voida saavuttaa. Todellinen kulutus ja aluetaloudellinen vaikutus sijoittuneekin jonnekin minimi- ja maksimilukujen välille.

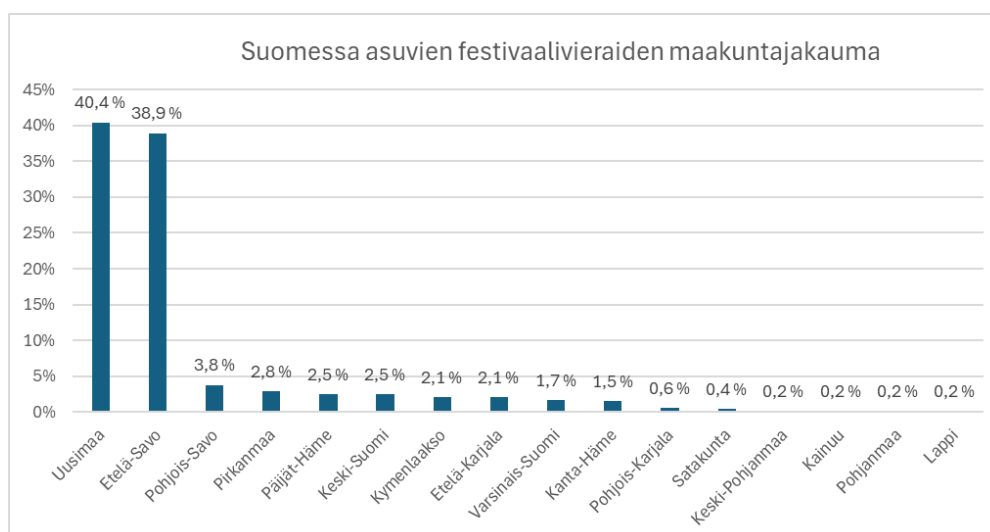
Vastaajajoukon perusteella saatu minimi- ja maksimikulutus suhteutettiin lipun ostaneiden henkilöiden määrään, jolloin saatiin arvio siitä, paljonko taloudelliset vaikutukset ovat minimissään ja maksimissaan keskimäärin olleet. Kulutus päätettiin laskelmissa suhteuttaa kokonaiskävijämäärän (16 500) sijaan lipun ostaneiden henkilöiden määrään (4600). Kokonaiskävijämäärässä ovat mukana kaikki ilmaistapahtumiin osallistuvat henkilöt ja tässä joukossa voidaan olettaa olevan paljon muitakin kuin varta vasten Musiikkijuhlien vuoksi paikkakunnalla oleskelevia henkilöitä. Lipun ostaneet henkilöt sen sijaan ovat vertailuryhmänä parempi. Tieto heidän kulutuksestaan on olennainen tapahtuman talousvaikutusta laskettaessa.

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Tutkimus on tuottanut paitsi tutkimuskysymyksen kannalta olennaisia tuloksia, myös vastauksia toimeksiantajan kysymyksiin liittyen asiakasprofilointiin sekä festivaalin ympäristövaikutuksiin. Tässä luvussa esitellään tuloksia, jotka vastaavat alkuperäiseen tutkimuskysymykseen sekä tuloksia, jotka auttavat ymmärtämään kyseisen tapaustutkimuksen kontekstia. Kaikista strukturoiduista kysymyksistä on nähtävillä frekvenssi- ja prosenttijakaumat sekä keskiluvut opinnäytetyön liitteenä (liitteet 4–6). Festivaalivieraita koskevien taustatietokysymysten jakaumat löytyvät liitteestä 4, festivaalin vetovoimaa koskevien kysymysten jakaumat liitteestä 5 ja festivaalivieraiden kulutusta koskevien kysymysten jakaumat liitteestä 6.

5.1 Festivaalivieraita koskevat taustatekijät

Kyselytutkimukseen vastanneista 98,5 % vastasi kotimaansa olevan Suomi, ja vain kahdeksan henkilöä ilmoitti kotimaakseen jonkin muun maan. Muita ilmoitettuja kotimaita olivat Espanja, Iso-Britannia, Israel, Niue, Ruotsi, Sveitsi ja Turkki. Suomessa asuvista henkilöistä 33 % ilmoitti asuvansa vakituisesti festivaalipaikkakunnalla Mikkelissä. Niistä vastaajista, jotka ilmoittivat vakituisen asuinpaikkakuntansa olevan jokin muu kuin Mikkeli, noin kolmasosa ilmoitti olevansa Mikkelin tai naapurikuntien kesä- tai vapaa-ajanasukas. (Liite 4.) Kuvas-
sassa 3 on esitetty festivaalivieraiden maakuntajakauma heidän ilmoittamansa kotikunnan mukaisesti.

Kuva 3. Kyselyyn vastanneiden, Suomessa asuvien festivaalivieraiden maakuntajakauma heidän ilmoittamansa kotikunnan mukaan (Liite 4)

Festivaalivieraista 40,4 % tuli kyselyn mukaan Uudeltamaalta ja 38,9 % Etelä-Savosta, Mikkeli mukaan lukien. Vastaajista 20,7 % tuli muista maakunnista, kävijämäärien painottuessa kuitenkin eniten Etelä-Savoa ympäröiviin maakuntiin. (Liite 4.)

Vastaajista 59 % ilmoitti olevansa yli 65-vuotiaita. Kaikkien vastaajien keskiikä oli noin 69 vuotta. Vain 2 % vastaajista oli alle 35-vuotiaita. Suurin osa festivaalivieraista oli eläkeläisiä. Työelämässä olevista vieraista suurin osa työskenteli toimihenkilönä tai ylempänä toimihenkilönä. Vastaajista 3 % oli työmarkkinoiden ulkopuolella opintojen, työttömyyden tai jonkin muun syyn vuoksi. Vieraista naisia oli kolme kertaa enemmän kuin miehiä, ja valtaosa oli vierailut festivaalilla vähintään yhtenä aiempina vuotena. (Liite 4.)

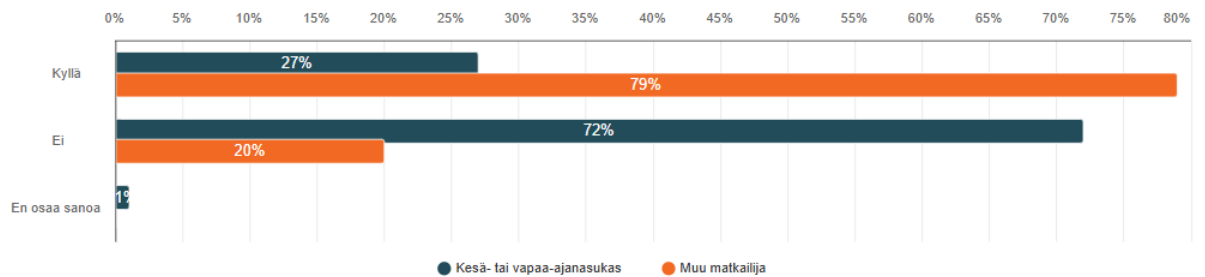
5.2 Festivaalin vetovoima

Kyselyn avulla pyrittiin selvittämään festivaalin vetovoimaa erilaisin strukturoiduin kysymyksin. Vastaajat arvioivat asteikolla 0 ei lainkaan tärkeä – 10 erittäin tärkeä sitä, kuinka tärkeäksi tapahtuman itselleen kokivat. Tärkeyttä mittaavien vastausten keskiarvoksi tuli 8, keskihajonnan ollessa 1,8. Vastaajat arvioivat niin ikään samalla asteikolla sitä, kuinka tyytyväisiä he olivat tapahtumaan. Tyytyväisyyttä mittaavien vastausten keskiarvoksi tuli 8,7, keskihajonnan ollessa 1,4. (Liite 5.)

Kaikista vastaajista 62 % oli sitä mieltä, että tapahtuman suurin hyöty paikkakunnalle on sen kasvattava vaikutus paikkakunnan vetovoimaan. Vastaajista 16 % koki suurimmaksi hyödyksi sen, että tapahtuma parantaa paikallisten hyvinvointia ja elämänlaatua ja 15 % mielestä tapahtuman suurin hyöty on elinkeinoelämän vilkastuminen ja palveluntarjonnan lisääntyminen. Vastaajista 4 % puolestaan koki tärkeimmäksi hyödyksi sen, että tapahtuma tarjoaa alueen verkostoitumiselle sekä erilaisten ihmisten kohtaamisille. Loput 3 % nimesivät suurimmaksi hyödyksi jokin muun tekijän. Vastauksien jakauma noudatteli samaa linjaa riippumatta siitä, oliko vastaaja paikkauntalainen vai ulkopaikkakuntalainen. (Liite 5.)

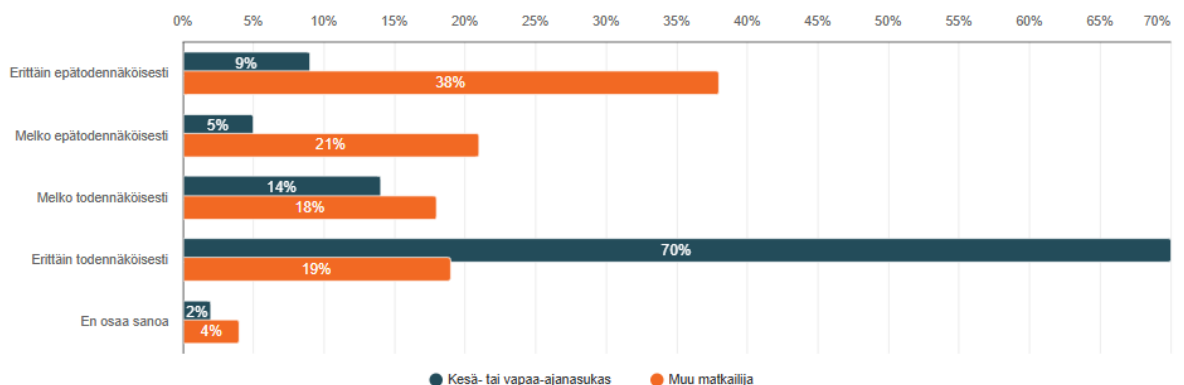
Ulkopaikkakuntalaisista 62 % arvioi Mikkelin Musiikkijuhlilla vierailun olevan paikkakunnalle matkustamisen ensisijainen syy. Ulkopaikkakuntalaisista 29 %

piti erittäin epätodennäköisenä ja 15 % melko epätodennäköisenä matkustamista paikkakunnalle, mikäli festivaalia ei tänä vuonna olisi järjestetty. Ulkopaikkakuntalaisista 17 % piti matkustamista paikkakunnalle kuitenkin melko todennäköisenä ja 36 % erittäin todennäköisenä siitä huolimatta, että festivaalia ei tänä vuonna olisikaan järjestetty. Kun nämä tulokset eriytetään kesä- tai vapaa-ajanasukkaiden sekä muiden matkailijoiden kesken, on tuloksissa havaittavissa eroa näiden vastaajaryhmien välillä. (Liite 5.) Kuvissa 4 ja 5 esitetään kyseiset vastaajaryhmät eriteltynä.

Kuva 4. Mikkelin Musiikkijuhlilla vierailu paikkakunnalle matkustamisen ensisijaisena syynä. Vastauksissa eritelty kesä- ja vapaa-ajanasukkaiden sekä muiden matkailijoiden vastaukset. (Liite 5)

Kesä- tai vapaa-ajanasukkaiden osalta 27 % ilmoitti Mikkelin Musiikkijuhlilla vierailun olevan paikkakunnalle matkustamisen ensisijaisena syynä, kun muiden matkailijoiden osalta matkustamisen festivaali oli ensisijaisena syynä 79 %:lle vastaajista (Liite 5).

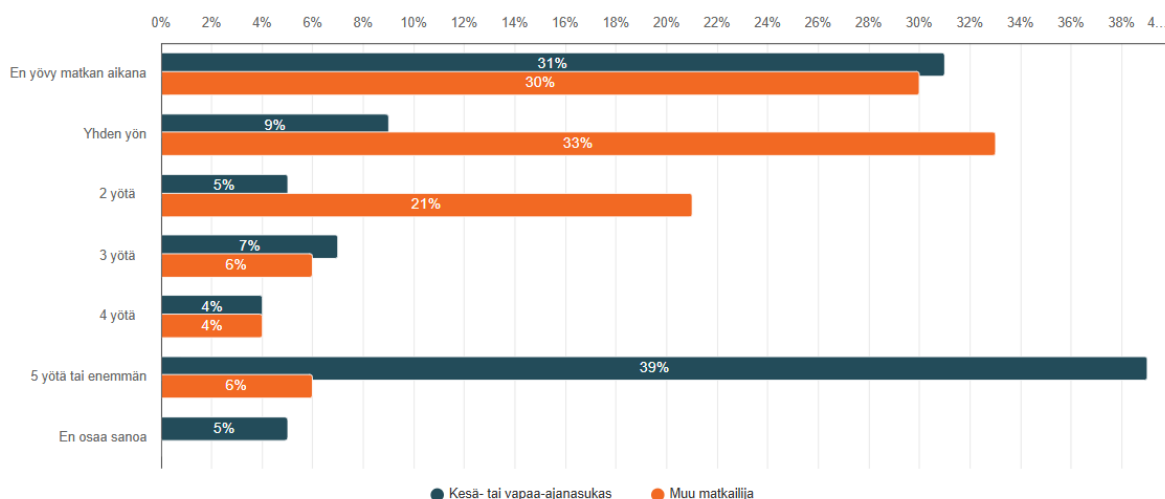

Kuva 5. Vastaajan paikkakunnalle matkustamisen todennäköisyys, mikäli festivaalia ei olisi järjestetty. Vastauksissa eritelty kesä- tai vapaa-ajanasukkaiden sekä muiden matkailijoiden vastaukset. (Liite 5)

Kesä- tai vapaa-ajanasukkaista 70 % arvioi, että olisi matkustanut paikkakunnalle erittäin todennäköisesti ja 14 % melko todennäköisesti, vaikka festivaalia

ei olisikaan järjestetty. Muiden matkailijoiden osalta vain 19 % arvioi, että olisi matkustanut erittäin todennäköisesti ja 18 % melko todennäköisesti, mikäli festivaalia ei olisi järjestetty. (Liite 5.)

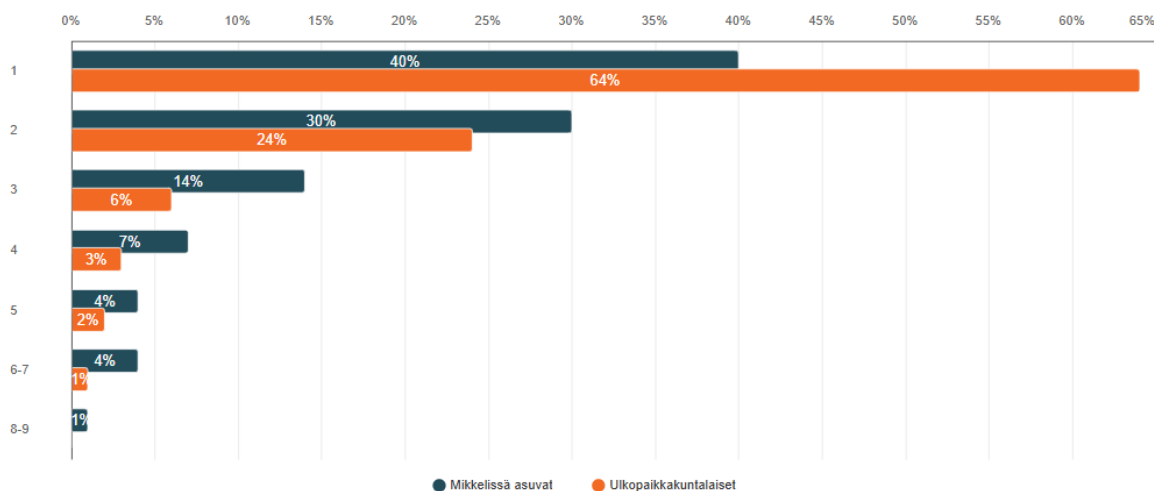
Ulkopaikkakunnalta tulevista vastaajista 30 % kertoi, ettei yöpynyt tai aikonut yöpyä matkansa aikana. Vastaajista 25 % yöpyi tai aikoi yöpyä yhden yön, 16 % kaksi yötä, 10 % kolme tai neljä yötä ja 17 % viisi yötä tai enemmän. Kesä- tai vapaa-ajanasukkaiden sekä muiden matkailijoiden vastauksien jakaumissa oli eroavuutta. (Liite 5.) Kuvassa 6 esitetään kyseiset vastaajaryhmät eriteltynä.

Kuva 6. Ulkopaikkakuntalaisten festivaalivieraiden arvio Mikkelin kaupungin alueella matkansa aikana viettämiensä öiden määrästä. Vastauksissa eritelty kesä- tai vapaa-ajanasukkaiden sekä muiden matkailijoiden vastaukset. (Liite 5)

Kesä- ja vapaa-ajanasukkaista yli kolmannes arvioi viettävänsä Mikkelin kaupungin alueella 5 yötä tai enemmän. Muista matkailijoista taas noin kolmannes arvioi viettävänsä yhden yön ja 21 % kaksi yötä. Molemmista vastaajaryhmistä lähes kolmannes arvioi, ettei yövy matkansa aikana lainkaan Mikkelissä. (Liite 5.)

Festivaalivieraista Musiikkijuhlan ohjelmaan osallistui tai aikoi osallistua yhtenä päivänä 56 % vieraista, kahtena päivänä 26 % vieraista. Kolmena päivänä tai useampana päivänä ohjelmaan osallistui tai aikoi osallistua noin 17 % festivaalivieraista. (Liite 5.) Kuvassa 7 esitetään Mikkelissä asuvien ja ulkopaikkakuntalaisten vastaajaryhmät eriteltynä.

Kuva 7. Festivaalivieraiden arvio siitä, kuinka monena päivänä he osallistuivat tai aikovat osallistua Musiikkijuhlien ohjelmaan. Vastauksissa on eritelty paikkakuntalaisten ja ulkopaikkakunnalta tulevien vastaukset. (Liite 5.)

Ulkopaikkakunnalta Mikkeliin tulevat arvioivat osallistuvansa Musiikkijuhlien ohjelmaan pääosin joko yhtenä (64 % vastaajista) tai kahtena (24 % vastaajista) päivänä. Mikkelissä asuvista vastaajista 40 % osallistui tai arvioi osallistuvansa yhtenä päivänä, 30 % kahtena päivänä ja 14 % kolmena päivänä. Vain pieni osa paikkakuntalaisista vastaajista osallistui tai arvioi osallistuvansa neljänä tai useampana päivänä. (Liite 5.)

5.3 Festivaalin aluetaloudelliset vaikutukset

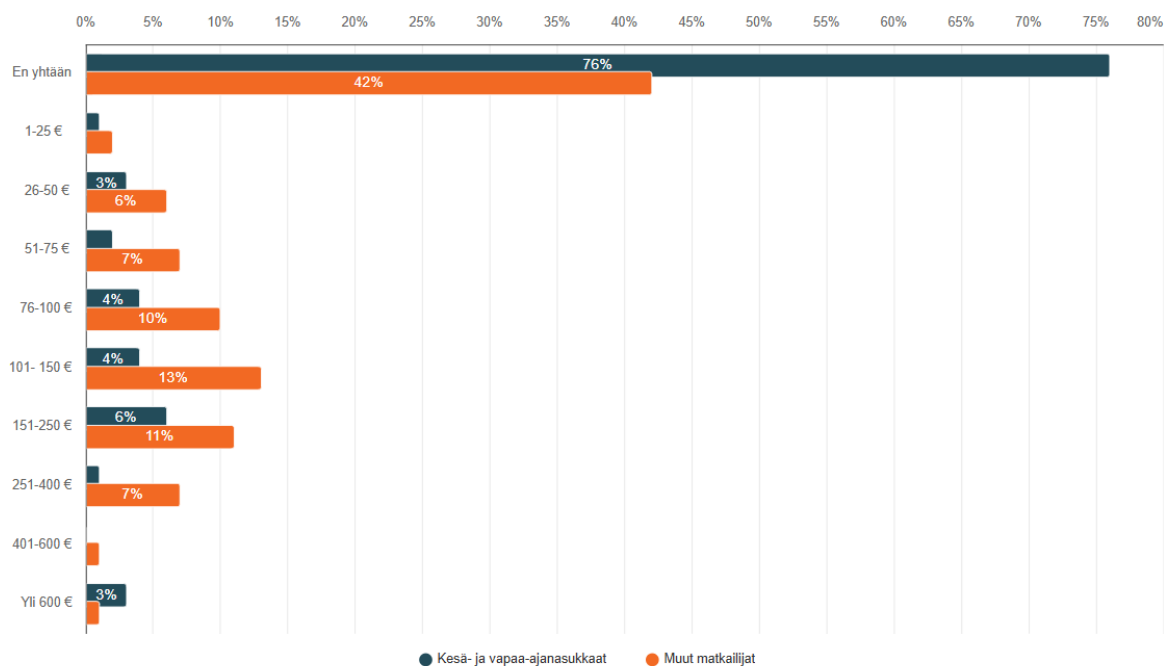
Kyselyn avulla pyrittiin selvittämään festivaalivieraiden rahankäyttöä eri palveluihin Mikkelin Musiikkijuhlien aikana ja yhteydessä. Tällä tavoiteltiin ymmärrystä festivaalin aluetaloudellisista vaikutuksista. Tähän teemaan liittyvien kysymyksien kaikki frekvenssi- ja prosenttijakaumat sekä keskiluvut ovat nähtävillä liitteessä 6. Vastaajia pyydettiin kaikissa rahankäyttöä koskevissa kysymyksissä olemaan huomioimatta konserttilipun ostoa. Siten tämän tutkimuksen tulokset rahankäytön osalta eivät sisällä konserttilippuun kulutettua rahaa vaan ovat puhtaasti muuta kulutusta alueella.

Kyselyssä rahankäytön kohteena olevat palvelut oli jaoteltu viiteen eri kokonaisuuteen, joista osaa kysyttiin kaikilta festivaalivierailta ja osaa vain ulkopaikkakunnalta tulevilta festivaalivierailta. Nämä palvelukokonaisuudet olivat

majoituspalvelut, kahvila- ja ravintolapalvelut, kulttuuri-, virkistys- ja hyvinvointipalvelut, henkilökuljetuspalvelut sekä muut ostot ja palvelut. Ulkopaikkakuntalaisilta kysyttiin kaikkien palvelukokonaisuuksien kulutus, sillä heidän alueella kuluttamansa raha on joka tapauksessa alueen ulkopuolelta tulevaa rahaa. Paikkakuntalaisilta ei kysytty majoituspalveluihin käytettyä rahasummaa, johtuen siitä, että oletettiin heidän majoittuvan kotonaan. Paikkakuntalaisilta ei myöskään kysytty kulttuuri-, virkistys- ja hyvinvointipalveluihin käytettyä rahasummaa, johtuen siitä, että oletettiin heidän käyttävän alueella kyseisen palvelukokonaisuuden palveluihin saman rahamäärän joka tapauksessa jossain yhteydessä. Ulkopaikkakuntalaisia pyydettiin arvioimaan kulutustaan koko matkan aikana Mikkelin alueella ja paikkakuntalaisia arvioimaan kulutustaan, joka liittyy olennaisesti Musiikkijuhlilla vierailuun.

Majoituspalvelut

Yli puolet ulkopaikkakuntalaisista vastaajista arvioi, ettei käytä matkansa aikana lainkaan rahaa majoituspalveluihin. Keskimäärin vastaajat arvioivat kuluttavansa rahaa 51–75 euroa henkilöä kohden. Tuloksen suhteen on kuitenkin hyvä huomioida, että niin monen vastaajan arvioidessa kulutukseen 0 euroa, myös vastausten moodi ja mediaani sijoittuvat molemmat kohtaan 0 euroa. (Liite 6.) Kuvassa 8 esitetään ulkopaikkakuntalaisten vastaajien arvio heidän majoituspalveluihin käyttämästään rahasummasta siten, että vastaajat on eritelty kesä- ja vapaa-ajanasukkaisiin sekä muihin matkailijoihin.

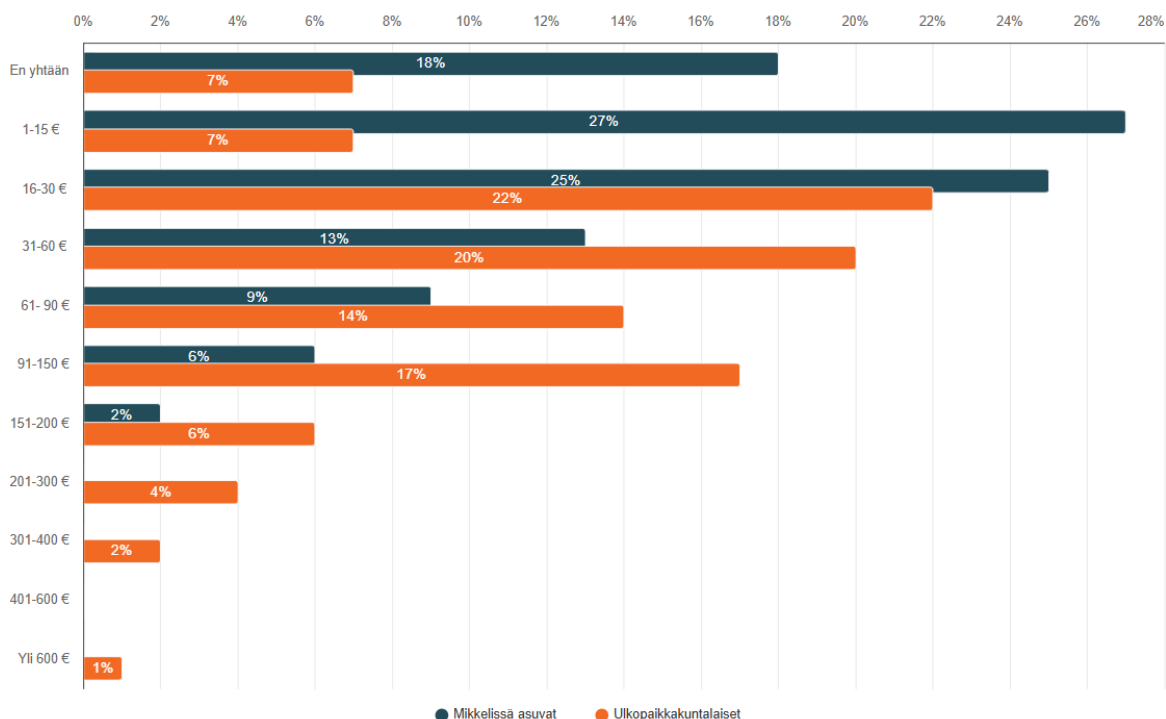

Kuva 8. Kesä- tai vapaa-ajanasukkaiden sekä muiden matkailijoiden arvio majoituspalveluihin käytetystä rahasummasta matkansa aikana Mikkelin alueella (Liite 6)

Kesä- tai vapaa-ajanasukkaista 76 % arvioi, ettei käytä majoituspalveluihin lainkaan rahaa, kun taas muiden matkailijoiden osalta näin arvioi 42 % vastaajista. Kesä- tai vapaa-ajanasukkaat arvioivat käyttävänsä keskimäärin 26–50 euroa henkeä kohden ja muut matkailijat arvioivat käyttävänsä keskimäärin 51–75 euroa henkeä kohden. (Liite 6.)

Kahvila- ja ravintolapalvelut

Mikkelissä asuvat arvioivat kuluttamansa kahvila- ja ravintolapalveluihin keskimäärin 16–30 euroa, vastausten moodin ollessa 1–15 euroa ja mediaanin 16–30 euroa. Ulkopaikkakuntalaiset arvioivat puolestaan kuluttavansa keskimäärin 61–90 euroa, vastausten moodin ollessa 16–30 euroa ja mediaanin 31–60 euroa. Kuvassa 9 esitetään Mikkelissä asuvien ja ulkopaikkakuntalaisten vastaajien arvio heidän kahvila- ja ravintolapalveluihin käyttämästään rahasummasta.

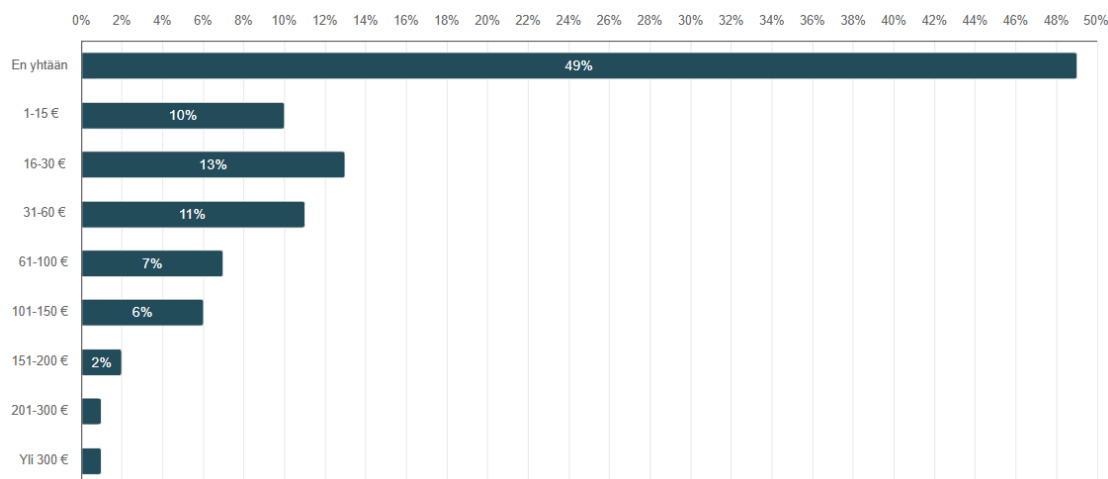

Kuva 9. Mikkelissä asuvien sekä ulkopaikkakuntalaisten arvio kahvila- ja ravintolapalveluihin käytetystä rahasummasta Musiikkijuhlien aikana ja yhteydessä (Liite 6)

Mikkelissä asuvista 18 % ja ulkopaikkakuntalaisista 7 % arvioi, ettei kuluta lainkaan rahaa kahvila- ja ravintolapalveluihin Musiikkijuhlien yhteydessä. Hie- man yli puolet mikkeliiläisistä arvioi kuluttavansa 1–30 euroa. Ulkopaikkakunta- laisten kulutus oli suurempaa ja valtaosa ulkopaikkakuntalaisten arvioista asettui melko tasaisesti välille 16–150 euroa. (Liite 6.)

Kulttuuri- ja virkistyspalvelut

Ulkopaikkakuntalaiset arvioivat kuluttavansa rahaa kulttuuri- ja virkistyspalve- luihin keskimäärin 16–30 euroa, vastausten moodin ollessa 0 euroa ja medi- aanin 1–15 euroa (Liite 6). Kuvassa 10 esitetään ulkopaikkakuntalaisten arvio heidän kulttuuri- ja virkistyspalveluihin käyttämästään rahasummasta.

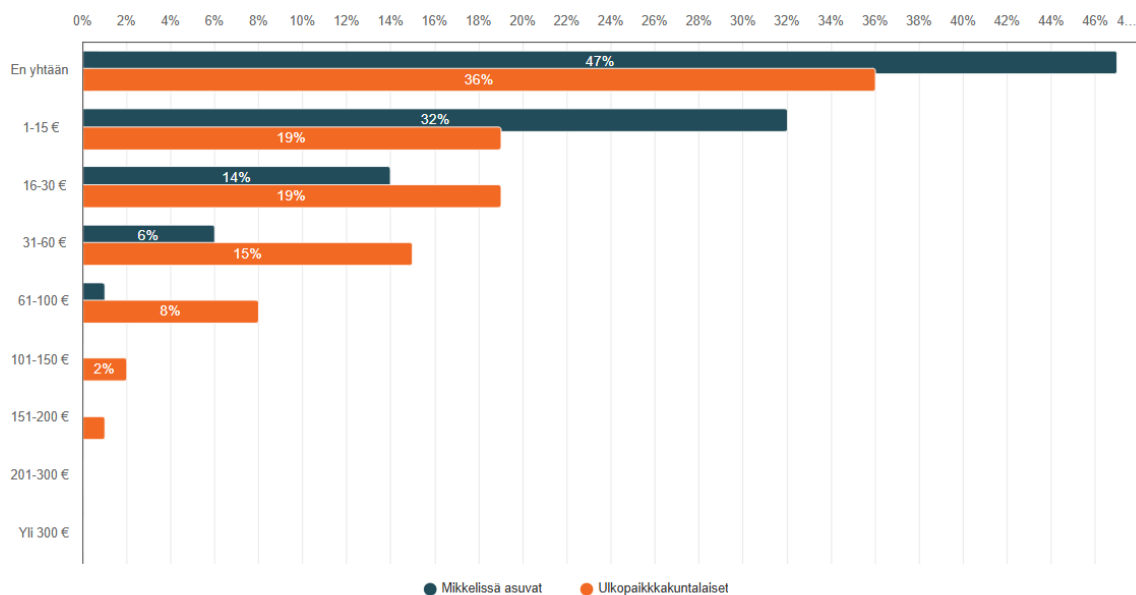

Kuva 10. Ulkopaikkakuntalaisten arvio kulttuuri- ja virkistyspalveluihin käytetystä rahasummasta Musiikkijuhlien vuoksi tapahtuvan matkansa aikana Mikkelin alueella (Liite 6)

Ulkopaikkakuntalaisista 49 % arvioi, ettei kuluta lainkaan rahaa matkansa aikana muihin kulttuuri- ja virkistyspalveluihin. Arvioista 33 % asettuu melko tasanaisesti välille 1–60 euroa ja loput 17 % arvioi kulutuksensa suuremmaksi, summien vaihdellessa välillä 61–(yli) 300 euroa. (Liite 6.)

Henkilökuljetuspalvelut

Mikkelissä asuvat arvioivat kuluttavansa henkilökuljetuspalveluihin keskimäärin 1–15 euroa, vastausten moodin ollessa 0 euroa ja mediaanin 1–15 euroa. Ulkopaikkakuntalaiset arvioivat puolestaan kuluttavansa keskimäärin 16–30 euroa, vastausten moodin ollessa 0 euroa ja mediaanin 1–15 euroa. (Liite 6.) Kuvassa 11 esitetään Mikkelissä asuvien ja ulkopaikkakuntalaisten vastaajien arvio heidän henkilökuljetuspalveluihin käyttämästään rahasummasta.

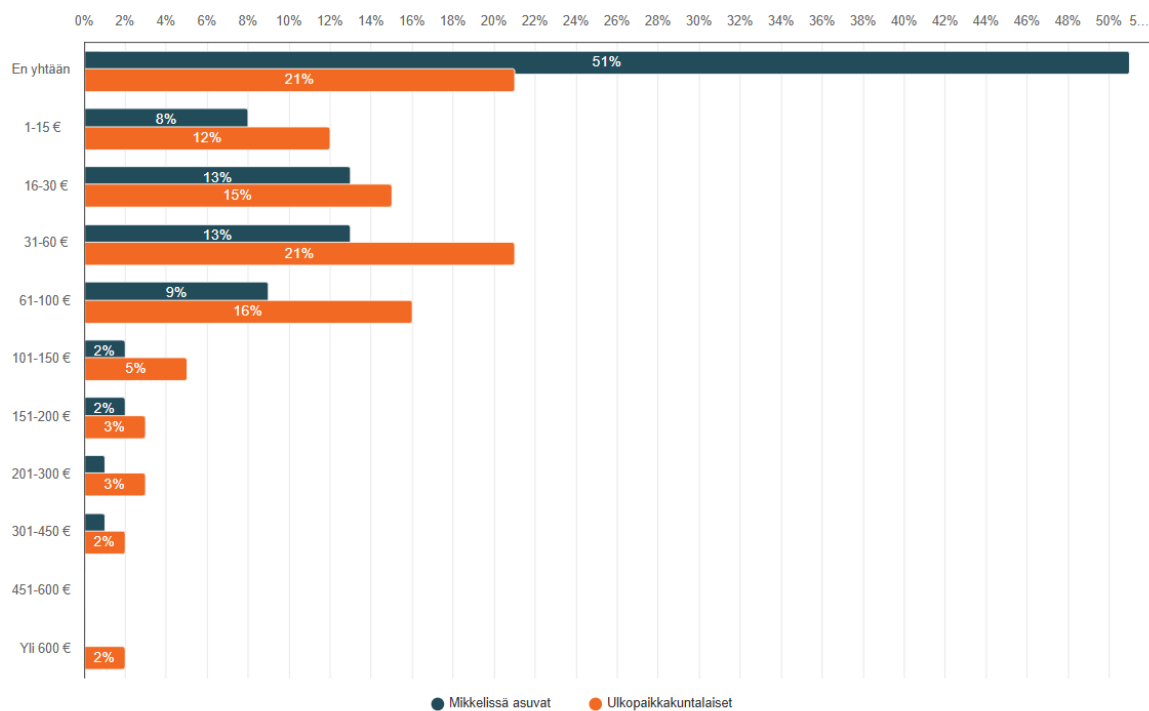

Kuva 11. Mikkelissä asuvien ja ulkopaikkakuntalaisten arvio henkilökuljetuspalveluihin käytetystä rahasummasta Musiikkijuhlien aikana ja yhteydessä (Liite 6)

Mikkelissä asuvista 47 % arvioi, ettei kuluta rahaa lainkaan henkilökuljetuspalveluihin ja 32 % arvioi kulutuksen olevan 1–15 €. Loput 20 % arvioi kulutuksensa suuremmaksi, summien vaihdellessa välillä 16–(yli) 100 euroa. Ulkopaikkakuntalaisista 36 % arvioi, ettei kuluta matkansa aikana lainkaan rahaa henkilökuljetuspalveluihin. Noin puolet ulkopaikkakuntalaisten arvioista asetuu melko tasaisesti välille 1–60 euroa. Loput 11 % arvioi kulutuksensa suuremmaksi, summien vaihdellessa välillä 61–200 euroa. (Liite 6.)

Muut ostot ja palvelut

Mikkelissä asuvat arvioivat kuluttavansa muihin ostoihin ja palveluihin keskimäärin 16–30 euroa, vastausten moodin ja mediaanin ollessa 0 euroa. Ulkopaikkakuntalaiset arvioivat puolestaan kuluttavansa keskimäärin 31–60 euroa, vastausten moodin ollessa 31–61 euroa ja mediaanin 31–60 euroa. (Liite 6.) Kuvassa 12 esitetään Mikkelissä asuvien ja ulkopaikkakuntalaisten vastaajien arvio heidän muihin ostoihin ja palveluihin käyttämästään rahasummasta.

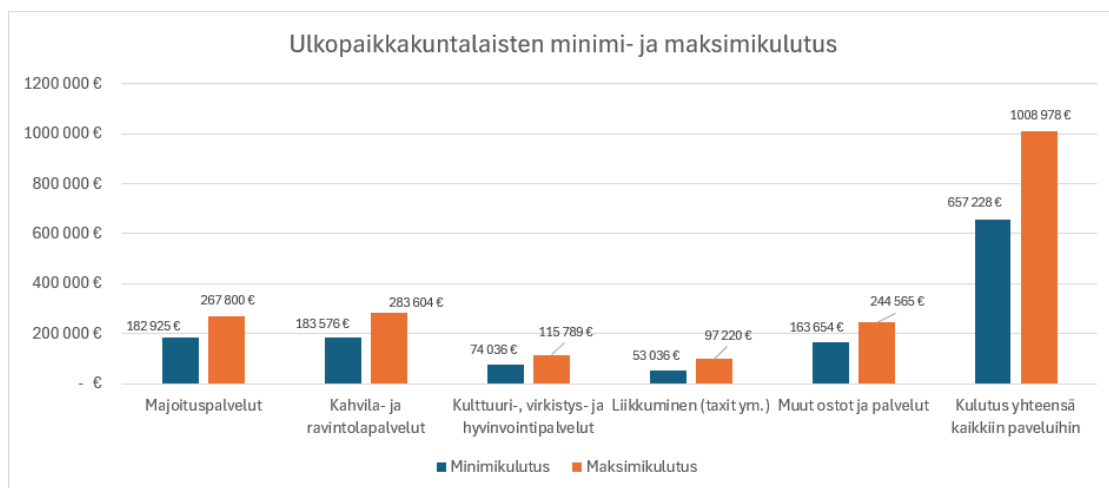

Kuva 12. Mikkelissä asuvien ja ulkopaikkakuntalaisten arvio muihin ostoihin ja palveluihin käytetystä rahasummasta Musiikkijuhlien aikana ja yhteydessä (Liite 6)

Mikkelissä asuvista yli 50 % arvioi, ettei heidän kulutuksensa muihin ostoihin ja palveluihin lisääny lainkaan Musiikkijuhlan vuoksi. Vastauksista 43 % sijoittuu melko tasaisesti välille 1–100 euroa. Loput 5 % arvioivat kulutuksensa suuremmaksi, summien vaihdellessa välillä 101–450 euroa. Ulkopaikkakuntalaisista 21 % arvioi, ettei kuluta lainkaan rahaa muihin ostoihin ja palveluihin matkansa aikana. Vastauksista 64 % sijoittuu melko tasaisesti välille 1–100 euroa. Loput 13 % arvioi kulutuksensa suuremmaksi, summien vaihdellessa välillä 101-(yli) 600 euroa. (Liite 6.)

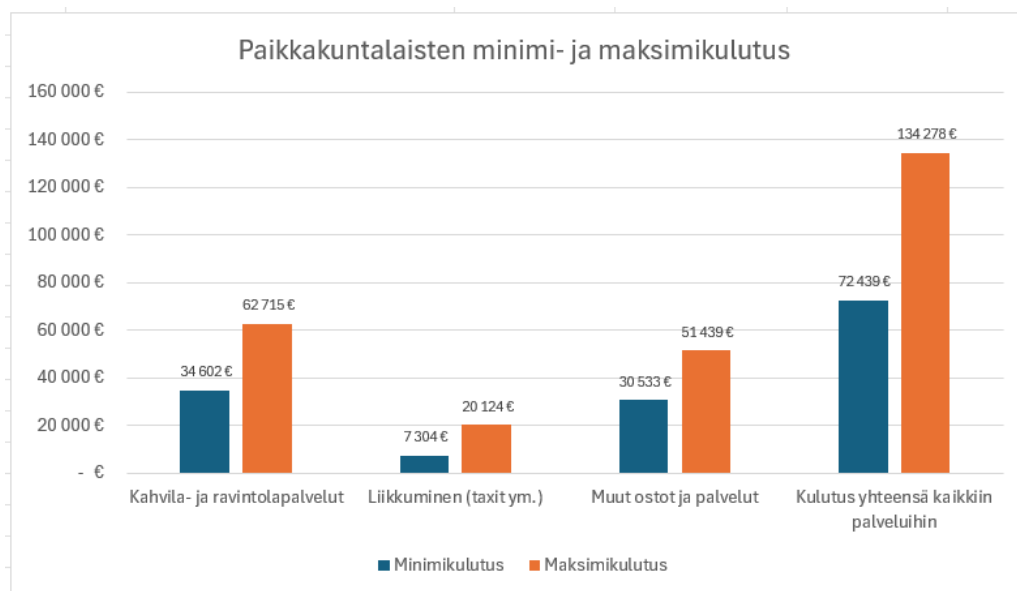
Festivaalivieraiden minimi- ja maksimikulutus

Kyselyn vastausten perusteella laskettiin vastaajajoukon kulutus minimissään ja maksimissaan eri palveluihin (Liite 7). Vastaajajoukon perusteella saatu minimi- ja maksimikulutus suhteutettiin kaikkiin lipun ostaneisiin henkilöihin, jolloin saatiin arvio siitä, paljonko festivaalivieraiden kulutus eri palveluihin sekä kokonaiskulutus on minimissään ja maksimissaan ollut. Kuvissa 13 ja 14 on esitetty kaikkien lipun ostaneiden henkilöiden minimi- ja maksimikulutus eri palveluihin sekä ulkopaikkakuntalaisten että paikkakuntalaisten osalta.

Kuva 13. Arvio ulkopaikkakuntalaisten festivaalivieraiden minimi- ja maksimikulutuksesta eri palveluihin (Liite 7)

Ulkopaikkakuntalaiset kuluttivat matkansa aikana eniten majoitus- sekä kahvila- ja ravintolapalveluihin. Vastaajajoukon perusteella laskettu, ja siitä kaikkiin lipun ostaneisiin henkilöihin suhteutettu kaikkien palveluiden kokonaiskulutus oli ulkopaikkakuntalaisten festivaalivieraiden osalta minimissään 657 000 euroa, maksimissaan 1 009 000 euroa ja keskimäärin 833 000 euroa. (Liite 7.)

Kuva 14. Arvio paikkakuntalaisten festivaalivieraiden minimi- ja maksimikulutuksesta eri palveluihin (Liite 7)

Paikkakuntalaiset kuluttivat Musiikkijuhlien yhteydessä eniten rahaa kahvila- ja ravintolapalveluihin. Vastaajajoukon perusteella laskettu, ja siitä kaikkiin lipun ostaneisiin henkilöihin suhteutettu kaikkien palveluiden kokonaiskulutus oli

paikkakuntalaisten festivaalivieraiden osalta minimissään 72 000 euroa, maksimissaan 134 000 euroa ja keskimäärin 103 000 euroa. Kyselyn perusteella paikkakuntalaisten tuomista rahavirroista 59 prosentin voidaan olettaa jäävän alueelle, huolimatta siitä järjestetäänkö festivaalia vai ei. Tämä vastaa minimikulutuksesta 42 000 euroa, maksimikulutuksesta 79 000 euroa ja keskimääräisestä kulutuksesta 61 000 euroa. Sen sijaan 30 prosentin voidaan olettaa valuvan muille paikkakunnille. Tämä vastaa minimikulutuksesta 21 600 euroa, maksimikulutuksesta 40 000 euroa ja keskimääräisestä kulutuksesta 31 000 euroa. (Liite 7.)

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Alueellisten talousvaikutusten arvioinnin näkökulmasta on tärkeää kerätä tietoja kävijämäärästä, asuuko kävijä paikkakunnalla vai tuleeeko hän alueelle muualta sekä kävijöiden kulutuksen kohteesta ja volyyymistä (Luonila ym 2022, 46–47). Nämä edellä mainitut, tutkimuskysymyksen kannalta olennaiset kysymykset saatiin kyselyn avulla onnistuneesti selvitettyä.

Päätutkimuskysymys tässä tutkimuksessa on ollut: ”Millaisia välillisiä aluetaloudellisia vaikutuksia Mikkelin Musiikkijuhlilla on?”. Päätutkimuskysymystä on lähdetty selvittämään seuraavien alakysymysten avulla: ”Minkä suuruinen on festivaalivieraiden tuoma kokonaisrahavirta Mikkelin kaupungin alueelle?” sekä ”Mihin ja kuinka paljon festivaalivieraat kuluttavat rahaa tapahtuman aikana?”. Välillisillä talousvaikutuksilla tarkoitetaan tässä yhteydessä festivaalilyeisön paikkakunnan yrityksiin ja palveluihin kohdistaman kulutuksen vaikutuksia. (Luonila ym. 2022, 15–16.) Tapahtuman aluetaloudellisten vaikutusten suuruus riippuu muun muassa tapahtuman kestosta, kävijämäärästä sekä ulkopaikkakuntalaisten kävijöiden osuudesta. Mikäli valtaosa kävijöistä tulee paikkakunnan ulkopuolelta ja tapahtuma kestää useamman päivän, voi jo pienelläkin tapahtumalla olla merkittäviä vaikutuksia aluetalouteen. (Kilpeläinen ym. 2012.)

Käsillä oleva tutkimus on tuottanut tietoa festivaalin vetovoimasta sekä dataa asiakasprofilointia varten. Tutkimuksen avulla on saatu myös tutkimuskysymyksen kannalta olennaista tietoa. Alakysymykseen ”Mihin ja kuinka paljon

festivaalivieraat kuluttavat rahaa tapahtuman aikana” saatiin melko yksityiskohtaista tietoa. Kyselyn osoittama ulkopaikkakuntalaisten keskimääräinen kulutus majoituspalveluihin henkeä kohti on 51–75 euroa. Tämä tulos tukee minimi- ja maksimikulutuksen laskelmaa ja on linjassa sen osoittamaan kulutuksen kanssa, joka on henkeä kohden 59–87 euroa. Mikkelissä asuvat kuluttavat kyselyn mukaan kahvila- ja ravintolapalveluihin keskimäärin 16–30 euroa henkeä kohden. Tämä tukee minimi- ja maksimikulutuksen laskelmaa ollen linjassa sen osoittamaan kulutuksen kanssa, joka on 23–41 euroa henkeä kohden. Ulkopaikkakuntalaisten osalta tuo kulutushaarukka on 60–92 euroa, joka on myös yhteneväinen kyselyn osoittaman keskimääräisen tuloksen 61–90 euroa kanssa. Kyselyn mukaan ulkopaikkakuntalaisten kulutus kulttuuri- ja virkistyspalveluihin on 16–30 euroa henkeä kohti. Minimi- ja maksimikulutuksen laskelma on linjassa myös tämän tuloksen kanssa, joskin osoittaa kulutushaarukan olevan 24–38 euroa. Keskimääräinen kulutus henkilökuljetuspalveluihin on Mikkelissä asuvien osalta 1–15 euroa ja ulkopaikkakuntalaisten osalta 16–30 euroa. Minimi- ja maksimikulutuksen laskelma tukee myös tätä tulosta, sillä siinä mikkeliäisten kulutushaarukka on 5–13 euroa ja ulkopaikkakuntalaisten 17–32 euroa. Muihin ostoihin ja palveluihin Mikkelissä asuvat arvioivat Musiikkijuhlan vuoksi kuluttavansa henkeä kohti 16–30 euroa, kun ulkopaikkakuntalaiset arvioivat kulutuksen olevan 31–60 euroa. Myös tämä on samaa suuruusluokkaa minimi- ja maksimikulutuksen laskelman kanssa, jossa Mikkelissä asuvan kulutushaarukka on 20–34 euroa ja ulkopaikkakuntalaisen 53–79 euroa, jälkimmäisen ollessa aavistuksen korkeammaksi arvioitu. (Liite 6, liite 7.)

Toiseen alakysymykseen ”Minkä suuruinen on festivaalivieraiden tuoma kokonaisrahavirta Mikkelin kaupungin alueelle” saatiin arvio minimi-, maksimi- ja keskimääräisestä rahavirrasta. Kaikkien lipun ostaneiden vieraiden kokonaiskulutus oli minimissään 729 000 euroa, maksimissaan 1 143 000 euroa ja keskimäärin 936 000 euroa. (Liite 7.) Paikallisten kuluttamisen voidaan kuitenkin nähdä aiheuttavan positiivista aluevaikutusta vain silloin, kun se on niin sanottua korvaavaa kulutusta toisella paikkakunnalla tai ulkomailla tapahtuvalle kulutukselle (Kilpeläinen ym. 2012). Tämän vuoksi festivaalin välillisiin aluetaloudellisiin vaikutuksiin voidaan laskea mukaan kaikki ulkopaikkakuntalaisten

festivaalivieraiden tuomat rahavirrat mutta paikkakuntalaisten tuomat rahavirrat vain siltä osin, kun he ilman festivaalia olisivat kuluttaneet sen Mikkelin ulkopuolella.

Tarkennettaessa vastausta päätutkimuskysymykseen ”Millaisia välillisiä aluetaloudellisia vaikutuksia Mikkelin Musiikkijuhlilla on” tuli siten vastaajien kokonaiskulutuksesta vähentää 59 % paikkakuntalaisten kulutuksesta, jonka voitiin vastausten perusteella olettaa jäävän paikkakunnalle festivaalista riippumatta. Näin laskien, voidaan festivaalin aluetaloudellisten vaikutusten määrän arvioida olevan minimissään 678 600 euroa, maksimissaan 1 049 000 euroa ja keskimäärin 864 000 euroa. (Liite 7.) Aluetaloudellisten vaikutusten absoluuttista summaa on mahdoton selvittää. Todellinen kulutus ja aluetaloudellinen vaikutus sijoittuneekin jonnekin minimi- ja maksimilukujen välille.

Minimi- ja maksimikulutuksen laskelmien mukainen festivaalivieraiden keskimääräinen kulutus Mikkelin Musiikkijuhlan aikana on 203 euroa henkeä kohden. Kun summasta vähennetään paikallisten kulutuksesta se osa, joka festivaalista huolimatta kulutettaisiin alueella, on kulutus keskimäärin 188 euroa henkeä kohden. (Liite 7.) Nämä mainitut luvut eivät sisällä festivaalin pääsylippua. Vertailuksi mainittakoon, että Etelä-Pohjanmaan vuoden 2012 kesätahtumista tehdyn selvityksen mukaan yksittäiset kävijät käyttivät tutkimuksen mukaan rahaa keskimäärin henkilöä kohti 339 euroa Seinäjoen Tangomarkkinoilla, 200 euroa Provinssirockissa ja 106 euroa Ilmajoen Musiikkijuhlilla (Tuuri ym. 2012, 61–62). Tutkimus- ja analysointikeskus TAK Oy:n (2017, 5) toteuttamassa, matkailun tulo- ja työllisyysvaikutuksia Keski-Suomessa arvioivassa tutkimuksessa taas osoitetaan matkailijan keskimääräisen rahankäytön olevan päiväkävijällä 40 euroa matkaa kohden ja yöpyvällä kävijällä 126 euroa matkaa kohden (oletuksena yhden yön matka). Yhteenvetona monista tehdyistä tutkimuksista myös opetus ja kulttuuriministeriön raportissa (2018, 26) todetaan kulttuurimatkailuklusterin aluetaloudellisen vaikutuksen olevan keskimäärin 40 euroa matkailijaa kohden. Pirkanmaan kulttuurikohteiden aluetaloudellisten vaikutuksista tehdyn tutkimuksen (Pirfest ry & Innolink Research Oy 2013, 4,13) mukaan alueen festivaalien tukeminen on ollut kunnille kannattava investointi ja tutkimuksessa mukana olleiden 37 festivaalin tutkimukset ja tilastot osoittavat alueen kuntien tekemien panostuksien palautuneen 126-kertaisena alueen elinkeinotoiminnan hyväksi.

Kesä- tai vapaa-ajanasukkaiden osuus festivaalivieraista on tutkimuksen mukaan karkeasti neljännes. Mitä tulee tutkimusprosessin aikana esiin nousseen hypoteesiin kesäkauden pitenemisestä Musiikkijuhlien vaikutuksen vuoksi, voidaan tulosten perusteella todeta seuraavaa: Kesä- ja vapaa-ajanasukkaista 14 % arvioi, että mikäli festivaalia ei olisi järjestetty, olisivat he melko tai erittäin todennäköisesti sillä kertaa jättäneet matkustamatta Mikkeeliin. Lukuina tämä tarkoittaa noin 140 henkilöä. (Liite 4, liite 5.)

Tulosten analysoinnissa käytettiin lopulta Webropolia sekä Exceliä. SPSS-ohjelmisto oli myös käytössä, mutta vain analysoinnin tukena. Alun perin tarkoitus oli tehdä ristiintaulukointia ja tarkastella korrelaatioita ja riippuvuussuhteita. Analysoinnin edetessä kuitenkin jouduttiin toteamaan, että vastausvaihtoehtojen ollessa kategorisia numeeristen sijaan, ei SPSS-ohjelmalla voitu saada tarpeeksi informatiivista tai yleensäkin tilastollista analyysiä aikaiseksi. Excel osoittautui lopulta hyödyllisemmäksi työvälineeksi, ja sitä käyttämällä saatiin laskettua muun muassa hyvin tarkka kyselyn osoittama minimi- ja maksimikulutus. Korrelaatioiden etsiminen ei myöskään tuottanut tutkimuskysymyksen kannalta hyödyllistä tietoa, ja SPSS jäi lopulta aika vähälle käytölle analysoinnissa.

Johtuen asiakkaiden tapahtumaa kohtaan kulloinkin osoittamasta mielenkiinnosta, aluetaloudelliset vaikutukset voivat olla hyvin herkkiä muutoksille. Siten sama tapahtuma eri vuosina voi tuoda hyvin erisuuruisia aluetaloudellisia vaikutuksia. Huomionarvoista on myös se, että tutkimus osoitti valtaosan kulutuksesta tapahtuvan alueelle muualta matkustavien toimesta. Tähän kannattanee siten tapahtuman markkinoinnissa kiinnittää erityistä huomiota ja pyrkiä luomaan tapahtumasta ulkopaikkakuntalaisten näkökulmasta kaikin tavoin mahdollisimman saavutettava.

Luotettavuuden arviointi

Tämän tutkimuksen teoreettisen viitekehyksen rakentamisessa on käytetty laajasti eri lähteitä ja lähdemateriaalin valinnoissa on kiinnitetty huomiota laatuun, keskittyen mahdollisimman uuteen tietoon. Tällä on haluttu kannatella

kautta linjan tutkimuksen luotettavuutta. Vertailun vuoksi, kirjallisuuskatsauksessa on myös esitelty vastaavanlaisia tutkimuksia Suomesta. Mikäli vastaavanlaisia tutkimuksia viime vuosilta olisi löytynyt enemmän, olisi se varmasti lisännyt tutkimuksen uskottavuutta ja tarjonnut laajemman vertailun mahdollisuuden.

Kun arvioidaan määrällisen tutkimuksen luotettavuutta, tulee kiinnittää huomiota sen valideeteihin ja reliabiliteettiin. Mittaustulos on validi, kun pystytään todentamaan mitatun sitä, mitä on ollut tarkoitus mitata. Mittaustulos on reliabili silloin, kun se on toistettavissa ja toistettaessa saadaan sama tulos. (Sepola 2023, 78, 80.)

Teoreettisen viitekehyksen hahmotuttua työn operationalisointivaihe tehtiin huolellisesti ja kaikki tutkittavaan ilmiöön vaikuttavat tekijät saatiin vietyä empiiriselle tasolle ja aineisto koottua onnistuneesti. Tutkimuksessa voidaan katsoa mitatun sitä, mitä on ollut tarkoitus mitata, ja aineiston perusteella on saatu vastauksia tutkimuskysymyksiin. Menetelmä on perusteltu, ja sitä on käytetty johdonmukaisesti. Kyselyn kysymysten muotoilua hiottiin lukuisia kertoja siten, että väärinymmärtämisen mahdollisuus kysymyksissä oli mahdollisimman pieni. Erityisesti tutkimuskysymyksen kannalta kriittiset, kulutusta koskevat kysymykset testattiin ja muokattiin moneen kertaan, jotta vastaajat todella ymmärtävät, mitä ottaa huomioon arvioidessaan kulutustaan eri palveluihin, ja jotta heidän arvionsa saataisiin mahdollisimman tarkasti vastaamaan todellista kulutusta. Koska kysymyksessä on verkossa täytettävä kyselytutkimus, ei tätä väärinymmärtämisen riskiä silti voida täysin sulkea pois. Empiirinen aineisto on sähköisesti tallennettu, ja se on milloin tahansa toistettavissa kenen tahansa toimesta, millä on vaikutusta mittaustulokseen ja näin ollen koko tutkimuksen reliabiliteettiin.

Kuten aiempänä on jo todettu, ei tässä tutkimuksessa ole ollut saatavilla listaa tai tietoja perusjoukosta, joten kysymyksessä on harkinnanvarainen näyte. Menetelmänä on käytetty mukavuusotantaa, ja tutkimusyksiköt on pyritty mahdollisimman hyvin poimimaan perusjoukkoa edustavaksi saamalla aineiston koko mahdollisimman suureksi. Saatuja tuloksia ei voida näin ollen yleistää koskemaan koko perusjoukkoa, eikä tilastollista päättelyä tai tarkkaa laskentaa voida näytteen perusteella luotettavasti suorittaa.

Kyselyyn vastasi 535 henkilöä, joka edustaa 11,6 prosenttia tapahtumaan lippu ostaneista henkilöistä. Vaikka kysymyksessä ei tässä tutkimuksessa ole otos vaan näyte, eikä saatuja tuloksia näin ollen voida yleistää koskemaan koko perusjoukkoa, lisännee vastausten kohtalaisen suuri määrä kuitenkin tutkimuksen luotettavuutta ja näytteellä on saatu aikaiseksi perusjoukkoa kohtalaisen hyvin edustava joukko. Sähköiseen kyselyyn pystyi vastaamaan vain kerran, joten yksittäisellä vastaajalla ei ollut mahdollisuutta vääristää tuloksia vastaamalla useaan kertaan. Paperilomakkeissa tätä samaa kontrollin mahdollisuutta ei ollut. Paperilomakkeiden osuus kaikista vastauksista oli kuitenkin vain 4,5 %.

Vastaavanlaisia tutkimuksia on osin kritisoitu tarkoitushakuisiksi, talousvaikutuksia yliarvioiviksi sekä käytettyjen menetelmien osalta epäjohdonmukaisiksi. Tutkimusten tulokset ovat saattaneet joissain tapauksissa olla todellisuutta parempia tai tilaajan tai rahoittajan odotuksien mukaisia. On saatettu menetellä harhaanjohtavasti ja ottaa esimerkiksi tuloksissa virheellisesti huomioon myös paikallisten asukkaiden kulutus. Myös kävijämääriä on saatettu liioitella. (Heranen & Karttunen 2016, 46.)

Menetelmänä kuluttajille suunnattu kyselytutkimus oletettavasti vähentää kulutuksen liioittelun riskiä, sillä kuluttajilla ei voida olettaa olevan henkilökohtaista motiivia liioitella kulutustaan. Arvoitukseksi jää kuitenkin kysymys siitä, kuinka laajasti paljolti vakiasiakkaista koostuva, festivaalia suuressa arvossa pitävä vastaajakunta ymmärtää talousvaikutuksien vaikuttavan festivaalin jatkorahoitukseen ja onko heillä sen vuoksi motiivia kulutuksensa liioitteluun. Näin ollen tätä liioittelun riskiä ei myöskään tässä tutkimuksessa voida poissulkea.

Käsillä olevan tutkimuksen tuloksista on todellisiin vastauksiin perustuen poistettu paikallisten kulutus siltä osin, kun he itse arvioivat sen jäävän joka tapauksessa alueelle. Paikallisten kulutus on siten suurelta ja perustellulta osin jätetty huomiotta tuloksissa. Myös kävijämäärä, jota laskelmissa on käytetty, perustuu todelliseen myytyjen lippujen määrään. Laskelmissa ei ole käytetty kokonaiskävijämäärää, jolla tulos olisi saatu näyttämään talousvaikutuksiltaan huomattavasti suuremmalta.

Tämän opinnäytetyön tekijällä ja tutkimuksen toteuttajalla on ollut ennako-
odotuksia ja toive mahdollisuudesta osoittaa festivaalilla olevan merkittäviä
aluetaloudellisia vaikutuksia. Nämä ennako-odotukset ovat kuitenkin olleet
tutkimusta tehdessä tietoisesti taka-alalla. Kyselyn kysymykset eivät ole olleet
johdattelevia, vaan ovat antaneet mahdollisuuden arvioida vastauksia vastaa-
jien omista lähtökohdista. Tuloksissa ei optimistisesti osoiteta suurinta mah-
dollista kulutusta, vaan nimenomaan vaihteluväli, jolle kulutus todennäköisesti
sijoittuu.

7 LOPUKSI

Opinnäytetyön prosessi oli pääosin sujuva ja erittäin opettavainen. Toisaalta
moni asia tuli käytyä läpi ja tehtyä useampaan kertaan, aina virheistä oppien.
Erityisesti kyselyn laatiminen oli opettavainen prosessi ja sen aikana kävi sel-
väksi se, kuinka tärkeää on kysymysten hiominen ja muotoilu sekä niiden yksi-
selitteinen ymmärrettävyys. Seuraava mahdollinen saman tekijän toimesta
suoritettu määrällinen tutkimus sujuukin varmasti huomattavasti mutkatto-
mammin, kun tietyt karikat osataan ennakoida.

Yhteistyö ja tiedonvaihto toimeksiantajan ja tutkimuksen tekijän välillä oli suju-
vaa. Tutkimus tuotti vastauksia tutkimuskysymyksiin. Vastausprosentti oli suh-
teellisen suuri, mikä lisäsi tulosten luotettavuutta. Toimeksiantaja voi hyödyn-
tää tutkimuksen tuloksia neuvotteluissaan rahoittajien kanssa. Nähdessään
konkreettisia lukuja festivaalin aluetaloudellisten vaikutusten suuruudesta ra-
hoittajatahot voivat arvioida myöntämänsä rahoituksen tuottavuutta Mikkelin
kaupungin alueelle.

Tutkimuksen tuloksista ei ollut johdettavissa tarkkaa arviota talousvaikutuksien
suuruudesta. Sen sijaan pystyttiin melko tarkasti osoittamaan festivaalin ta-
lousvaikutuksen minimi- ja maksimivaikutus. Mikäli olisi haluttu saada tar-
kempi arvio kulutuksesta, olisi kyselyn vastausvaihtoehtojen tullut olla katego-
risten sijaan numeerisia. Tällöin myös tilastollisia analyysejä olisi voitu hyö-
dyntää SPSS-ohjelmistoa käyttäen. Kategorisia vastausvaihtoehtoja kuitenkin
puolsi se seikka, että tällöin arvioitiin useampien vastaajien vievän kysely lop-
puun saakka. Lokitietojen perusteella 91 % kyselyn aloittaneista vastaajista
vei kyselyn loppuun asti, joten kyseistä valintaa voitaneen pitää onnistuneena

Sähköisiä vastauksia saatiin kerättyä kohtalaisen suuri määrä, johtuen käytössä olleista useista eri kanavista. Paperisia kyselylomakkeita, joilla tavoitettiin vastaajia digimaailman ulkopuolelta, saatiin sen sijaan kerättyä vain kourallinen. Vastaajien keski-ikä ollessa korkea olisi paperilomakkeiden täyttämisen mahdollisuutta kenties voinut enemmän korostaa ja mainostaa festivaali-alueella. Tällöin olisi voitu saada kerättyä suurempi aineisto ja saavuttaa vieläkin suurempi vastausprosentti.

Mikäli aikaa ja muita resursseja olisi ollut enemmän, monimetodinen lähestymistapa oli varmasti tuonut lisäarvoa. Tässä tutkimuksessa oli käytössä pohjoismainen menetelmä, joka jakautuu meno- ja tulomenetelmiin. Usein resursseista ainoaksi menetelmäksi valikoituu tässäkin työssä käytetty menomenetelmä. Mahdollisia jatkotutkimuksia ajatellen tulomenetelmä, jossa yrityksille suunnatuilla kyselytutkimuksilla pyritään selvittämään yrittäjien saama tulonlisä, olisi ollut rinnalla hyvin informatiivinen ja tuloksien luotettavuutta lisäävä. Myös laadulliset menetelmät olisivat todennäköisesti tuoneet tutkimukselle lisäulottuvuuksia.

LÄHTEET

Ahonen, K. 2024. Hallituksen puheenjohtaja. Haastattelu 19.7.2024. Mikkelin torikauppiat ry.

Amberla, K. 2013. Festivals in Finland. Teoksessa E. Negrier, L. Bonet & M. Guerin (toim.) Music Festivals, a changing world. Paris: Michel de Maule, 193-198. Pdf-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ub.edu/cultural/wp-content/uploads/2018/10/NEGRIER-BONET-GUERIN-2013-Music-Festivals-a-changing-world.-An-international-comparison.pdf> [viitattu 7.7.2024].

Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaakkuri.223632?sid=3086859831>.

Herranen, K. & Karttunen, S. 2016. Festivaalien ja tapahtumien edistäminen valtion kulttuuripolitiikassa – Katsaus tietopohjaan, valtionavustuksiin ja vaikuttavuuteen. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.cupore.fi/julkaisut/festivaalien-ja-tapahtumien-edistaminen-valtioon-kulttuuripolitiikassa-katsaus-tietopohjaan-valtioonavustuksiin-ja-vaikuttavuuteen/> [viitattu 30.4.2024].

Kainulainen, K. 2005. Kunta ja kulttuurin talous: tulkintoja kulttuuripääoman ja festivaalien aluetaloudellisista merkityksistä. Tampereen yliopisto. Yhdyskuntatieteiden laitos. Väitöskirja. Pdf-dokumentti. Saatavissa: <https://urn.fi/urn:isbn:951-44-6439-7> [viitattu 30.4.2024].

Kananen, J. 2011. Kvantti: Kvantitatiivisen opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja -sarja. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Karppinen, A. & Luonila, M. 2014. Tapahtuma- ja festivaaliklusterin laskennallinen aluevaikutusmalli – Oulu, Pori, Seinäjoki. Julkaisusarja A. Turun yliopiston kaupakorkeakoulu. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://taju.uniarts.fi/bitstream/handle/10024/7422/Tapahtuma-%20ja%20festivaaliklusterin%20laskennallinen%20aluevaikutusmalli.pdf> [viitattu 7.7.2024].

Kilpeläinen, P., Kostiainen, E. & Laakso, S. 2012. Kaupungissa tapahtuu. Tapahtumaklusteri ja tapahtumien vaikutukset Helsingissä. Kaupunkitutkimus TA Oy. Verkkojulkaisu. Saatavissa: https://www.kaupunkitutkimusta.fi/wp-content/uploads/2023/02/tapahtumien_vaikuttavuus.pdf [viitattu 15.5.2024].

Kuosma, T. 2024. Tavaratalonjohtaja. Haastattelu 19.7.2024. Carlson Tavaratalo Mikkelin.

Kuusisto, K. & Sahlstedt, M. Tapahtumateollisuus vuonna 2021. 2021. Business Finland. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.tapahtumateollisuus.fi/wp-content/uploads/2021/09/Tapahtumateollisuuden-toimialaselvitys-2021.pdf> [viitattu 26.4.2024].

Luonila, M., Kurlin, A., Karttunen, S. & Mäenpää, M. 2019. Taide- ja kulttuurifestivaalien vaikuttavuus: opetus- ja kulttuuriministeriön harkinnanvaraiset valtionavustukset festivaaleille vuonna 2018. Cuporen verkkojulkaisuja 52. Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore. WWW-dokumentti. Saatavissa:

https://www.cupore.fi/images/tiedostot/2019/cupore_festivaaliraportti_2019.pdf.

Luonila, M., Ruokolainen, O., Oksanen-Särelä, K., Kurlin Niiniaho, A., Vähsäntanen, S. & Karppinen, A. 2022. Taide- ja kulttuurifestivaalien aluetaloudelliset mekanismit: Aluetaloudellisten vaikutusten mittaamisen haasteet ja mahdollisuudet. Cuporen työpapereita 18. Kulttuuripoilitiikan tutkimuskeskus Cupore. WWW-dokumentti. Saatavissa: [https://www.cupore.fi/images/tiedostot/2022/taide- ja kulttuurifestivaalien aluetaloudelliset mekanismit cuporen tyopapereita 18.pdf](https://www.cupore.fi/images/tiedostot/2022/taide- ja kulttuurifestivaalien_aluetaloudelliset_mekanismit_cuporen_tyopapereita_18.pdf) [viitattu 30.4.2024].

Miettinen, A. 2024. Toimitusjohtaja. Haastattelu 30.9.2024. Osuuskauppa Suur-Savo.

Mikkeli Music Festival. Mikkelin Musiikkijuhlat. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://mikkelinmusiikkijuhlat.fi/mikkelin-musiikkijuhlat-lyhyesti> [viitattu 20.4.2024].

Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritakoski, J. 2015. Kehittämistyön menetelmät. Helsinki: Sanoma Pro. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaakkuri.224794?sid=2949101883>.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016. Taide- ja kulttuurifestivaalit – vahvistuva kulttuurinen voimavara. Esitys toimintaohjelmaksi vuosille 2017–2025. Saatavissa: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79061> [viitattu 30.4.2024].

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2018. Taide ja kulttuuri osana alueiden kehitystä, näkymä vuoteen 2025. Opetus ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2018:20. Saatavissa: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160801/OKM_20_2018.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 8.7.2024].

Pirfest ry & Innolink Research Oy. 2013. Pirkanmaan festivaalien ja kulttuuri-kohteiden vaikuttavuus 2013. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.pirfest.fi/wp-content/uploads/2016/08/Pirkanmaan_kulttuurikohteiden_vaikuttavuus2013.pdf [viitattu 8.7.2024].

Saayman, M., Saayman, A., Rossouw, R. & Van Wyk, L. 2015. Regional economic impacts of events: a comparison of methods. *South African Journal of Economic and Management Sciences* 2, 155–176. Verkkolehti. Saatavissa: <https://sajems.org/index.php/sajems/article/view/593> [viitattu 20.7.2024].

Seppola, R. 2023. Liiketalous- ja yhteiskuntatieteen tutkimusstrategiat, menetelmät. Helsinki: Books on Demand.

Tapahtumateollisuus ry. 2024. Mitä on Tapahtumateollisuus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.tapahtumateollisuus.fi/mita-on-tapahtumateollisuus/> [viitattu 26.4.2024].

Tohmo, T. 2005. Economic impacts of cultural events on localeconomies: an input–output analysis of the Kaustinen Folk Music Festival. *Tourism Economics* 11, 431–451. Verkkolehti. Saatavissa: <https://journals-sagepub->

com.ezproxy.xamk.fi/doi/epdf/10.5367/000000005774352980 [viitattu 15.5.2024].

Torre, A. & Scarborough, H. 2017. Reconsidering the estimation of the economic impact of cultural tourism. *Tourism Management* 4, 621–629. Verkkojulkaisu. Saatavissa: <https://www.sciencedirect.com.ezproxy.xamk.fi/science/article/pii/S0261517716301789?via%3Dihub> [viitattu 15.5.2024].

Tutkimus- ja analysointikeskus TAK Oy. 2017. Matkailun tulo- ja työllisyysvaikutukset, Keski-Suomi. WWW-dokumentti. Saatavissa: [https://keski-suomi.fi/wp-content/uploads/2020/09/25087-Matkailun tulo- ja työllisyysvaikutukset - Keski-Suomi .pdf](https://keski-suomi.fi/wp-content/uploads/2020/09/25087-Matkailun_tulo- ja_tyollisyysvaikutukset_-_Keski-Suomi_.pdf) [viitattu 8.7.2024].

Tuuri, H., Rumpunen, S., Korttesluoma A. & Katajavirta M. 2012. Etelä-Pohjanmaan kesätapahtumat 2012 – Kävijäprofiili, kävijätyytyväisyys ja aluetaloudellinen vaikuttavuus. Markkinatutkimuspalvelut. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://storage.googleapis.com/seamk-production/2018/01/kesatapahtumat2012.pdf> [viitattu: 20.7.2024].

Tykkyläinen, M. 2024a. Hallituksen puheenjohtaja. Haastattelu 3.4.2024. Mikkelin Musiikkijuhlien Kannatusyhdistys ry.

Tykkyläinen, M. 2024b. Hallituksen puheenjohtaja. Haastattelu 10.7.2024. Mikkelin Musiikkijuhlien Kannatusyhdistys ry.

Valli, R. 2015. Johdatus tilastolliseen tutkimukseen. 2. uudistettu painos. Helsinki: Gaudeamus.

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa: määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Tammi.

Vilka, H. 2021a. Tutki ja kehitä. Jyväskylä: PS-kustannus. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaakkuri227023?sid=2905126684>.

Vilka, H. 2021b. Näin onnistut opinnäytetyössä: ratkaisut tutkimuksen umpikujiin. Jyväskylä: PS-kustannus. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaakkuri.227174?sid=3015906641>.

Wirén, M., Westerholm, T. & Liikamaa, A. 2020. Tapahtumateollisuuden toimialatutkimus 2020. Osa.1. Disruptiolaboratorio. Turun yliopiston kauppakorkeakoulu. Saatavissa: <https://www.tapahtumateollisuus.fi/wp-content/uploads/2020/07/Tapahtumateollisuuden-toimialaraportti-2020-osa-1.pdf> [viitattu 7.7.2024].

Kyselylomake suomeksi ja englanniksi

1. Kuinka monena vuotena olet vierailut Mikkelin Musiikkijuhlilla (mukaan lukien tämän vuoden festivaali)?

- Tämä on ensimmäinen vierailuni
- Olen vierailut 2 vuotena
- Olen vierailut 3-5 vuotena
- Olen vierailut yli 5 vuotena
- En osaa sanoa

2. Onko Mikkeli vakituinen asuinpaikkakuntasi? *

- Kyllä
- Ei

3. Millä Mikkelin postinumeroalueella asut?

 ▼

4. Oletko Mikkelin tai naapurikuntien kesäasukas / vapaa-ajanasukas?

Naapurikunniksi luetaan Pertunmaa, Mäntyharju, Hirvensalmi, Juva. *

- Kyllä
- En

5. Millä liikennevälineellä matkustit Mikkeliin? Valitse pääasiallinen liikenneväline.

- Yksityisautolla
- Mopolla tai moottoripyörällä
- Linja-autolla
- Junalla
- Taksilla
- Muulla tavoin, miten?

6. Onko Mikkelin Musiikkijuhlilla vierailu paikkakunnalle matkustamisen ensisijainen syy? *

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

7. Kuinka todennäköisesti olisit matkustanut Mikkeliin, jos kyseistä festivaalia ei tänä vuonna järjestettäisi? *

- Erittäin epätodennäköisesti
- Melko epätodennäköisesti
- Melko todennäköisesti
- Erittäin todennäköisesti
- En osaa sanoa

8. Montako yötä vietit tai arvioit viettäväsi Mikkelin kaupungin alueella koko matkasi aikana? *

- En yövy matkan aikana
- Yhden yön
- 2 yötä
- 3 yötä
- 4 yötä
- 5 yötä tai enemmän
- En osaa sanoa

9. Kuinka monena päivänä osallistuit tai arvioit osallistuvasi Musiikkijuhlien ohjelmaan? *

- 1
 2
 3
 4
 5
 6-7
 8-9

10. Seuraavaksi esitetään kysymyksiä rahankäytöstäsi eri palveluihin Mikkelin Musiikkijuhlien aikana ja yhteydessä. Tällä pyritään selvittämään festivaalin alueellisia talousvaikutuksia.

HUOM! Mikäli olet ulkopaikkakuntalainen, arvioi kulutustasi koko tämänkertaisen Mikkelissä oleskelusi ajalta. Mikäli olet paikkakuntalainen, arvioi tapahtumakäyntien yhteydessä tapahtuvaa kulutustasi (kaikki tapahtumakäynnit yhteenlaskien).

Huomioithan vastatessasi kysymyksiin, että:

- lasket ainoastaan oman osuutesi käyttämästäsi rahasta
- et huomioi tapahtumalippuihin käytettyä rahaa
- lasket mukaan vain Mikkelissä tapahtuvan kulutuksen

11. Paljonko arvioit käyttäväsi rahaa majoituspalveluihin Musiikkijuhlien ja matkasi aikana Mikkelin alueella? (Esim. hotelli, airbnb, leirintäalue, tms.).

Laske vain oma osuutesi kuluista. *

- En yhtään
 1-25 €
 26-50 €
 51-75 €
 76-100 €
 101- 150 €
 151-250 €
 251-400 €
 401-600 €
 Yli 600 €

12. Paljonko arvioit käyttäväsi rahaa kahvila- ja ravintolapalveluihin Musiikkijuhlien aikana ja yhteydessä? Mikäli olet ulkopaikkakuntalainen, laske mukaan kulutus koko Mikkelissä olosi ajalta.

Laske mukaan vain oma osuutesi kuluista. *

- En yhtään
- 1-15 €
- 16-30 €
- 31-60 €
- 61- 90 €
- 91-150 €
- 151-200 €
- 201-300 €
- 301-400 €
- 401-600 €
- Yli 600 €

13. Paljonko arvioit käyttäväsi rahaa kulttuuri-, virkistys- ja hyvinvointipalveluihin matkasi aikana Mikkelin alueella? (Esim. näyttelyt, museot, teatteri, liikunta, aktiviteetit, kauneus- ja terveyspalvelut tms.).

Laske mukaan vain oma osuutesi kuluista. *

- En yhtään
- 1-15 €
- 16-30 €
- 31-60 €
- 61-100 €
- 101-150 €
- 151-200 €
- 201-300 €
- Yli 300 €

14. Paljonko arvioit käyttäväsi rahaa liikkumiseen Musiikkijuhlien aikana ja yhteydessä? (Esim. taksit, joukkoliikenne, polttoaine, autonvuokraus tms.). Mikäli olet ulkopaikkakuntalainen, laske mukaan kulutus koko Mikkelissä olosi ajalta.

Laske mukaan vain oma osuutesi kuluista. *

- En yhtään
- 1-15 €
- 16-30 €
- 31-60 €
- 61-100 €
- 101-150 €
- 151-200 €
- 201-300 €
- Yli 300 €

15. Paljonko arvioit käyttäväsi rahaa muihin ostoihin ja palveluihin Musiikkijuhlien aikana ja yhteydessä? (esim. myymälät, päivittäistavarakaupat, muut palvelut). Mikäli olet ulkopaikkakuntalainen, laske mukaan kulutus koko Mikkelissä olosi ajalta.

Laske mukaan vain oma osuutesi kuluista. *

- En yhtään
- 1-15 €
- 16-30 €
- 31-60 €
- 61-100 €
- 101-150 €
- 151-200 €
- 201-300 €
- 301-450 €
- 451-600 €
- Yli 600 €

16. Jos et osallistuisi Mikkelin Musiikkijuhlille, kuinka todennäköisesti käyttäisit Musiikkijuhlien johdosta kuluttamasi rahan vaihtoehtoisesti festivaali- tai lomamatkaan jollekin toiselle paikkakunnalle tai ulkomaille? *

- Erittäin epätodennäköisesti
- Melko epätodennäköisesti
- Melko todennäköisesti
- Erittäin todennäköisesti
- En osaa sanoa

17. Minkä ikäinen olet?

- 18-vuotias tai alle
- 19-24-vuotias
- 25-34-vuotias
- 35-44-vuotias
- 45-54-vuotias
- 55-64-vuotias
- 65-74-vuotias
- 75-vuotias tai enemmän

18. Mikä on sukupuolesi?

- Mies
- Nainen
- Muu
- En halua sanoa

19. Mikä on asuinmaasi? *

 ▼

20. Mikä on vakituinen asuinpaikkakuntasi? *

 ▼

21. Mikä seuraavista kuvaa mielestäsi parhaiten tämän hetken tilannettasi työmarkkinoilla?

- Johtoasemassa oleva
- Ylempi toimihenkilö
- Toimihenkilö
- Työntekijä
- Yrittäjä
- Opiskelija
- Työnhakija
- Eläkeläinen
- Muu
- En halua vastata

22. Kuinka tärkeäksi itsellesi koet Mikkelin Musiikkijuhlat asteikolla 0-10?

Siirrä liukukytkin haluamaasi kohtaan.

23. Kuinka tyytyväinen olet tapahtumaan asteikolla 0-10?

Siirrä liukukytkin haluamaasi kohtaan.

24. Mikä on mielestäsi tapahtuman suurin hyöty paikkakunnalle?

- Tapahtuma lisää paikkakunnan vetovoimaa
- Tapahtuma parantaa paikallisten hyvinvointia ja elämänlaatua
- Tapahtuma vilkastuttaa elinkeinoelämää ja lisää palveluntarjontaa
- Tapahtuma tarjoaa areenan verkostoitumiselle sekä erilaisten ihmisten kohtaamisille
- Muu, mikä?

25. Kiitos! Olet nyt vastannut kaikkiin kysymyksiin. Voit halutessasi vielä palata takaisin muuttamaan vastauksiasi tai lähettää vastauksesi painamalla Lähetä-painiketta.

Tämän jälkeen sinut ohjataan toiselle sivulle, jossa voit halutessasi jättää yhteystietosi arvontaa varten. Yhteystietokenttä on kyselystä erillisenä osiona, eikä siinä annettuja yhteystietoja voida yhdistää tämän kyselyn vastauksiin.

1. In how many different years have you visited the Mikkeli Music Festival (including this year)?

- This is my first visit
- I have visited in 2 different years
- I have visited in 3-5 different years
- I have visited in more than 5 different years
- Not sure

2. Is Mikkeli your permanent place of residence? *

- Yes
- No

3. Which Mikkeli postcode area do you live in?

4. Are you a summer resident / leisure resident of Mikkeli or neighbouring municipalities?

Neighbouring municipalities include Pertunmaa, Mäntyharju, Hirvensalmi ja Juva. *

- Yes
- No

5. What transportation did you use when travelling to Mikkeli? Choose the main mode of transportation.

- Private car
- Motorcycle or moped
- Bus
- Train
- Taxi
- Some other method. Specify?

6. Is Mikkeli Music Festival the primary reason for travelling to Mikkeli? *

- Yes
- No
- Not sure

7. How likely would have you traveled to Mikkeli if this festival did not take place this year? *

- Very unlikely
- Somewhat unlikely
- Somewhat likely
- Very likely
- Not sure

8. How many nights did you spend or expect to spend in the city of Mikkeli during your trip? *

- I don't spend any nights during my trip
- One night
- 2 nights
- 3 nights
- 4 nights
- 5 nights or more
- Not sure

9. How many days did you participate or plan to participate in the Music Festival program? *

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6-7
- 8-9

10. Next questions are asked about your spendings on various services during the Mikkeli Music Festival. This is to estimate the regional economic impact of the festival.

NOTE! If you come from outside of Mikkeli, estimate your consumption for the entire period of your stay in Mikkeli. If you are a local, estimate your consumption during visits at the event (combining all visits).

When answering questions, please note that:

- only calculate your own share of the money you spend
- don't take into account the money spent on tickets of the event
- include only the consumption in Mikkeli

11. How much do you estimate to spend on accommodation during the Music Festival and your trip in Mikkeli? (e.g. hotel, airbnb, camping, etc.).

Calculate only your share of the costs. *

- None
- EUR 1-25
- EUR 26-50
- EUR 51-75
- EUR 76-100
- EUR 101- 150
- EUR 151-250
- EUR 251-400
- EUR 401-600
- EUR 601 or more

12. How much do you estimate to spend on cafés and restaurants during or in connection with the Music Festival? If you come from outside of Mikkeli, include spending during your entire visit in Mikkeli.

Calculate only your share of the cost. *

- None
- EUR 1-15
- EUR 16-30
- EUR 31-60
- EUR 61- 90
- EUR 91-150
- EUR 151-200
- EUR 201-300
- EUR 301-400
- EUR 401-600
- EUR 601 or more

13. How much do you estimate to spend on cultural, recreational and wellness services during your trip in Mikkeli? (e.g. exhibitions, museums, theatre, sports, outdoor and indoor activities, beauty and health services, etc.).

Calculate only your share of the cost. *

- None
- EUR 1-15
- EUR 16-30
- EUR 31-60
- EUR 61-100
- EUR 101-150
- EUR 151-200
- EUR 201-300
- EUR 301 or more

14. How much do you estimate to spend on transportation during or in connection with the Music Festival? (e.g. taxis, public transport, fuel, car rental, etc.). If you come from outside of Mikkeli, include spending during your entire visit in Mikkeli.

Calculate only your share of the cost. *

- None
- EUR 1-15
- EUR 16-30
- EUR 31-60
- EUR 61-100
- EUR 101-150
- EUR 151-200
- EUR 201-300
- EUR 301 or more

15. How much do you estimate to spend on other purchases and services during or in connection with the Music Festival? (e.g. shops, grocery stores, other services). If you come from outside of Mikkeli, include spending during your entire visit in Mikkeli.

Calculate only your share of the cost. *

- None
- EUR 1-15
- EUR 16-30
- EUR 31-60
- EUR 61-100
- EUR 101-150
- EUR 151-200
- EUR 201-300
- EUR 301-450
- EUR 451-600
- EUR 601 or more

16. If you would not have attended the Mikkeli Music Festival, how likely would you be to spend the money you spent on this Music Festival, alternatively on a festival or a holiday trip to another locality or abroad? *

- Very unlikely
- Somewhat unlikely
- Somewhat likely
- Very likely
- Not sure

17. How old are you?

- 18 years or under
- 19-24 years
- 25-34 years
- 35-44 years
- 45-54 years
- 55-64 years
- 65-74 years
- 75 years or more

18. What is your gender?

- Male
- Female
- Other
- Prefer not to respond

19. What is your country of residence? *

20. What is your permanent place of residence? *

21. Which of the following do you think best describes your current situation in the labour market?

- Leading position
- Senior white-collar employee
- White-collar employee
- Employee
- Entrepreneur
- Student
- Job applicant
- Retired
- Other
- Prefer not to respond

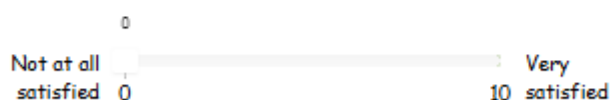
22. How important do you feel Mikkeli Music Festival is for you on a scale 0-10?

Move the slider to indicate importance.

23. How satisfied are you with the event on a scale 0-10?

Move the slider to indicate satisfaction level.

24. What do you think is the biggest benefit of the event to the locality?

- The event increases the attraction of the locality
- The event improves the well-being and quality of life for locals
- The event boosts business environment and increases the supply of services
- The event provides an arena for networking and encounters between different people
- Something else. Specify?

25. Thank you! You have now answered all the questions. If you wish, you can still go back and change your answers or send your answers by pressing the Sent button.

You will then be redirected to another page where you can leave your contact information for the draw. The contact field is a separate section from the query, and the contact information can not be combined with the answers in this query.

Saatekirje suomeksi ja englanniksi

Kyselytutkimus Mikkelin Musiikkijuhlien kävijöille

Arvoisa festivaalivieras!

Teemme tutkimusta Mikkelin Musiikkijuhlien aluetaloudellisista vaikutuksista, sekä vaikutuksista Mikkelin alueen elinvoimaan. Tutkimuksella on suuri merkitys festivaalin suunnittelu- ja kehitystyölle. Toivomme sinun vastaavan seuraavaan kyselyyn koskien rahankäyttöä festivaalien aikana. Jokainen vastaus on meille erittäin tärkeä, ja olemmekin hyvin kiitollisia ajastasi. Kyselyyn vastaaminen kestää noin 5 minuuttia. Vastauksia pyydämme 23.8.2024 mennessä.

Tämä tutkimus toteutetaan opinnäytetyönä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa. Kyselytutkimus toteutetaan anonymisti, eikä yksittäistä vastaajaa pystytä tunnistamaan tutkimusprosessin missään vaiheessa. Kyselyn tulokset raportoidaan opinnäytetyössä ja niitä tullaan jatkossa hyödyntämään Mikkelin Musiikkijuhlien Kannatusyhdistys ry:n strategisessa suunnittelussa.

Kaikkien yhteystietojensa antaneiden kesken arvotaan kaksi vapaavalintaista konserttilippua Mikkelin Musiikkijuhlien 2025 juhlaviikon konsertteihin.

Mikäli tutkimuksen suhteen ilmenee kysyttävää, voit olla yhteydessä tutkimuksen toteuttajaan. Suuret kiitokset jo etukäteen kaikille kyselyyn vastanneille.

Tässä linkki tutkimuksen tietosuojailmoitukseen:

https://ksamk-my.sharepoint.com/:b:/g/personal/emito007_edu_xamk_fi/E5vluuQS8a9CnlWV7Q0RavcBe-zvKC5c

Yhteistyöterveisin,

Opinnäytetyön tekijä ja tutkimuksen toteuttaja
Milla Vikström
vikstrommilla@gmail.com
045 120 3420

Mikkelin Musiikkijuhlien Kannatusyhdistys ry:n hallituksen puheenjohtaja
Markus Tykkyläinen
puheenjohtaja@mikkelinmusiikkijuhlat.fi
050 596 5482

Seuraava

MIKKELI MUSIC FESTIVAL
MIKKELIN MUSIIKKIJUHLAT

Survey for the visitors of Mikkeli Music Festival

Honoured festival guest!

We are conducting a research on the regional economic impacts of the Mikkeli Music Festival. This study has a great importance for the future planning and development of the festival. We hope you could answer the following questionnaire. Each answer is very important to us, and we are very grateful for your time. Answering the questionnaire takes approximately 5 minutes. We kindly ask you to submit your answers by 23 August 2024.

This research is carried out as a thesis at the South-Eastern Finland University of Applied Sciences. The survey is conducted anonymously and it is not possible to identify an individual respondent at any stage of the research process. The results of the survey will be reported in the thesis and will be used in the strategic planning of of the Mikkeli Music Festival.

Two free-choice concert tickets for the Mikkeli Music Festival 2025 will be drawn among all those who gives their contact information.

If you have any questions about the study, you can contact the research provider. Thank you in advance for collaboration.

Here is a link to the study's privacy statement:

https://ksamk-my.sharepoint.com/:b:/g/personal/emito007_edu_xamk_fi/E5vluuQ58a9CnlWV7Q0Ravofe-zvKC5c

Best regards,

Thesis author and researcher
Milla Vikström
vikstrommilla@gmail.com
045 120 3420

Chairman of the Mikkeli Music Festival board
Markus Tykkyläinen
puheenjohtaja@mikkelinmusiikkijuhlat.fi
050 596 5482

Next

Tietosuojailmoitus

1

Tietosuojailmoitus Mikkelin Musiikkijuhlan aluetaloudellisen vaikuttavuuden tutkimukseen osallistuville

(Tietosuojalaki 2018/1050, EU:n yleinen tietosuoja-asetus 2016/679)

Pyydämme sinua osallistumaan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (Xamk) opintoihin sisältyvään opinnäytetyöhön liittyvään tutkimukseen.

Opinnäytetyöhön osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja voit keskeyttää osallistumisesi koska tahansa. Mikäli keskeytät tutkimuksen tai peruutat suostumuksen, keskeyttämiseen ja suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja voidaan käyttää osana tutkimusaineistoa.

Tässä tietosuojaselosteessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään opinnäytetyössä, mitä oikeuksia sinulla on ja miten voit vaikuttaa tietojesi käsittelyyn.

1. Opinnäytetyön rekisterinpitäjä

Tämän tutkimuksen ja opinnäytetyön rekisterinpitäjä on Milla Vikström

E-mail: vikstrommilla@gmail.com

Puh: 045 120 3420

2. Opinnäytetyön suorittajat

Milla Vikström

3. Mihin tarkoitukseen henkilötietojani kerätään ja käsitellään?

Henkilötietoja kerätään ja käsitellään Mikkelin Musiikkijuhlien kävijöille suunnatussa kyselytutkimuksessa. Kyselyn tarkoitus on kartoittaa kävijöiden rahankäyttöä festivaalin aikana ja sen yhteydessä. Kyselytutkimuksen avulla selvitetään festivaalin aluetaloudellista vaikuttavuutta ja tuloksista johdettuja analyyseja sekä raporteja hyödynnetään festivaalin strategisessa suunnittelussa.

4. Millä perusteella henkilötietojani käsitellään opinnäytetyössä?

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen (EU 679/2016 6,1 a) mukaisella perusteella:

Tutkittavan suostumus

5. Opinnäytetyön aihe ja kesto

Opinnäytetyön aihe on Mikkelin Musiikkijuhlien aluetaloudellisen vaikuttavuuden tutkimus. Opinnäytetyön kesto on noin 3 kuukautta.

6. Mitä tietoja minusta käsitellään?

Asuinmaa, asuinpaikka, ikä, sukupuoli

7. Kerätäänkö ja käsitelläänkö opinnäytetyössä arkaluonteisia tietoja?

Opinnäytetyössä ei kerätä ja käsitellä arkaluonteisia henkilötietoja.

8. Mistä lähteistä tietoni kerätään?

Henkilötiedot saadaan kyselytutkimuksen vastauksista.

9. Luovutetaanko henkilötietojani kolmansille osapuolille?

Rekisteristä ei luovuteta tietoja kolmansille osapuolille.

10. Käsitelläänkö tietojani EU:n tai ETA:n ulkopuolella?

Tietojasi ei siirretä tai käsitellä EU:n tai ETA:n ulkopuolella.

Xamkissa käytetään tallennustilana pilvipalveluita (Teams ja OneDrive). Microsoft saattaa siirtää näihin palveluihin tallennettua tietoa tai niiden varmuuskopioita EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle. Microsoftin tietosuojalauseke on luettavissa osoitteesta: <https://privacy.microsoft.com/fi-FI/privacystatement>

11. Kuinka kauan henkilötietojani säilytetään?

Henkilötietoja säilytetään opinnäytetyön julkaisemisesta yhden kuukauden verran eteenpäin. Tämän jälkeen henkilötiedot hävitetään.

12. Miten henkilötietoni säilytetään ja suojataan?

Kyselytutkimus toteutetaan anonymisti, eikä yksittäistä vastaajaa pystytä tunnistamaan tutkimusprosessin missään vaiheessa. Verkkokyselyllä kerätyt henkilötiedot ovat sähköisessä muodossa ja niihin pääsy on ainoastaan tutkimuksen toteuttajalla ja oppilaitoksen opinnäytetyötä ohjaavalla rajatulla tiimillä. Manuaalisesti kerätyt kyselyt säilytetään rajattujen henkilöiden hallussa, kunnes niiden tiedot pikimmiten viedään sähköiseen muotoon ja manuaaliset kyselyt tuhotaan. Sähköiset tiedot ovat kaikki salasanojen takana suojattuna.

13. Miten voin käyttää tietosuojasetuksen mukaisia oikeuksiani?

3

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa, johon voi ottaa yhteyttä on: Milla Vikström, puh 045 120 3420

- a) Suostumuksen peruuttaminen (tietosuoja-asetuksen 7 artikla)
Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritettujen käsittelyjen lainmukaisuuteen.
- b) Oikeus saada pääsy tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)
Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi ja mitä henkilötietojasi käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.
- c) Oikeus tietojen oikaisemiseen (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)
Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.
- d) Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetuksen 17 artikla)
Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista tietyissä tapauksissa.
- e) Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (tietosuoja-asetuksen 18 artikla)
Sinulla on oikeus henkilötietojesi käsittelyn rajoittamiseen tietyissä tilanteissa kuten, jos kiistät henkilötietojesi paikkansapitävyyden.
- f) Vastustamisoikeus (tietosuoja-asetuksen 21 artikla)
Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojesi käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun. Tällöin ammattikorkeakoulu ei voi käsitellä henkilötietojasi, paitsi jos se voi osoittaa, että käsittelyyn on olemassa huomattavan tärkeä ja perusteltu syy, joka syrjäyttää oikeutesi.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kuvatuista oikeuksista saatetaan tietyissä yksittäistapauksissa poiketa tietosuoja-asetuksessa ja Suomen tietosuojalaissa säädetyillä perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus erityisesti vakinaisen asuin- tai työpaikkasi sijainnin mukaiselle valvontaviranomaiselle, mikäli katsot, että henkilötietojen käsittelyssä rikotaan EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (EU) 2016/679, Suomessa valvontaviranomainen on tietosuojavaltuutettu.

14. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Xamkin tietosuojavastaava on Markus Häkkinen. Häneen saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuojavastaava@xamk.fi

Frekvenssi- ja prosenttijakaumat (festivaalivieraita koskevat taustatietokysymykset

Mikä on asuinmaasi?

Vastaajien määrä: 360

	n	Prosentti
Suomi	352	97,7%
Espanja	1	0,3%
Israel	2	0,6%
Niue	1	0,3%
Ruotsi	1	0,3%
Sveitsi	1	0,3%
Turkki	1	0,3%
Yhdistynyt kuningaskunta	1	0,3%

Onko Mikkeli vakituinen asuinpaikkakuntasi?

Vastaajien määrä: 535

	n	Prosentti
Kyllä	175	32,7%
Ei	360	67,3%

Mikä on vakituinen asuinpaikkakuntasi?

Vastaajien määrä: 352

	n	Prosentti
Espoo	48	13,6%
Hamina	1	0,3%
Hanko	1	0,3%
Hattula	1	0,3%
Heinola	2	0,6%
Heinävesi	1	0,3%
Helsinki	120	34,1%
Hirvensalmi	4	1,1%
Hollola	2	0,6%
Hyvinkää	4	1,1%
Hämeenlinna	3	0,9%
Iisalmi	1	0,3%
Imatra	2	0,6%
Janakkala	2	0,6%
Joensuu	2	0,6%
Joroinen	1	0,3%
Juva	4	1,1%
Jyväskylä	11	3,1%
Järvenpää	2	0,6%
Kaarina	2	0,6%
Kaavi	1	0,3%
Kangasala	2	0,6%
Kangasniemi	3	0,9%
Karkkila	2	0,6%
Kauniainen	1	0,3%
Kerava	7	2,0%
Kirkkonummi	1	0,3%
Kokkola	1	0,3%
Konnevesi	1	0,3%
Kotka	3	0,9%
Kouvola	7	2,0%
Kuhmo	1	0,3%
Kuopio	16	4,5%
Lahti	9	2,6%
Lappeenranta	8	2,3%
Lempäälä	1	0,3%
Lohja	3	0,9%

Masku	1	0,3%
Mustasaari	1	0,3%
Mäntsälä	3	0,9%
Mäntyharju	5	1,4%
Nurmijärvi	3	0,9%
Pertunmaa	1	0,3%
Pieksämäki	6	1,7%
Pirkkala	1	0,3%
Pori	2	0,6%
Porvoo	1	0,3%
Puumala	2	0,6%
Raasepori	1	0,3%
Rautalampi	1	0,3%
Riihimäki	2	0,6%
Rovaniemi	1	0,3%
Savonlinna	5	1,4%
Sipoo	1	0,3%
Taipalsaari	1	0,3%
Tampere	10	2,8%
Turku	6	1,7%
Tuusula	1	0,3%
Vantaa	14	4,0%
Ylöjärvi	1	0,3%
Äänekoski	1	0,3%

Oletko Mikkelin tai naapurikuntien kesäasukas / vapaa-ajanasukas?

Naapurikunniksi luetaan Pertunmaa, Mäntyharju, Hirvensalmi, Juva.

Vastaajien määrä: 360

	n	Prosentti
Kyllä	118	32,8%
En	242	67,2%

Minkä ikäinen olet?

Vastaajien määrä: 535

	n	Prosentti
18-vuotias tai alle	0	0,0%
19-24-vuotias	2	0,4%
25-34-vuotias	8	1,5%
35-44-vuotias	33	6,2%
45-54-vuotias	53	9,9%
55-64-vuotias	124	23,2%
65-74-vuotias	187	34,9%
75-vuotias tai enemmän	128	23,9%

Mikä on sukupuolesi?

Vastaajien määrä: 533

	n	Prosentti
Mies	141	26,5%
Nainen	387	72,6%
Muu	0	0,0%
En halua sanoa	5	0,9%

Mikä seuraavista kuvaa mielestäsi parhaiten tämän hetken tilannettasi työmarkkinoilla?

Vastaajien määrä: 535

	n	Prosentti
Johtoasemassa oleva	28	5,2%
Ylempi toimihenkilö	66	12,3%
Toimihenkilö	46	8,6%
Työntekijä	38	7,1%
Yrittäjä	27	5,0%
Opiskelija	3	0,6%
Työnhakija	3	0,6%
Eläkeläinen	315	58,9%
Muu	6	1,1%
En halua vastata	3	0,6%

Kuinka monena vuotena olet vieraillut Mikkelin Musiikkijuhlilla (mukaan lukien tämän vuoden festivaali)?

Vastaajien määrä: 531

	n	Prosentti
Tämä on ensimmäinen vierailuni	123	23,2%
Olen vieraillut 2 vuotena	95	17,9%
Olen vieraillut 3-5 vuotena	135	25,4%
Olen vieraillut yli 5 vuotena	171	32,2%
En osaa sanoa	7	1,3%

Kuinka monena vuotena olet vierailut Mikkelin Musiikkijuhlilla (mukaan lukien tämän vuoden festivaali)?

Vastaajien määrä: 531

	Mikkelissä asuvat		Ulkopaikkakuntalaiset		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	
Tämä on ensimmäinen vierailuni	20	11,6%	103	28,8%	123
Olen vierailut 2 vuotena	25	14,4%	70	19,5%	95
Olen vierailut 3-5 vuotena	48	27,7%	87	24,3%	135
Olen vierailut yli 5 vuotena	75	43,4%	96	26,8%	171
En osaa sanoa	5	2,9%	2	0,6%	7
Yhteensä	173		358		531

Millä liikennevälineellä matkustit Mikkeliin? Valitse pääasiallinen liikenneväline.

Vastaajien määrä: 358

	n	Prosentti
Yksityisautolla	303	84,6%
Mopolla tai moottoripyörällä	0	0,0%
Linja-autolla	10	2,8%
Junalla	42	11,7%
Taksilla	1	0,3%
Muulla tavoin, miten?	2	0,6%

Millä Mikkelin postinumeroalueella asut?

Vastaaajien määrä: 171

	n	Prosentti
50100	67	39,2%
50101	1	0,6%
50120	4	2,3%
50130	21	12,3%
50150	4	2,3%
50160	9	5,2%
50170	12	7,0%
50180	2	1,2%
50190	15	8,8%
50200	2	1,2%
50500	2	1,2%
50600	12	7,0%
50670	1	0,6%
50700	2	1,2%
50800	3	1,7%
52100	3	1,7%
52300	7	4,1%
52360	1	0,6%
52420	1	0,6%
52830	1	0,6%
77380	1	0,6%

Frekvenssi- ja prosenttijakaumat (festivaalin vetovoimaa koskevat kysymykset)

Kuinka tärkeäksi itsellesi koet Mikkelin Musiikkijuhlat asteikolla 0-10?

Siirrä liukukytkin haluamaasi kohtaan.

Vastaajien määrä: 534

Minimiarvo	Maksimiarvo	Keskiarvo	Mediaani	Summa	Keskihajonta
0,0	10,0	8,0	8,0	4289,0	1,8

Kuinka tyytyväinen olet tapahtumaan asteikolla 0-10?

Siirrä liukukytkin haluamaasi kohtaan.

Vastaajien määrä: 527

Minimiarvo	Maksimiarvo	Keskiarvo	Mediaani	Summa	Keskihajonta
2,0	10,0	8,7	9,0	4588,0	1,4

Mikä on mielestäsi tapahtuman suurin hyöty paikkakunnalle?

Vastaajien määrä: 528

	n	Prosentti
Tapahtuma lisää paikkakunnan vetovoimaa	327	61,9%
Tapahtuma parantaa paikallisten hyvinvointia ja elämänlaatua	83	15,7%
Tapahtuma vilkastuttaa elinkeinoelämää ja lisää palveluntarjontaa	80	15,2%
Tapahtuma tarjoaa areenan verkostoitumiselle sekä erilaisten ihmisten kohtaamisille	20	3,8%
Muu, mikä?	18	3,4%

Mikä on mielestäsi tapahtuman suurin hyöty paikkakunnalle?

Vastaajien määrä: 528

	Mikkelissä asuvat		Ulkopaikkakuntalaiset		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	
Tapahtuma lisää paikkakunnan vetovoimaa	104	59,8%	223	63,0%	327
Tapahtuma parantaa paikallisten hyvinvointia ja elämänlaatua	31	17,8%	52	14,7%	83
Tapahtuma vilkastuttaa elinkeinoelämää ja lisää palveluntarjontaa	24	13,8%	56	15,8%	80
Tapahtuma tarjoaa areenan verkostoitumiselle sekä erilaisten ihmisten kohtaamisille	9	5,2%	11	3,1%	20
Muu, mikä?	6	3,4%	12	3,4%	18
Yhteensä	174		354		528

Lisättekstikenttään annetut vastaukset

Näytä kaikki

Vastausvaihtoehdot Teksti

Onko Mikkelin Musiikkijuhlilla vierailu paikkakunnalle matkustamisen ensisijainen syy?
Vastaajien määrä: 360

	n	Prosentti
Kyllä	224	62,2%
Ei	134	37,2%
En osaa sanoa	2	0,6%

Onko Mikkelin Musiikkijuhlilla vierailu paikkakunnalle matkustamisen ensisijainen syy?
Vastaajien määrä: 360

	Kesä- tai vapaa-ajanasukas		Muu matkailija		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	
Kyllä	32	27,1%	192	79,3%	224
Ei	85	72,0%	49	20,3%	134
En osaa sanoa	1	0,9%	1	0,4%	2
Yhteensä	118		242		360

Kuinka todennäköisesti olisit matkustanut Mikkeliin, jos kyseistä festivaalia ei tänä vuonna järjestettäisi?
Vastaajien määrä: 360

	n	Prosentti
Erittäin epätodennäköisesti	104	28,9%
Melko epätodennäköisesti	56	15,6%
Melko todennäköisesti	60	16,7%
Erittäin todennäköisesti	129	35,8%
En osaa sanoa	11	3,0%

Kuinka todennäköisesti olisit matkustanut Mikkeliin, jos kyseistä festivaalia ei tänä vuonna järjestettäisi?
Vastaajien määrä: 360

	Kesä- tai vapaa-ajanasukas		Muu matkailija		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	
Erittäin epätodennäköisesti	11	9,3%	93	38,4%	104
Melko epätodennäköisesti	6	5,1%	50	20,7%	56
Melko todennäköisesti	17	14,4%	43	17,8%	60
Erittäin todennäköisesti	82	69,5%	47	19,4%	129
En osaa sanoa	2	1,7%	9	3,7%	11
Yhteensä	118		242		360

Montako yötä vietit tai arvioit viettäväsi Mikkelin kaupungin alueella koko matkasi aikana?

Vastaajien määrä: 360

	n	Prosentti
En yövy matkan aikana	110	30,6%
Yhden yön	89	24,7%
2 yötä	57	15,8%
3 yötä	23	6,4%
4 yötä	14	3,9%
5 yötä tai enemmän	60	16,7%
En osaa sanoa	7	1,9%

Montako yötä vietit tai arvioit viettäväsi Mikkelin kaupungin alueella koko matkasi aikana?

Vastaajien määrä: 360

	Kesä- tai vapaa-ajanasukas		Muu matkailija		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	
En yövy matkan aikana	37	31,3%	73	30,2%	110
Yhden yön	10	8,5%	79	32,6%	89
2 yötä	6	5,1%	51	21,1%	57
3 yötä	8	6,8%	15	6,2%	23
4 yötä	5	4,2%	9	3,7%	14
5 yötä tai enemmän	46	39,0%	14	5,8%	60
En osaa sanoa	6	5,1%	1	0,4%	7
Yhteensä	118		242		360

Kuinka monena päivänä osallistuit tai arvioit osallistuvasi Musiikkijuhlien ohjelmaan?

Vastaajien määrä: 535

	n	Prosentti
1	301	56,3%
2	140	26,2%
3	44	8,2%
4	23	4,3%
5	14	2,6%
6-7	11	2,0%
8-9	2	0,4%

Kuinka monena päivänä osallistuit tai arvioit osallistuvasi Musiikkijuhlien ohjelmaan?

Vastaajien määrä: 535

	Mikkelissä asuvat		Ulkopaikkakuntalaiset		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	
1	70	40,0%	231	64,2%	301
2	52	29,7%	88	24,4%	140
3	24	13,7%	20	5,5%	44
4	13	7,4%	10	2,8%	23
5	8	4,6%	6	1,7%	14
6-7	7	4,0%	4	1,1%	11
8-9	1	0,6%	1	0,3%	2
Yhteensä	175		360		535

Frekvenssi- ja prosenttijakaumat (festivaalivieraiden kulutusta koskevat kysymykset)

Paljonko arvioit käyttäväsi rahaa majoituspalveluihin Musiikkijuhlien ja matkasi aikana Mikkelin alueella? (Esim. hotelli, airbnb, leirintäalue, tms.).

Laske vain oma osuutesi kuluista.

Vastaajien määrä: 360

	n	Prosentti
En yhtään	193	53,8%
1-25 €	5	1,4%
26-50 €	18	5,0%
51-75 €	18	5,0%
76-100 €	30	8,3%
101- 150 €	36	10,0%
151-250 €	34	9,4%
251-400 €	18	5,0%
401-600 €	2	0,6%
Yli 600 €	6	1,7%

	Yhteenvetotilasto
Keskiarvo	3,2
Mediaani	1,0
Moodi	En yhtään
Keskihajonta	2,7

Paljonko arvioit käyttäväsi rahaa majoituspalveluihin Musiikkijuhlien ja matkasi aikana Mikkelin alueella? (Esim. hotelli, airbnb, leirintäalue, tms.).

Laske vain oma osuutesi kuluista.

Vastaajien määrä: 360

	Kesä- tai vapaa-ajanasukas		Muu matkailija		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	
En yhtään	90	76,3%	103	42,6%	193
1-25 €	1	0,9%	4	1,7%	5
26-50 €	3	2,5%	15	6,2%	18
51-75 €	2	1,7%	16	6,6%	18
76-100 €	5	4,2%	25	10,3%	30
101- 150 €	5	4,2%	31	12,8%	36
151-250 €	7	5,9%	27	11,2%	34
251-400 €	1	0,9%	17	7,0%	18
401-600 €	0	0,0%	2	0,8%	2
Yli 600 €	4	3,4%	2	0,8%	6
Yhteensä	118		242		360

	Yhteenvetotilasto Kesä- tai vapaa-ajanasukas	Yhteenvetotilasto Muu matkailija
Keskiarvo	2,2	3,7
Mediaani	1,0	3,0
Moodi	En yhtään	En yhtään
Keskihajonta	2,4	2,7

Paljonko arvioit käyttäväsi rahaa kahvila- ja ravintolapalveluihin Musiikkijuhlien aikana ja yhteydessä? Mikäli olet ulkopaikkakuntalainen, laske mukaan kulutus koko Mikkelissä olosi ajalta.

Laske mukaan vain oma osuutesi kuluista.

Vastaajien määrä: 535

	Mikkelissä asuvat		Ulkopaikkakuntalaiset		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	
En yhtään	31	17,7%	27	7,5%	58
1-15 €	48	27,4%	27	7,5%	75
16-30 €	43	24,6%	78	21,7%	121
31-60 €	23	13,2%	73	20,3%	96
61- 90 €	16	9,1%	50	13,9%	66
91-150 €	10	5,7%	60	16,7%	70
151-200 €	3	1,7%	23	6,4%	26
201-300 €	1	0,6%	13	3,6%	14
301-400 €	0	0,0%	7	1,9%	7
401-600 €	0	0,0%	0	0,0%	0
Yli 600 €	0	0,0%	2	0,6%	2
Yhteensä	175		360		535

	Yhteenvetotilasto Mikkelissä asuvat	Yhteenvetotilasto Ulkopaikkakuntalaiset
Keskiarvo	3,0	4,4
Mediaani	3,0	4,0
Moodi	1-15 €	16-30 €
Keskihajonta	1,6	1,9

Paljonko arvioit käyttäväsi rahaa kulttuuri-, virkistys- ja hyvinvointipalveluihin matkasi aikana Mikkelin alueella? (Esim. näyttelyt, museot, teatteri, liikunta, aktiviteetit, kauneus- ja terveyspalvelut tms.).

Laske mukaan vain oma osuutesi kuluista.

Vastaajien määrä: 360

	n	Prosentti
En yhtään	177	49,2%
1-15 €	38	10,5%
16-30 €	47	13,1%
31-60 €	39	10,8%
61-100 €	24	6,7%
101-150 €	20	5,6%
151-200 €	7	1,9%
201-300 €	3	0,8%
Yli 300 €	5	1,4%

	Yhteenvetotilasto
Keskiarvo	2,5
Mediaani	2,0
Moodi	En yhtään
Keskihajonta	1,9

Paljonko arvioit käyttäväsi rahaa liikkumiseen Musiikkijuhlien aikana ja yhteydessä? (Esim. taksit, joukkoliikenne, polttoaine, autonvuokraus tms.). Mikäli olet ulkopaikkakuntalainen, laske mukaan kulutus koko Mikkelissä olosi ajalta.

Laske mukaan vain oma osuutesi kuluista.

Vastaajien määrä: 535

	Mikkelissä asuvat		Ulkopaikkakuntalaiset		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	
En yhtään	83	47,4%	130	36,1%	213
1-15 €	56	32,0%	67	18,6%	123
16-30 €	24	13,7%	69	19,2%	93
31-60 €	11	6,3%	53	14,7%	64
61-100 €	1	0,6%	29	8,1%	30
101-150 €	0	0,0%	8	2,2%	8
151-200 €	0	0,0%	2	0,6%	2
201-300 €	0	0,0%	1	0,3%	1
Yli 300 €	0	0,0%	1	0,3%	1
Yhteensä	175		360		535

	Yhteenvetotilasto Mikkelissä asuvat	Yhteenvetotilasto Ulkopaikkakuntalaiset
Keskiarvo	1,8	2,5
Mediaani	2,0	2,0
Moodi	En yhtään	En yhtään
Keskihajonta	0,9	1,5

Paljonko arvioit käyttäväsi rahaa muihin ostoihin ja palveluihin Musiikkijuhlien aikana ja yhteydessä? (esim. myymälät, päivittäistavarakaupat, muut palvelut). Mikäli olet ulkopaikkakuntalainen, laske mukaan kulutus koko Mikkelissä olosi ajalta.

Laske mukaan vain oma osuutesi kuluista.

Vastaajien määrä: 535

	Mikkelissä asuvat		Ulkopaikkakuntalaiset		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	
En yhtään	90	51,4%	74	20,5%	164
1-15 €	14	8,0%	42	11,7%	58
16-30 €	23	13,1%	54	15,0%	77
31-60 €	23	13,1%	76	21,1%	99
61-100 €	15	8,8%	59	16,4%	74
101-150 €	4	2,3%	19	5,3%	23
151-200 €	4	2,3%	11	3,0%	15
201-300 €	1	0,8%	11	3,1%	12
301-450 €	1	0,8%	6	1,7%	7
451-600 €	0	0,0%	1	0,3%	1
Yli 600 €	0	0,0%	7	1,9%	7
Yhteensä	175		360		535

	Yhteenvetotilasto Mikkelissä asuvat	Yhteenvetotilasto Ulkopaikkakuntalaiset
Keskiarvo	2,4	3,7
Mediaani	1,0	4,0
Moodi	En yhtään	31-60 €
Keskihajonta	1,8	2,2

Jos et osallistuisi Mikkelin Musiikkijuhlille, kuinka todennäköisesti käyttäisit Musiikkijuhlien johdosta kuluttamasi rahan vaihtoehtoisesti festivaali- tai lomamatkaan jollekin toiselle paikkakunnalle tai ulkomaille?

Vastaajien määrä: 175

	n	Prosentti
Erittäin epätodennäköisesti	56	32,0%
Melko epätodennäköisesti	48	27,4%
Melko todennäköisesti	40	22,9%
Erittäin todennäköisesti	12	6,8%
En osaa sanoa	19	10,9%

Kyselyyn vastanneiden suhteuttaminen kaikkiin kävijöihin

Kyselyn tulosten suhteuttaminen kaikkiin kävijöihin

Kysely			Kaikki kävijät		
	n	%		n	%
Kaikki vastaajat	535	100 %	Kaikki kävijät	4600	100 %
Paikkakuntalaiset	175	33 %	Paikkakuntalaiset	1518	33 %
Ulkopaikkakuntalaiset	360	67 %	Ulkopaikkakuntalaiset	3082	67 %
Kesä- tai vapaa-ajanasukkaiden osuus ulkopaikkakuntalaisista	118	33 %	Kesä- tai vapaa-ajanasukkaiden osuus ulkopaikkakuntalaisista	1017	33 %
Muiden matkailijoiden osuus ulkopaikkakuntalaisista	242	67 %	Muiden matkailijoiden osuus ulkopaikkakuntalaisista	2065	67 %

Vastaajista kaikkien ulkopaikkakuntalaisten majoituspalveluihin alueella käyttämä rahamäärä (min - max)					
MIN			MAX		
€	n	=	€	n	=
0	193	- €	0	193	- €
1	5	5 €	25	5	125 €
26	18	468 €	50	18	900 €
51	18	918 €	75	18	1350 €
76	30	2280 €	100	30	3000 €
101	36	3636 €	150	36	5400 €
151	34	5134 €	250	34	8500 €
251	18	4518 €	400	18	7200 €
401	2	802 €	600	2	1200 €
601	6	3606 €	601	6	3606 €
TOTAL MIN		21 367 €	TOTAL MAX		31 281 €
TOTAL MIN / HLÖ		59 €	TOTAL MAX / HLÖ		87 €
TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		182 925 €	TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		267 800 €

Vastaajista kesä- tai vapaa-ajanasukkaiden majoituspalveluihin alueella käyttämä rahamäärä (min - max)					
MIN			MAX		
€	n	=	€	n	=
0	90	- €	0	90	- €
1	1	1 €	25	1	25 €
26	3	78 €	50	3	150 €
51	2	102 €	75	2	150 €
76	5	380 €	100	5	500 €
101	5	505 €	150	5	750 €
151	7	1057 €	250	7	1750 €
251	1	251 €	400	1	400 €
401	0	- €	600	0	- €
601	4	2404 €	601	4	2404 €
TOTAL MIN		4 778 €	TOTAL MAX		6 129 €
TOTAL MIN / HLÖ		40 €	TOTAL MAX / HLÖ		52 €
TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		41 182 €	TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		52 827 €

Vastaajista muiden matkailijoiden majoituspalveluihin alueella käyttämä rahamäärä (min - max)					
MIN			MAX		
€	n	=	€	n	=
0	103	- €	0	103	- €
1	4	4 €	25	4	100 €
26	15	390 €	50	15	750 €
51	16	816 €	75	16	1200 €
76	25	1900 €	100	25	2500 €
101	31	3131 €	150	31	4650 €
151	27	4077 €	250	27	6750 €
251	17	4267 €	400	17	6800 €
401	2	802 €	600	2	1200 €
601	2	1202 €	601	2	1202 €
TOTAL MIN		16 589 €	TOTAL MAX		25 152 €
TOTAL MIN / HLÖ		69 €	TOTAL MAX / HLÖ		104 €
TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		141 551 €	TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		214 617 €

Kaikkien vastaajien kahvila- ja ravintolapalveluihin alueella käyttämä rahamäärä (min - max)					
MIN			MAX		
€	n	=	€	n	=
0	58	0	0	58	- €
1	75	75 €	15	75	1125 €
16	121	1936 €	30	121	3630 €
31	96	2976 €	60	96	5760 €
61	66	4026 €	90	66	5940 €
91	70	6370 €	150	70	10500 €
151	26	3926 €	200	26	5200 €
201	14	2814 €	300	14	4200 €
301	7	2107 €	400	7	2800 €
401	0	- €	600	0	- €
601	2	1202 €	601	2	1202 €
TOTAL MIN		25 432 €	TOTAL MAX		40 357 €
TOTAL MIN / HLÖ		48 €	TOTAL MAX / HLÖ		75 €
TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		218 668 €	TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		346 995 €

Vastaajista Mikketissä asuvien kahvila- ja ravintolapalveluihin alueella käyttämä rahamäärä (min - max)						
MIN			MAX			
€	n	=	€	n	=	
0	31	- €	0	31	- €	
1	48	48 €	15	48	720 €	
16	43	688 €	30	43	1290 €	
31	23	713 €	60	23	1380 €	
61	16	976 €	90	16	1440 €	
91	10	910 €	150	10	1500 €	
151	3	453 €	200	3	600 €	
201	1	201 €	300	1	300 €	
301	0	- €	400	0	- €	
401	0	- €	600	0	- €	
601	0	- €	601	0	- €	
TOTAL MIN		3 989 €	TOTAL MAX		7 230 €	
TOTAL MIN / HLÖ		23 €	TOTAL MAX / HLÖ		41 €	
TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		34 602 €	TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		62 715 €	

Ulkopaikkakuntalaisten vastaajien kahvila- ja ravintolapalveluihin alueella käyttämä rahamäärä (min - max)						
MIN			MAX			
€	n	=	€	n	=	
0	27	- €	0	27	- €	
1	27	27 €	15	27	405 €	
16	78	1248 €	30	78	2340 €	
31	73	2263 €	60	73	4380 €	
61	50	3050 €	90	50	4500 €	
91	60	5460 €	150	60	9000 €	
151	23	3473 €	200	23	4600 €	
201	13	2613 €	300	13	3900 €	
301	7	2107 €	400	7	2800 €	
401	0	- €	600	0	- €	
601	2	1202 €	601	2	1202 €	
TOTAL MIN		21 443 €	TOTAL MAX		33 127 €	
TOTAL MIN / HLÖ		60 €	TOTAL MAX / HLÖ		92 €	
TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		183 576 €	TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		283 604 €	

Vastaajista ulkopaikkakuntalaisten kulttuuri-, virkistys- ja hyvinvointipalveluihin alueella käyttämä rahamäärä (min - max)						
MIN			MAX			
€	n	=	€	n	=	
0	177	- €	0	177	- €	
1	38	38 €	15	38	570 €	
16	47	752 €	30	47	1410 €	
31	39	1209 €	60	39	2340 €	
61	24	1464 €	100	24	2400 €	
101	20	2020 €	150	20	3000 €	
151	7	1057 €	200	7	1400 €	
201	3	603 €	300	3	900 €	
301	5	1505 €	301	5	1505 €	
TOTAL MIN		8 648 €	TOTAL MAX		13 525 €	
TOTAL MIN / HLÖ		24 €	TOTAL MAX / HLÖ		38 €	
TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		74 036 €	TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		115 789 €	

Kaikkien vastaajien alueella liikkumiseen käyttämä rahamäärä (min - max)						
MIN			MAX			
€	n	=	€	n	=	
0	213	- €	0	213	- €	
1	123	123 €	15	123	1845 €	
16	93	1488 €	30	93	2790 €	
31	64	1984 €	60	64	3840 €	
61	30	1830 €	100	30	3000 €	
101	8	808 €	150	8	1200 €	
151	2	302 €	200	2	400 €	
201	1	201 €	300	1	300 €	
301	1	301 €	301	1	301 €	
TOTAL MIN		7 037 €	TOTAL MAX		13 676 €	
TOTAL MIN / HLÖ		13 €	TOTAL MAX / HLÖ		26 €	
TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		60 505 €	TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		117 588 €	

Vastaajista Mikketissä asuvien alueella liikkumiseen käyttämä rahamäärä (min - max)						
MIN			MAX			
€	n	=	€	n	=	
0	83	- €	0	83	- €	
1	56	56 €	15	56	840 €	
16	24	384 €	30	24	720 €	
31	11	341 €	60	11	660 €	
61	1	61 €	100	1	100 €	
101	0	- €	150	0	- €	
151	0	- €	200	0	- €	
201	0	- €	300	0	- €	
301	0	- €	301	0	- €	
TOTAL MIN		842 €	TOTAL MAX		2 320 €	
TOTAL MIN / HLÖ		5 €	TOTAL MAX / HLÖ		13 €	
TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		7 304 €	TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		20 124 €	

Vastaajista ulkopaikkakuntalaisten alueella liikkumiseen käyttämä rahamäärä (min - max)						
MIN			MAX			
€	n	=	€	n	=	
0	130	- €	0	130	- €	
1	67	67 €	15	67	1005 €	
16	69	1104 €	30	69	2070 €	
31	53	1643 €	60	53	3180 €	
61	29	1769 €	100	29	2900 €	
101	8	808 €	150	8	1200 €	
151	2	302 €	200	2	400 €	
201	1	201 €	300	1	300 €	
301	1	301 €	301	1	301 €	
TOTAL MIN		6 195 €	TOTAL MAX		11 356 €	
TOTAL MIN / HLÖ		17 €	TOTAL MAX / HLÖ		32 €	
TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		53 036 €	TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		97 220 €	

Kaikkien vastaajien muihin ostoihin ja palveluihin alueella käyttämä rahamäärä (min - max)						
MIN			MAX			
€	n	=	€	n	=	
0	164	- €	0	164	- €	
1	56	56 €	15	56	840 €	
16	77	1 232 €	30	77	2 310 €	
31	99	3 069 €	60	99	5 940 €	
61	74	4 514 €	100	74	7 400 €	
101	23	2 323 €	150	23	3 450 €	
151	15	2 265 €	200	15	3 000 €	
201	12	2 412 €	300	12	3 600 €	
301	7	2 107 €	450	7	3 150 €	
451	1	451 €	600	1	600 €	
601	7	4 207 €	601	7	4 207 €	
TOTAL MIN		22 636 €	TOTAL MAX		34 497 €	
TOTAL MIN / HLÖ		42 €	TOTAL MAX / HLÖ		64 €	
TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		194 627 €	TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		296 610 €	

Vastaajista Mikkelissä asuvien muihin ostoihin ja palveluihin alueella käyttämä rahamäärä (min - max)						
MIN			MAX			
€	n	=	€	n	=	
0	90	- €	0	90	- €	
1	14	14 €	15	14	210 €	
16	23	368 €	30	23	690 €	
31	23	713 €	60	23	1 380 €	
61	15	915 €	100	15	1 500 €	
101	4	404 €	150	4	600 €	
151	4	604 €	200	4	800 €	
201	1	201 €	300	1	300 €	
301	1	301 €	450	1	450 €	
451	0	- €	600	0	- €	
601	0	- €	601	0	- €	
TOTAL MIN		3 520 €	TOTAL MAX		5 930 €	
TOTAL MIN / HLÖ		20 €	TOTAL MAX / HLÖ		34 €	
TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		30 533 €	TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		51 439 €	

Vastaajista ulkopaikkakuntalaisten muihin ostoihin ja palveluihin alueella käyttämä rahamäärä (min - max)						
MIN			MAX			
€	n	=	€	n	=	
0	74	- €	0	74	- €	
1	42	42 €	15	42	630 €	
16	54	864 €	30	54	1 620 €	
31	76	2 356 €	60	76	4 560 €	
61	59	3 599 €	100	59	5 900 €	
101	19	1 919 €	150	19	2 850 €	
151	11	1 661 €	200	11	2 200 €	
201	11	2 211 €	300	11	3 300 €	
301	6	1 806 €	450	6	2 700 €	
451	1	451 €	600	1	600 €	
601	7	4 207 €	601	7	4 207 €	
TOTAL MIN		19 116 €	TOTAL MAX		28 567 €	
TOTAL MIN / HLÖ		53 €	TOTAL MAX / HLÖ		79 €	
TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		163 654 €	TOTAL (suhteutettuna kaikkiin kävijöihin)		244 565 €	

YHTEENVETO JA RAHANKÄYTÖN KOKOUMA

	KYSELY			KAIKKIIN KÄVIJÖIHIN SUHTEUTTU LUKU		
	MIN	MAX	KA	MIN	MAX	KA
Ulkopaikkakuntalaiset						
Majoituspalvelut	21 367 €	31 281 €	26 324 €	182 925 €	267 800 €	225 363 €
Kesä- tai vapaa-ajanasukkaat	4 778 €	6 129 €	5 454 €	41 182 €	52 827 €	47 005 €
Muut matkailijat	16 589 €	25 152 €	20 871 €	141 551 €	214 617 €	178 084 €
Kahvila- ja ravintolapalvelut	21 443 €	33 127 €	27 285 €	183 576 €	283 604 €	233 590 €
Kulttuuri-, virkistys- ja hyvinvointipalvelut	8 648 €	13 525 €	11 087 €	74 036 €	115 789 €	94 913 €
Liikkuminen (taxi ym.)	6 195 €	11 356 €	8 776 €	53 036 €	97 220 €	75 128 €
Muut ostot ja palvelut	19 116 €	28 567 €	23 842 €	163 654 €	244 565 €	204 110 €
ULKOPAIKKAKUNTALAISET YHT.	76 769 €	117 856 €	97 313 €	657 228 €	1 008 978 €	833 103 €
Paikkakuntalaiset						
Kahvila- ja ravintolapalvelut	3 989 €	7 230 €	5 610 €	34 602 €	62 715 €	48 658 €
Liikkuminen (taxi ym.)	842 €	2 320 €	1 581 €	7 304 €	20 124 €	13 714 €
Muut ostot ja palvelut	3 520 €	5 930 €	4 725 €	30 533 €	51 439 €	40 986 €
PAIKKAKUNTALAISET YHT.	8 351 €	15 480 €	11 916 €	72 439 €	134 278 €	103 358 €